

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานพระบรมราชูปถัมภ์
การบำเพ็ญพระราชกุศลฉลองพระชนมายุ ๙๒ พรรษา
สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อมฺพรมหาเถร)
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
ณ พระวิหารวัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม
วันพุธที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๒

- เวลา ๐๙.๓๐ น. สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช
สกลมหาสังฆปริณายก เสด็จลงพระวิหาร
- ทรงจุดธูปเทียนบูชาพระพุทธรูประทีปวิโรทัย
และพระพุทธรูปอังคีรีสน้อย ประฐานพระวิหาร
 - ทรงจุดเครื่องทองน้อยบูชา พระอัฐิ อัฐิพระ
บูรพการีและพระบูรพาจารย์
 - พระราชาคณะ ๑๐ รูปสวดมาติกา
 - ทรงทอดผ้าไตรสดับปกรณ์
 - พระสงฆ์สดับปกรณ์ อุทิศพระบูรพการีและ
พระบูรพาจารย์
 - พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา / ทรงกรวดน้ำ

เวลา ๑๐.๐๐ น. สมเด็จพระราชาคณะ - พระราชาคณะอีก
๑๖ รูปขึ้นนั่งยังอาสน์สงฆ์
- เจ้าหน้าที่อาราธนาศีล / ประธานสงฆ์ให้ศีล
- เจ้าหน้าที่อาราธนาพระปริตร
- พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ฉลองพระชนมายุ

เวลา ๑๑.๐๐ น. ถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์ที่เจริญ
พระพุทธมนต์
- ถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์ประมาณ ๒๕๐ รูป
- ถวายจตุปัจจัยไทยธรรมแด่พระสงฆ์เจริญ
พระพุทธมนต์และฉันเพล
- พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา / ทรงกรวดน้ำ

เวลา ๑๒.๐๐ น. พิธีถวายผ้าป่าสมทบทุนจัดซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์ให้โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราช
(วาสนมหาเถร) อำเภอนครหลวง จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา

เวลา ๑๖.๐๐ น. คณะสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์เพื่อถวายเป็น
สวัสดิมงคล
- เสร็จพิธี

แจ้งคณะศิษยานุศิษย์ และพุทธศาสนิกชนได้ทราบโดยทั่วกัน

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

โทร. ๐๒-๒๒๒-๓๙๓๐, ๐๒-๒๒๒-๓๙๒๒

๐๒-๒๒๑-๗๑๔๗, ๐๒-๒๒๑-๗๑๔๘

๐๙๕-๖๔๙-๔๕๑๔

ถวายสักการะ

อุดมสมัยคล้ายวันประสูติ เจ้าพระคุณ สมเด็จพระอริย-
วงศาสดญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ได้เขียน
มาบรรจบอีกคำรบหนึ่ง คณะวัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม
ศิษยานุศิษย์ พร้อมด้วยพุทธบริษัททุกหมู่เหล่า จึงพร้อมเพรียงกัน
จัดงาน บำเพ็ญพระกุศลฉลองพระชนมายุ ๙๒ พรรษา เพื่อสนอง
พระเดชพระคุณและถวายเป็นสักการบูชาแด่พระองค์ผู้ทรงเป็น
ประมุขแห่งพุทธจักรไทย ในวันพุธ ที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๒
ณ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมารามดุจดั่งเคยปฏิบัติมาเป็นประจำทุกปี
และนับแต่ศกที่แล้ว อันเป็นมงคลวาระฉลองพระชนมายุ ๙๑ พรรษา
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นพุทธมามกมหाराชาธิราช
และอัครศาสนูปถัมภก ทรงพระกรุณาโปรดรับการบำเพ็ญพระกุศล
ครั้งนั้นไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ด้วยอำนาจพระราชศรัทธาอันอุกฤษฏ์
จวบถึงการบำเพ็ญกุศลในวาระนี้ก็เช่นกัน ยังพระราชทาน
พระราชูปถัมภ์เช่นเคย พร้อมทั้งทรงพระมหากรุณารับงานวันคล้าย
วันประสูติสมเด็จพระสังฆราชนับแต่นี้ไปไว้ในพระราชูปถัมภ์ เป็น
นิพัทธราชกิจสืบเนื่องทุกปี นับเป็นเกียรติยศอันยิ่งใหญ่แห่ง
วัดราชบพิธ และเป็นพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าล้นกระหม่อมแก่
ปวงศิษยานุศิษย์ในเจ้าพระคุณ สมเด็จพระสังฆราช อย่างหาที่สุด
มิได้ และขอพระราชทานถวายพระพรชัยมงคลให้ทรงพระเจริญ
ยิ่งยืนนาน

ข

ในปีที่แล้ว ได้จัดพิมพ์หนังสือโดยเสด็จพระราชกุศลเนื่องในโอกาสฉลองพระชนมายุ ๙๑ พรรษา เป็นสำรับย่อย หนึ่งในจำนวนนั้นมีหนังสือ **อัมพโรวาท ทุตติยภาค** ประมวลพระโอวาท พระสัมโมทนียกถา พระคติธรรม สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อมฺพรมหาเถร) สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ประทานตั้งแต่เดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ ถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๑ ซึ่งกอปรด้วยสารัตถธรรมอันลึกซึ้งและเป็นคติสอนใจชนทั้งหลายได้ เป็นอย่างดี ในปีนี้คณะสงฆ์วัดราชบพิธ ศิษยานุศิษย์ พร้อมด้วยพุทธบริษัททุกหมู่เหล่า จึงพร้อมใจกันโดยเสด็จพระราชกุศลด้วยการจัดพิมพ์หนังสือ **อัมพโรวาท ตุตติยภาค** ประมวลพระธรรมเทศนา พระโอวาท พระสัมโมทนียกถา พระคติธรรม สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อมฺพรมหาเถร) สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ประทานตั้งแต่เดือนมิถุนายน ๒๕๖๑ ถึง เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๒ เป็นภาคที่สามต่อจากภาคที่สอง เพื่อถวายสำหรับประทานชำระช่วยแก่ผู้มาร่วมการบำเพ็ญพระกุศลและประทานแจกจ่ายเป็นธรรมทานตามพระอภัยมณี

เจ้าพระคุณ สมเด็จพระสังฆราช ทรงพระอุทสาหะประทานพระธรรมเทศนา พระโอวาท พระสัมโมทนียกถา พระคติธรรม เป็นพระคุณูปการด้านการเผยแผ่พระพุทธธรรม และเป็นพระอนุศาสนีเพื่อการบริหารกิจการคณะสงฆ์ไว้มากมาย ดุจประทีปนำทางให้เห็น

ค

เด่นกระจ่างอยู่ปานฉะนี้ ควรเราทั้งหลายผู้ล้วนปรารถนาเป็นสัตบุรุษคนดี จักได้พินิจใคร่ครวญศึกษาให้ถ้วนถี่ แล้วน้อมนำมาเป็นแนวทางปฏิบัติตนและบริหารงาน เพื่อความผาสุกร่มเย็นในชีวิต เพื่อความงอกงามไพบูลย์ในสถาบัน องค์กร ภาคส่วน และสังคมประเทศชาติ ที่ตนเป็นสมาชิกพึงพาอาศัย อีกทั้งยังจะเกื้อกูลให้พระองค์ผู้ทรงเป็นประมุขแห่งพุทธจักร จักเบาพระทัยไกลอนิภูมฺมรณณฺ์ หากได้ทรงทราบว่างพุทธบริษัทล้วนปฏิบัติธรรมตามสมควรแก่ธรรม นำพาความวัฒนาถาวรมาสู่พระบวรพุทธศาสนา และประเทศไทย อันจัดเป็นปฏิบัติบูชาที่น่าอนุโมทนา สามารถบรรเทาความหนักหนาแห่งพระภารกิจและเป็นการถวายพระกำลังให้ทรงสถิตเป็นมิ่งขวัญของมหาชนทั้งปวงไปตราบกาลนาน

เนื่องในศุภมงคลวารฉลองพระชนมายุ ๙๒ พรรษา ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๒ คณะวัดราชบพิธ ศิษยานุศิษย์ และพุทธบริษัททุกหมู่เหล่า ขอประทานครวญสักการะแทบเบื้องพระบาทเจ้าพระคุณสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ด้วยความเคารพนอบน้อมสูงสุดและด้วยรักดีจิตอย่างมิรู้เสื่อมคลาย

คณะวัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๒

พระคติธรรม

ประธานแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๐

ผู้ศึกษาจบตามหลักสูตรในระดับอุดมศึกษา ย่อมได้ชื่อว่า เป็นผู้มีความขยันหมั่นเพียรในระดับหนึ่ง จึงสามารถบรรลุถึงความ สำเร็จ สมควรที่จะได้ทรงศักดิ์และสิทธิ์แห่งปริญญาบัตร อย่างไรก็ตาม ความสำเร็จในระดับนี้ย่อมเป็นเพียงขั้นต้นของการศึกษา หากความรู้ต่อไปอย่างไม่มีวันสิ้นสุดจนตลอดชีวิต บุคคลผู้ปรารถนา จะยกระดับคุณภาพสติปัญญาของตนในอันที่จะยังประโยชน์แก่อกุล แก่ตนเองและส่วนรวมให้สำเร็จยิ่งขึ้นไป จึงไม่พึงทำตนเป็นคน เกียจคร้านในการศึกษาเล่าเรียนเพิ่มเติม และการประกอบกิจการ งานเป็นอันขาด หากทุกคนจำเป็นต้องมีคุณธรรมสำคัญคือความ วิริยอุตสาหะ ขยันบากบั่นไม่ทอดย เป็นอุดมการณ์ของชีวิตไว้เสมอ

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงพระอนุศาสน์สั่งสอนไว้ว่า **“กาลตณฺจ น หาเปติ อตฺถิ”** แปลความว่า **“คนขยัน พึงไม่ให้ ประโยชน์ที่มาถึงแล้วผ่านไปโดยเปล่า”** วยแห่งชีวิตทุกคนร่นเข้ามา อยู่ทุกเมื่อ กาลเวลาไม่เคยรือใคร เพราะฉะนั้น จึงขอให้ผู้สำเร็จ การศึกษาทุกคนจงตั้งตนเป็นคนขยันในการกระทำตนเป็นประโยชน์ เพื่อจกบรรลุถึงความไพบูลย์ในชีวิตได้สมความปรารถนา

ขออำนาจพรให้ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๐ จงเจริญ
ด้วยจตุรพิธพรชัย ประสบความสำเร็จสมโนทรณในกิจอันพึง
ปรารถนาทุกประการ เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๑ มิถุนายน ๒๕๖๑

พระคติธรรม

ประธานแก่ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาศาสนศึกษา
วิทยาลัยศาสนศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๐

ผู้สำเร็จการศึกษาด้านศาสนศึกษาย่อมมีความเข้าใจดีในเรื่องหลักธรรมคำสอนและแนวประพฤติปฏิบัติของแต่ละศาสนาในโลก และย่อมตระหนักเห็นถึงความหลากหลายทางความคิดของชนผู้มีความเชื่อแตกต่างกันไป แต่ศาสนาทั้งหลายล้วนมุ่งหมายให้ศาสนิกชนเป็นคนดี มีสันติสุขเป็นทั้งเป้าหมายและวิถีทาง อย่งไรก็ดี ตามสภาพความเป็นจริงกลับยังเห็นการทะเลาะเบาะแว้งและเบียดเบียนกันระหว่างศาสนา หรือระหว่างลัทธินิกาย ให้เห็นอยู่ทั่วไปในโลก ที่เป็นเช่นนี้เพราะบุคคลขาดความอดทนอดกลั้นที่จะรับฟังและเข้าใจความคิดความเชื่อที่แตกต่าง จนยกศาสนามาเป็นข้ออ้างเพื่อการประหัตประหารเบียดเบียนกัน

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงพระอนุศาสน์สั่งสอนไว้ว่า **“ขนฺติ อธิสฺสสฺสกาโร”** แปลความว่า **“ความอดทนเป็นเครื่องประดับของนักปราชญ์”** ท่านผู้มีฉันทะใคร่รู้ในทางศาสนา จึงพึงสร้างเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปราชญ์ด้วยการน้อมนำขันติธรรมมาเป็นเครื่องประดับตน และพึงปลูกฝังอุดมการณ์แห่งขันติธรรมให้

งอกงามไพบูลย์ในจิตใจของชาวโลกผู้ต่างนับถือศาสนาหลากหลาย
แต่ล้วนแสวงหาสันติภาพด้วยกันทุกคน

ขออำนาจพรให้ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาศาสนศึกษา
วิทยาลัยศาสนศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๐
จงประสบความสำเร็จสมมโนรัถในกิจอันพึงปรารถนาทุกประการ
เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๑ มิถุนายน ๒๕๖๑

พระโอราท
ประธานในการทรงเปิดการประชุมกรรมการเถรสมาคมธรรมยุต
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๑
และการประชุมสังเกตการณ์ของเจ้าคณะจังหวัดคณะธรรมยุต
ณ วัดอาวุธวิกสิตาราม เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร
วันศุกร์ ที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๑

ท่านเจ้าคณะพระสังฆาธิการคณะธรรมยุต
และท่านพระเถรานุเถระทุกท่าน

ผมมีความยินดีที่ได้มาพบกับท่านทั้งหลายในการประชุมกรรมการเถรสมาคมธรรมยุต พุทธศักราช ๒๕๖๑ พร้อมทั้งการประชุมสังเกตการณ์ของเจ้าคณะจังหวัดคณะธรรมยุตในวันนี้

ท่านที่มาประชุมพร้อมกัน ณ ที่นี้ ส่วนใหญ่ล้วนเป็นเจ้าคณะพระสังฆาธิการ เป็นผู้มีความรู้และความรับผิดชอบสำคัญในหลายบทบาท ทั้งในฐานะเจ้าพนักงานตามกฎหมายของบ้านเมือง ทั้งในฐานะผู้บริหารภารกิจให้ลุล่วงตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่งต่างๆ ทางคณะสงฆ์และที่สำคัญที่สุดคือในฐานะพระเถระในพระบวรพุทธศาสนา ผู้มีบทบาทหน้าที่ตามพระธรรมวินัย

ทุกท่านล้วนรู้จักธรรมเนียมหวดอิทธิบาท ๔ กันดีอยู่แล้ว แต่
 ในที่นี้ ผมขอเน้นย้ำธรรมเนียมประการสุดท้ายคือ “วิมังสา” คือ หมั่นใช้
 ปัญญา พิจารณาใคร่ครวญ ตรวจสอบเหตุผล และตรวจสอบข้อ
 ยิ่งหย่อนในสิ่งที่ทำนั้นให้มีการวางแผน วัตถุประสงค์ คิดค้นวิธีแก้ไข
 ปรับปรุง

สมเด็จพระมโหฬาร พระราชสมภารเจ้า ผู้ทรงพระคุณ
 อันประเสริฐ ได้พระราชทานพระราโชบายแก่การคณะสงฆ์ไว้ ดังที่
 ผมเชิญมากล่าวย่ออยู่เสมอๆ พระองค์มีพระราชประสงค์ให้พระ
 มีความสำนึก และเป็นประโยชน์ต่อสังคมไทย ความสำนึกและการ
 ทำประโยชน์จะเกิดขึ้นไม่ได้ ถ้าท่านพระสังฆาธิการไม่ช่วยกัน
 ตรวจสอบ กำชับ และเข้มงวดกวดขันให้ผู้อยู่ในปกครองมีสำนึกใน
 การปฏิบัติตนตามครรลองพระธรรมวินัย และศึกษาพัฒนาตนเอง
 เพื่อจะได้มีความรู้ความสามารถใช้เกื้อกูลประโยชน์ให้บ้านเมือง

ถ้าท่านทำอยู่แล้ว ก็ขออนุโมทนา แต่ก็ขอย้ำได้หยุดยั้งใน
 การเพิ่มกำลังของอิทธิบาท ๔ ในการบริหารงานคณะสงฆ์ของท่าน
 ให้เกิดประสิทธิผลดียิ่งๆ ขึ้น แต่ท่านใดที่ยังย่อหย่อน ผมขอกำชับ
 และตักเตือนท่านให้ระมัดระวังและมีสำนึกไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขออำนวยการให้การประชุมเถรสมาคมและการประชุม
 สังเกตการณ์ บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทุกประการและขออำนวยการ
 ให้ทุกท่านจงงอกงามในธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
 โดยทั่วกัน เทอญ.

พระสัมโมทนียกถา
ประทานในงานเปิดงานสัปดาห์วิสาขบูชา-อัฐมีบูชา
และเปิดพุทธมหาวิหารวชิรธรรม ณ เมืองโบราณ จังหวัดสมุทรปราการ
ณ เมืองโบราณ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ
วันศุกร์ ที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๑

เจริญพร ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ, คณะผู้บริหาร
เมืองโบราณ และท่านสาธุชนทุกท่าน

อาตมภาพมีความยินดี ที่ได้มาเปิดงานสัปดาห์วิสาขบูชา-อัฐมีบูชาและเปิดพุทธมหาวิหารวชิรธรรม ณ เมืองโบราณ จังหวัดสมุทรปราการในวันนี้ กับทั้งขออนุโมทนาสาธุการ ท่านสาธุชนผู้มีศรัทธาเลื่อมใสในพระรัตนตรัยทุกๆ ท่าน

วันวิสาขบูชา และวันอัฐมีบูชา นอกจากจะเป็นโอกาสให้พุทธศาสนิกชน ได้น้อมรำลึกถึงพระปัญญาคุณ พระบริสุทธิคุณ และพระมหากรุณาคุณ ของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้ว ยังเตือนให้เราทั้งหลายได้ตระหนักในความเป็นจริงของสรรพสิ่งซึ่งล้วนตกอยู่ในลักษณะ ๓ ประการ ของสภาพธรรมที่มีจริง ที่มีปัจจัยปรุงแต่ง ที่เกิดขึ้นและดับไป อันเป็นลักษณะสามัญ ที่เรียกว่า

“ไตรลักษณ์” ซึ่งประกอบด้วย อนิจจัง ทุกขัง และอนัตตา ดังที่ทุกท่านทราบดีอยู่แล้ว

วันวิสาขบูชา อันเป็นวันคล้ายวันประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน และวันอัฐมีบูชา อันเป็นวันคล้ายวันถวายพระเพลิงพระพุทธรูป ย่อมเป็นวาระที่เตือนจิตสะกิดใจสาธุชนทั้งหลายให้เกิดธรรมสังเวชให้เห็นความจริงของพระไตรลักษณ์ เพื่อความเข้าใจในชีวิตและสรรพสิ่งในโลกให้เกิดความละคลายจากความเป็นตัวตน ความเป็นเราเป็นเขา ทำให้ตระหนักรู้ และเกิดความเข้าใจว่าชีวิตเป็นอย่างไร สามารถมีสติรู้เท่าทัน และรับรู้ต่อทุกอาการของการปฏิบัติตน สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงประทานคำสอนอย่างแรกคือ สติ ในพระปฐมเทศนาก็คือ สัมมาสติ และได้ประทานคำสอนสุดท้ายก่อนที่จะปรินิพพานคือ ความไม่ประมาท ก็คือการไม่อยู่ปราศจากสติ และการที่จะปฏิบัติกิจการงานให้สำเร็จได้ก็ต้องอาศัย สติ ควบคู่กันกับปัญญา คือสัมปชัญญะ ความรู้ตัว เป็นธรรมอันสำคัญ ขอนุโมทนากับเมืองโบราณ และพุทธมหาวិหารวชิรธรรมเมืองโบราณ ที่ได้ร่วมกันสืบต่อการทำความดีตลอดมา ขอให้รักษาความดีนี้เอาไว้ ให้สมกับพุทธภาคิตที่ว่า **รกเขยย อตตโน สาธุ สถณโณ** **โณตติ ยถา** จงรักษาความดี ดุจเกลือรักษาความเค็ม

ได้เวลาอันสมควรแล้วอาตมาภาพขอเปิดงานสัปดาห์วิสาขบูชา-อัฐมีบูชา และเปิดพุทธมหาวิหารวชิรธรรม ณ เมืองโบราณ จังหวัด

สมุทราการ ฌ บัดนี้ ขอให้การจัดงานบรรลุมฤตยูประสงค์ที่ตั้งไว้
ทุกประการ ขอให้พุทธมหาวิหารนี้จงสถิตสถาพร ยิ่งประโยชน์
เกื้อกูลมหาชนทั้งหลายตราบนาน และขออำนาจพรให้ความ
ปรารถนาอันดีงามของทุกท่าน จงเป็นผลสัมฤทธิ์ จงเป็นผลสัมฤทธิ์
จงเป็นผลสัมฤทธิ์ เทอญ.

พระคติธรรม

ประธานในตำรา Comprehensive Nephrology

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตามประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา ปราภฏหลักฐานในพระไตรปิฎกกล่าวถึงครูแพทย์ในสมัยพุทธกาลท่านหนึ่งมีนามว่า “ชีวกโกมารภัจจ์” ผู้เป็นทั้งแพทย์หลวง แพทย์ประจำพระองค์ ขณะเดียวกันก็ยังเป็นแพทย์ผู้เอื้อเฟื้อดูแลประชาชนด้วยด้วยความกรุณาอุทิศตนเพื่อผู้อื่น ดังครั้งหนึ่งเมื่อทราบว่าพระพุทธเจ้าถูกพระเทวทัตทำร้าย ก็รีบรุดออกไปรักษาพยาบาลถวายถึงที่ประทับ แล้วรีบกลับไปตรวจคนไข้ในเมือง ตั้งใจว่าตอนค่ำจะออกมาอภิบาลพระพุทธองค์ต่อ แต่ประตูเมืองปิดเสียก่อน จึงอดทนเฝ้ารออยู่จนรุ่งเช้า แล้วปล้นแรงเข้าเฝ้าด้วยหวังโยในพระอาการประชวร เสร็จจากนั้นแล้วก็รีบกลับเข้าเมืองไปรักษาประชาชน จริยาเช่นนี้คือแพทย์ผู้รับผิดชอบต่อหน้าที่ พร้อมเสียสละ เพื่อบำเพ็ญประโยชน์ต่อพระศาสนาและมหาชนโดยไม่เลือกฐานะ กระทั่งสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงยกย่องว่าเป็นเอตทัคคะ ผู้เลิศกว่าอุบาสกทั้งปวงในทาง **“เป็นที่รักของปวงชน”**

บุคคลใดโดยเฉพาะผู้เป็นแพทย์ พยาบาล และบุคลากร
ทางการแพทย์ มุ่งมั่นบำเพ็ญตนเพื่อประโยชน์ของผู้อื่นด้วยความ
เสียสละและจริงใจ อย่างมิเห็นแก่ความเหนื่อยยาก บุคคลนั้นย่อม
เป็นที่รักของปวงชน ดุจดั่งครูแพทย์ผู้มีนามว่า ชีวโกมารภักจ์ ผู้มี
เกียรติคุณปรากฏเป็นที่ยกย่องสรรเสริญอยู่ตราบกาลนาน

ขอให้ตำรา Comprehensive Nephrology จงยัง
ประโยชน์แก่วงการแพทย์ เป็นประโยชน์แก่กุลทั้งแก่ผู้ศึกษาค้นคว้า
และผู้จักรับประโยชน์จากสรรพวิชาทั้งนี้ สมดั่งมโนปณิธานทุก
ประการ เทอญ.

วัชรราชบพิตรสถิตมหาสีมาราม

๕ มิถุนายน ๒๕๖๑

พระคติธรรม

ประธานในการประชุมพระธรรมทูต คณะธรรมทูต
ในประเทศสหรัฐอเมริกา พุทธศักราช ๒๕๖๑

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงพระมหากรุณาเตือน
พุทธสาวกทั้งหลายให้เห็นโทษของการแตกสามัคคีไว้ว่า

วิวาห์ ภัยโต ทิสฺวา

อวิวาทยจ เชมโต

สมคฺคา สขิลลา โทถ

เอสา พุทฺธานุสาสนี.

แปลความว่า “ท่านทั้งหลายจงเห็นความวิวาห์โดยความ
เป็นภัย และความไม่วิวาห์โดยความปลอดภัย แล้วเป็นผู้พร้อม
เพรียง มีความประนีประนอมกันเถิด นี่เป็นพระพุทธานุสาสนี”

พระธรรมทูตทุกรูปที่มาประชุมพร้อมเพรียงกันนี้ต่างมีหน้าที่
เผยแผ่พระพุทธศาสนาให้ขจรขยายไปในทิศานุทิศทั่วสากล แม้
จำนวนของท่านทั้งหลายอาจเรียกได้น้อย เมื่อเทียบกับพื้นที่อัน
กว้างใหญ่ของสหรัฐอเมริกา แต่หากทุกท่านทุกวัดร่วมแรงร่วมใจ
ด้วยปณิธานเดียวกัน มีความเห็นสอดคล้องกันโดยตระหนักว่าความ
วิวาห์เป็นภัย ตระหนักว่าความสามัคคีเป็นความปลอดภัย จึงพร้อม
เพรียงและประนีประนอมพร้อมใจกันจรโลงพระพุทธศาสนาให้เป็น
หลักใจของชาวโลก ด้วยอุดมการณ์แห่งความกตัญญูตเวทีต่อ

พระบรมศาสดา หม่อมคณะนี้ก็ยอมได้ชื่อว่ามีกำลังมหาศาล สามารถรักษาและเผยแผ่พระบวรพุทธศาสนาได้อย่างสมหน้าที่พุทธสาวกด้วยกันทุกท่าน

ขออำนาจพรให้พระธรรมทูตคณะธรรมยุตในสหรัฐอเมริกาทุกรูป ถึงพร้อมด้วยสรรพกำลังโดยชอบธรรม ในอันที่จะปฏิบัติศาสนกิจเพื่อความยั่งยืนนานของพระสัทธรรมในที่ทุกสถานและในกาลทุกเมื่อ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๑

พระสัมโมทนียกถา
 ประธานแก่ผู้แทนมูลนิธิพระไตรปิฎกสากล
 เฝ้าถวายพระไตรปิฎกสังฆายะ ฉบับสากลเพื่อการอ่านออกเสียง
 ณ พระอุโบสถ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม
 วันอาทิตย์ ที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๑

เจริญพร ท่านผู้แทนมูลนิธิพระไตรปิฎกสากล
 และท่านสาธุชนทุกท่าน

อาตมภาพขออนุโมทนาสาธุการในการที่มูลนิธิพระไตรปิฎก
 พร้อมด้วยท่านสาธุชนทั้งหลาย ได้นำพระไตรปิฎกสังฆายะ ที่ได้
 ร่วมกันสร้าง พร้อมบรรจุลงในอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ มาถวายแก่
 อาตมภาพและเพื่อมอบให้องค์กรสำคัญต่างๆ เพื่อนำไปเผยแพร่
 ขยายผล นับเป็นการทำหน้าที่อันดีงามของชาวพุทธ ในการสืบทอด
 พระพุทธศาสนา ให้ยั่งยืนถาวรสืบไป

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงสรรเสริญ “ธรรมทาน”
 ว่าชนะการให้ทั้งปวง เหตุที่การให้ธรรมะเป็นการให้ที่สูงส่งกว่าสิ่งอื่น
 ด้วยเหตุที่ว่าอามิสทาน คือการให้วัตถุสิ่งของ อาจช่วยเพียงให้มีชีวิต
 อยู่รอดได้ ทำให้อยู่ดีมีสุขขึ้นได้บ้าง แต่ก็ยังไม่สามารถทำให้เกิด

ความดับทุกข์ได้ การรอดชีวิตอยู่แล้ว แต่กลับยังคงมีความทุกข์ด้วยตลอดเวลา ย่อมไม่อาจเทียบได้กับคุณค่าของการมีชีวิตอยู่แล้วได้ เรียนรู้ธรรมะจนทำให้เกิดความคิดชอบ การพูดชอบ และการกระทำชอบ อันจักทำให้ไม่มีความทุกข์ รู้จักป้องกันไม่ให้เกิดความทุกข์อีก และรู้จักหยุดความทุกข์ที่กำลังเกิดขึ้นอยู่ให้ดับไป ธรรมทานนี้จึงมีอันสงส์สูงยิ่งกว่าทานอื่นๆ

ท่านทั้งหลายล้วนมีกุศลเจตนาในสิ่งสม “ทานบารมี” นับว่าน่าอนุโมทนาสรรเสริญยิ่งในระดับหนึ่งแล้ว โอกาสนี้ อาตมภาพขอเชิญชวนให้บำเพ็ญกุศลที่สูงยิ่งๆ ขึ้นไปด้วยการสั่งสม “ปัญญาบารมี” คือเมื่อสร้างพระไตรปิฎกแล้ว ขอให้ทุกท่านมีความเอาใจใส่ และมีความเพียรในการศึกษาพระไตรปิฎกกันอย่างจริงจังด้วยพร้อมแสวงหาทุกสโลบายชักพาให้ผู้คนที่ทั้งหลาย หันมาสนใจศึกษาเรียนรู้ธรรมะ โดยถูกต้องตามความในพระไตรปิฎก ให้กว้างขวางขึ้น เพื่อป้องกันมิให้เกิดการหลงเชื่อบุคคล หรือสำนักอาจารย์ที่สอนนอกแบบ หรือคลาดเคลื่อนไปจากหลักการที่พระพุทธองค์ทรงสั่งสอน อันนับเป็นการบั่นทอนอายุของพระพุทธศาสนาโดยตรง

บุญกิริยาวัตรตามที่พระพุทธองค์ทรงสอนนั้นสรุปรวมได้ ๓ ประการ คือ ทาน ศีล และภาวนา บัดนี้ท่านได้บำเพ็ญทานแล้ว ขั้นต่อไปขอให้ศึกษาเรื่องศีล เรื่องจิต และเรื่องปัญญา ให้ถูกต้องถ่องแท้ เพื่อจะได้เป็นผู้มั่นคงในการรักษาศีล และพากเพียรในการ

อบรมเจริญปัญญาให้ยิ่งๆ ขึ้น ขอเชิญชวนให้ชาวพุทธปฏิบัติหน้าที่
 ของความเป็นชาวพุทธแท้ด้วยการเข้ามาพิสูจน์ความจริง ให้เห็น
 ประจักษ์ว่า เนื้อความในพระไตรปิฎกที่ท่านได้สร้าง และได้รับไปนี้
 ล้วนเป็นสัจธรรม ครั้นเมื่อท่านได้พิสูจน์ จนมีความหนักแน่นมั่นคง
 ในธรรมะแล้ว ท่านย่อมนำไปบนหนทางที่ถูกต้อง นำสู่ความ
 หลุดพ้นจากห้วงทุกข์ได้อย่างถาวร

ขออนุโมทนาสาธุการด้วยใจจริงอีกครั้งหนึ่งและขออานิสงส์
 แห่งธรรมทานที่ท่านทั้งหลายได้บำเพ็ญนี้ จงดลบันดาลให้ท่านเจริญ
 ด้วยจตุรพิธพรชัย คืออายุ วรรณะ สุขะ พละ มีความมั่งคั่ง
 ในธรรมะของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า โดยทั่วกัน เทอญ.

ขอเจริญพร

พระโอราท

ประทานในการประทานประกาศนียบัตรพัดยศเปรียญแก่พระภิกษุสามเณร
ซึ่งสอบไล่ได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค ในเขตปกครองคณะสงฆ์กรุงเทพมหานคร

ณ หอประชุมพุทธมณฑล อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๑

ท่านพระสังฆาธิการ ท่านพระเถรานุเถระ

พระภิกษุสามเณรเปรียญทุกรูป,

เจริญพร ท่านสาธุชนทุกท่าน

ตามที่ สมเด็จพระมหารัชมงคลมุนี พระราชสมภารเจ้า ผู้ทรงพระคุณ
อันประเสริฐ ทรงตั้งเปรียญธรรมพระภิกษุสามเณรที่สอบไล่ได้
เปรียญธรรม ๓ ประโยค ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๑ นั้น ในนาม
คณะสงฆ์ขอแสดงความยินดี และขออนุโมทนาสาธุการด้วยความ
ชื่นชมจากใจจริง

ท่านทั้งหลายผู้ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนจนประสบความสำเร็จ
กระทั่งได้รับพระราชทานเกียรติยศในครั้งนี้พึงระลึกอยู่เสมอว่า
ความสำเร็จในขั้นนี้เป็นเพียงย่างก้าวแรก ทุกท่านยังมีหน้าที่ที่จะ
พัฒนาตนเองให้มีคุณภาพพร้อม ทั้งด้านการศึกษาเล่าเรียนให้

สมกับคำว่า “บวชเรียน“ คือเมื่อบวชแล้วก็ต้องศึกษาเล่าเรียน และในด้านการเพาะบ่มอุดมการณ์ เพื่อนำความรู้ด้านพระปริยัติธรรมที่ได้รับ ไปพัฒนาตน และพัฒนาสังคมให้เจริญรุ่งเรืองยิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลี นับแต่โบราณกาล บุรพจารย์ท่านตั้งหลักสูตรไว้เพื่อให้พระภิกษุสามเณรมีองค์ความรู้สำหรับเข้าใจพระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลีได้อย่างถูกต้องและเที่ยงตรง เพื่อป้องกันมิให้เกิดสังฆกรรมปฏิรูปมิให้เกิดการบิดเบือนหลักธรรมคำสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหรือคู่แข่งไปตามอัตโนมัตินิยมผิดพลาดคลาดเคลื่อนด้วยเหตุว่าความหลง อันผิดไปจากพระพุทธธรรมในพระไตรปิฎกและการเผยแผ่หลักธรรมที่คลาดเคลื่อน นับเป็นมหันตภัยร้ายแรงที่สุด ที่บั่นทอนอายุพระพุทธศาสนา การเรียนบาลีจึงมิใช่มีเป้าหมายเพียงเพื่อความรู้ภาษาเป็นเป้าหมายสุดท้าย เพราะความรู้เช่นนั้นจัดเป็นความรู้ในทางโลก หากแต่บรรพชิตต้องเรียนด้วยเป้าหมายเพื่อให้รู้กระจ่างในทางธรรม พระภิกษุสามเณรจึงต้องเรียนรู้ภาษามคธจักได้สามารถเข้าใจพระธรรมวินัยได้อย่างถูกต้องและดำรงรักษาพระบวรพุทธศาสนาไว้ได้

ผมจึงขอเน้นย้ำให้ท่านที่เป็นพระมหาเปรียญ และสามเณรเปรียญใหม่ทุกรูป ตั้งทีฐ คือความเห็นให้ตรง เพื่อให้การศึกษาในระดับสูงยิ่งขึ้นๆ ไป ดำเนินไปอย่างถูกต้องทิศทาง ขอให้กำหนด

“ความจริง” เป็นเป้าหมาย มิใช่กำหนดเพียงให้สอบไล่ผ่านได้เป็นเป้าหมาย ก็เพราะความจริงในภาษาบาลีนี้เอง ที่จะนำพาท่านตลอดจนผู้เลื่อมใสศรัทธาในธรรมะที่ท่านเผยแผ่แล้วให้สามารถก้าวไปสู่ “ความรู้แจ้ง” ตามที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงพระอนุศาสน์สั่งสอนไว้ได้ในที่สุด

ขออนุโมทนายินดีกับความสำเร็จนี้อีกครั้งหนึ่ง ขอให้พากเพียรฉลองพระราชศรัทธาของสมเด็จพระมโหฬารราชสมภารเจ้า ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ผู้ทรงพระมหากรุณาอุปถัมภ์บำรุงคณะสงฆ์ และการศึกษาพระบาลีของท่านทั้งหลายมาโดยตลอด ด้วยการเร่งพัฒนาตน ให้งอกงามไพบูลย์ในธรรมะของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ยิ่งๆ ขึ้นไป

สิทฺธมตฺถุ สิทฺธมตฺถุ

เอตฺตฺสฺมึ รตนตฺตยฺสฺมึ

สิทฺธมตฺถุ อิหิ ผลั

สมปฺสาทนเจตฺโส.

ขออำนวยการให้ความปรารถนาอันดีงามของท่านทั้งหลายจงเป็นผลสัมฤทธิ์ จงเป็นผลสัมฤทธิ์ จงเป็นผลสัมฤทธิ์ ทุกประการเทอญ.

ขออำนวยการ

พระคติธรรม
ประทานในการประชุมสมัชชาสงฆ์ไทยในสหรัฐอเมริกา
และในวาระ ๒๐ ปี
วัดอัครมัยตาราม รัฐอูชิงตัน ประเทศสหรัฐอเมริกา

สมเด็จพระสังฆมาสัมพุทธเจ้า ประทานพระบรมพุทโธวาทว่า **“สมคคานํ ตโป สุโข.”** ความว่า *“ความเพียรของผู้พร้อมเพรียงกัน ยังให้เกิดสุข”* ท่านทั้งหลายเป็นพระภิกษุในพระบวรพุทธศาสนา มีหน้าที่จาริกไปเพื่อเผยแผ่พระพุทธรธรรมนำประโยชน์สุขมาสู่พหุชน การที่ท่านมาเป็นพระธรรมทูตประจำอยู่ในต่างแดน ย่อมต้องประสานน้ำใจกันให้เป็นหนึ่งเดียว เพื่อทำความเพียรตามพระธรรมวินัยและตามบทบาทหน้าที่ของศากยบุตรพุทธชินโรส อย่าให้เกิดความวิวาทบาดหมางแบ่งฝักแบ่งฝ่ายกันได้ เพราะการขาดสามัคคีธรรมย่อมเป็นเครื่องสำแดงถึงอกุศลจิตของบุคคลผู้พึงใจในการวิวาท ในเมื่อท่านเป็นสมณะ ซึ่งแปลว่าผู้สงบกิเลส การแตกสามัคคีย่อมเป็นพฤติกรรมเผยกิเลสออกมาให้ปรากฏอย่างน่าละอายสำหรับสมณเพศ และย่อมกระทบกระเทือนถึงพระกิตติศัพท์ของพระศาสดาของเราทั้งหลาย

ในการประชุมสัมมนาสงฆ์ไทยในสหรัฐอเมริกา และการสมโภชวาระ ๒๐ ปี วัดอ้อมมยทาราม รัฐวอชิงตัน ประเทศสหรัฐอเมริกา จึงควรที่พุทธบริษัททุกหมู่เหล่าจักได้เสริมสร้างพลังสามัคคี ในอันที่จะปฏิบัติบริหารสรรพกิจด้วยวิริยภาพอันแก่กล้าสืบไป

ขออำนาจพรให้คณะสงฆ์ไทยในสหรัฐอเมริกา และวัดอ้อมมยทาราม จงประสบสัมฤทธิผลในกิจอันชอบธรรม ดำรงเป็นหลักมั่นในการเผยแผ่พระสัทธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ให้จรขจายไปสู่พหุชนทั้งหลาย ตลอดกาลนาน เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๑

พระคติธรรม ประทานแก่เนติบัณฑิตไทย สมัยที่ ๗๐

เนติบัณฑิตย่อมมีความเข้าใจดีเรื่องหลักกฎหมาย และย่อมตระหนักถึงปัญหาอันหลากหลายในสังคม ตามที่ได้ศึกษาจากคำพิพากษาคดีต่างๆ ซึ่งเป็นกรณีตัวอย่างที่ท่านได้เคยเล่าเรียนกันมาแล้ว อันที่จริงกฎหมายเป็นเพียงบรรทัดฐานหนึ่งในจำนวนบรรทัดฐานอีกหลายระดับในสังคมมนุษย์ นักกฎหมายผู้จะสามารถอำนวยความยุติธรรมให้แก่ปวงชนได้อย่างแท้จริงจึงไม่ควรจำกัดความพอใจอย่างคับแคบอยู่เพียงแค่ความรู้กฎหมายและคำพิพากษาเท่านั้น หากแต่ควรเข้าใจให้กระจ่างถึงศาสนธรรม วัฒนธรรม ศีลธรรม จารีตประเพณี และเจตคติของผู้คนในแต่ละกาลเทศะ รวมถึงศาสตร์และศิลป์สาขาอื่นๆ ด้วย เพื่อท่านจักได้ชื่อว่าเป็นบัณฑิตผู้มีปัญญารอบรู้สมดังความหมายของถ้อยคำ

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงพระอนุศาสน์สั่งสอนไว้ว่า **“หนโต เสฏโฐ มนุสเสสุ”** แปลความว่า **“ในหมู่มนุษย์ ผู้ฝึกตนแล้ว เป็นผู้ประเสริฐสุด”** ผู้เป็นเนติบัณฑิตซึ่งปรารถนาจะประสบความสำเร็จรุ่งเรืองในชีวิต จึงควรที่จะฝึกตนให้เจริญด้วยสติปัญญาและคุณธรรมยิ่งๆ ขึ้นไป เพื่อยังประโยชน์ตนและประโยชน์ส่วนรวมให้ถึงพร้อม

ขออำนาจพรให้เนติบัณฑิตไทย สมัยที่ ๗๐ จงประสบความสำเร็จสมโนรถในกิจอันพึงปรารถนาทุกประการ เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๑

พระคติธรรม
ประธานในวันกำนันผู้ใหญ่บ้าน
๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๑

กำนันและผู้ใหญ่บ้านมีหน้าที่โดยตรงในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุขของประชาชนในตำบลหรือหมู่บ้านของตนๆ อย่างเต็มกำลัง ความสามารถ การทำงานเพื่อประชาชนนั้นเปรียบเสมือนการทำงาน โดยไม่เห็นขอบฝั่งที่สิ้นสุด ด้วยเหตุที่ว่าความทุกข์ยากของผู้คนนั้น ย่อมไม่มีประมาณขอบเขตที่สิ้นสุด บุคคลผู้มีหน้าที่ดั่งนี้จึงต้องถึงพร้อมด้วยอุดมการณ์อันยิ่งใหญ่ ที่จะพลีอุทิศตนเพื่อรักษาและ เพิ่มพูนประโยชน์สุขของส่วนรวม ยิ่งกว่าการคำนึงถึงสุขประโยชน์ เฉพาะของตนเอง ครั้นเมื่อมีอุดมการณ์พร้อมพร้อมแล้ว คุณธรรม สำคัญอื่นๆ เช่น ความวิริยอุตสาหะ เป็นต้น ย่อมติดตามมาเป็น อารมณ์ประดับชีวิตของคนทำงานให้จงงามน่านิยมยกย่อง

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงพระอนุศาสน์สั่งสอนไว้ว่า

โกสขชํ ภัยโต ทิสวา

วิริยารมภณจ เขมโต

อารทรวิริยา โทถ

เอสา พุทธานุศาสนี

แปลความว่า “ท่านทั้งหลายจงเห็นความเกียจคร้านว่าเป็นภัย และเห็นการปรารภความเพียรว่าเป็นความปลอดภัย แล้ว ปรารภความเพียรเถิด นี่เป็นพุทธานุศาสนี”

บุคคลผู้ปรารถนาความเจริญรุ่งเรืองในชีวิต จึงควรที่จะฝึก
ตนให้เจริญด้วยความเพียรชอบในอันที่จะประกอบกรณียกิจ เพื่อยัง
ประโยชน์ตนและประโยชน์ส่วนรวมให้ถึงพร้อมยิ่งๆ ขึ้นไป

ขออำนาจพรให้กำนัลและผู้ใหญ่บ้าน จงประสบความสำเร็จ
สมมโนรถในกิจอันพึงปรารถนาทุกประการ เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๑

พระคติธรรม

ประธานในวันอาสาฬหบูชา พุทธศักราช ๒๕๖๑

ดิถีเพ็ญเดือนอาสาฬหะ ได้เวียนมาบรรจบอีกคำรบหนึ่งแล้ว วันอาสาฬหบูชาจัดเป็นวันสำคัญยิ่งของพุทธบริษัททุกหมู่เหล่า โดยเฉพาะในประเทศไทย ซึ่งเป็นประเทศแรกที่ริเริ่มให้มีการเฉลิมฉลองเป็นพิเศษเนื่องในวันดังกล่าว ด้วยเป็นวันคล้ายวันประกาศพระศาสนาของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงแสดงธัมมจักกัปปวัตตนสูตรเป็นพระปฐมเทศนาโปรดปัญจวัคคีย์ กระทั่งมีผู้ได้ดวงตาเห็นธรรม ขอประธานอุปสมบทเป็นพระภิกษุในพระบวรพุทธศาสนา จึงบังเกิดพระรัตนตรัยครบองค์สาม

โบราณจารย์ยกย่องพระรัตนตรัยไว้ ว่าเป็นรัตตวิเศษซึ่ง สโมสรกันเป็นอันดี ประกอบด้วยคุณอันสมควรส่วนละอย่าง เปรียบเสมือนไม้ ๓ อัน ไขว้ขัดกันอยู่ ถ้าพรากออกเสียอันเดียว ที่เหลืออยู่ก็ตั้งตรงอยู่ได้ไม่นานนัก ในดิถีเช่นนี้เมื่อสองพันกว่าปีล่วงมาแล้ว พระสังฆรัตนะได้บังเกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในโลก ทั้งนี้ พระสงฆ์ หมายถึง หมู่ภิกษุ ผู้เป็นสาวกของพระพุทธเจ้า สละเรือนออกบวชเพื่อครองวัตรปฏิบัติ ตามที่พระศาสดาทรงสั่งสอนและทรงบัญญัติไว้ ความงามแห่งหมู่สงฆ์นั้นบังเกิดได้ด้วยพระธรรมวินัย เพราะภิกษุ

แต่ละรูปย่อมเปรียบดังดอกไม้บานาพันธุ์ หลากหลายทรวดทรง
สีส่น และกลิ่น แม้มีความงามอยู่บ้างก็เพียงเฉพาะรูปเฉพาะตน
ถ้าถูกลมพัดพาปลิวไปก็อาจกระจัดกระจายโดยง่าย แต่ครั้งนำมา
ร้อยกรองเป็นพวงพู่ เป็นระเบียบอยู่ด้วยพระธรรมวินัย ความงาม
นั้นจึงมีแบบแผนเป็นปึกแผ่น เข้มแข็งมั่นคง ทรงคุณูปการในฐานะ
ผู้สืบทอดและเผยแผ่พระพุทธธรรม ให้ยั่งยืนมาสู่ชาวโลกนับแต่
ครั้งพุทธกาล トラบเท่าทุกวันนี้ เพราะฉะนั้น พุทธบริษัททั้งหลายจึง
พึงพิทักษ์รักษาและเชิดชูรัตนะทั้ง ๓ ดวงไว้ ไม่มองข้ามองค์คุณของ
รัตนะดวงหนึ่งดวงใด เพื่อพระรัตนตรัย อันเปรียบเสมือนไม้ ๓ อัน
ไขว้ขัดกัน จักยังดำรงอยู่เป็นสรณะนำทางสืบไป

เนื่องในวันอาสาฬหบูชาและเทศกาลเข้าพรรษา ขอพุทธ-
ศาสนิกชนจงศึกษาทบทวน และสำนึกในพระพุทฺธคุณ พระธรรมคุณ
และพระสงฆ์คุณ เพื่อสร้างเสริมสันติสุขในชีวิตของท่าน และสังคม
ส่วนรวม ให้งอกงามและมั่นคงสถาพร ตลอดกาลนาน.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๑

พระโอราท
ประทานในการเปิดอาคารเต็กก่าเฉลิมพระเกียรติ
ณ มูลนิธิเผยแผ่คุณธรรมเพื่อการสงเคราะห์ จีจิ้นเกาะ
เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร
วันเสาร์ ที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๑

เจริญพร

ท่านประธานมูลนิธิเผยแผ่คุณธรรมเพื่อการสงเคราะห์ จีจิ้นเกาะ
ท่านกรรมการ และท่านสาธุชนทุกท่าน

อาตมภาพมีความยินดี ที่ได้มาเปิดอาคารเต็กก่า เฉลิมพระเกียรติ ณ มูลนิธิเผยแผ่คุณธรรมเพื่อการสงเคราะห์ จีจิ้นเกาะ ในวันนี้ ขออนุโมทนากุศล ที่ท่านทั้งหลายได้บำเพ็ญสืบเนื่องมาโดยตลอดนับแต่ต้น ตราบจนบัดนี้

ก่อนที่อาตมภาพจะมาเยี่ยมเยือนท่านทั้งหลายในวันนี้ มูลนิธิขอให้อาตมภาพเขียนคติธรรมบางประการ ไว้สำหรับจารึกประจำอาคาร อาตมภาพก็ได้อัญเชิญพระบรมพุทโธวาทมาเป็นเครื่องเตือนใจท่านทั้งหลาย โอกาสนี้จึงขออัญเชิญหัวข้อธรรมะนั้นั้น มากล่าวยำกับทุกท่านอีกครั้งหนึ่ง คือ

ศรัทธา ความเชื่อที่มีเหตุผล **ศีล** การรักษากายวาจาให้เรียบร้อย **หิริ** ความละอายใจต่อการทำบาป **โอตตปปะ** ความเกรงกลัวต่อบาป **สุตะ** ความเป็นผู้ได้ศึกษาเล่าเรียนมาก **จาคะ** ความเสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และ **ปัญญา** ความรู้ความเข้าใจ่องแท้ในเหตุผล

ท่านทั้งหลายล้วนเคารพนับถือทเวาจารย์ ตามหลักความเชื่อของตนๆ ด้วยศรัทธาเสมอมา หัวข้อธรรม ที่เชิญมาข้างต้นนี้ จึงเป็นข้อเตือนจิตสะกิดใจให้ทุกท่านตั้งคำถามต่อตนเองว่า ท่านบูชาเทวดาด้วยเหตุใด และบูชาอย่างไร หากท่านบูชาเทวดาด้วยความโลภ ด้วยความติดข้องต้องการ ด้วยการอ้อนวอนร้องขออย่างไม่ชอบด้วยเหตุผลแล้ว การบูชาเช่นนั้นก็มีใช่การบูชาที่แท้จริงตามหลักพระพุทธศาสนา แต่หากท่านทั้งหลายบูชาเทวดาด้วยการระลึกถึง “คุณธรรมของเทวดา” คือ “หิริ” ความละอายใจต่อการทำบาป และ “โอตตปปะ” ความเกรงกลัวต่อบาป อันจัดเป็นทเวาธรรมพร้อมด้วยระลึกถึงศรัทธา ศีล สุตะ จาคะ และปัญญา แล้วน้อมนำคุณธรรมนั้นๆ มาเป็นครรลองของการประพฤติปฏิบัติตน ท่านย่อมได้ชื่อว่าเป็นผู้กระทำ “ปฏิบัติบูชา” อย่างน่าสรรเสริญ

หากท่านทั้งหลาย เอาใจใส่ศึกษาใคร่ครวญถึงคุณธรรมของทเวาจารย์ของท่านว่าแต่ละองค์ๆ สัมบูรณ์งามความดี จนสามารถนำพาตนไปสู่สถานะของเทวดาได้อย่างไรและท่านในฐานะเป็นศิษย์

ผู้ได้ “มนุษยสมบัติ” อยู่แล้วในบัดนี้ จะเพิ่มพูนคุณงามความดีในตน เพื่อให้เข้าถึง “สวรรค์สมบัติ” ตามแบบอย่างอาจารย์ของท่านไป จนถึงสมบัติอันสูงส่งยิ่งกว่าความเป็นเทวดา คือ “นิพพานสมบัติ” ได้อย่างไร ท่านย่อมได้ชื่อว่ากำลังตามระลึกถึงเทวดาตามหลักการ ในพระพุทธศาสนาอย่างถูกต้องทุกประการ

ขอให้อาคารเตี้ยกว่าเฉลิมพระเกียรติ จงสถิตสถาพร ยังประโยชน์แก่อกุลแก่มหาชนทั้งหลายสืบไปตราบกาลนาน และขอ อำนวยพรให้สาธุชนทุกท่าน ที่มาประชุมพร้อมเพรียงกัน ณ ที่นี้ จงมีความสุข ความเจริญ ความงอกงามในธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า โดยทั่วกัน เทอญ.

พระสัมโมทนียกถา
 ประธานแก่เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐอินเดียนเดียประจำประเทศไทย
 ในนามประธานาธิบดีสาธารณรัฐอินเดียนเดีย และคณะ
 ฝ้าถวายเครื่องอิสริยาภรณ์ปัทมศรี
 ณ พระอุโบสถ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม
 วันพุธ ที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๑

เจริญพร ท่านเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐอินเดียนเดียประจำประเทศไทย
 และท่านสาธุชนทุกท่าน

ขออนุโมทนาสาธุการเป็นอย่างยิ่งที่รัฐบาลสาธารณรัฐอินเดียนเดีย
 ได้มอบหมายให้ท่าน พร้อมด้วยคณะ เดินทางมามอบเครื่อง
 อิสริยาภรณ์ปัทมศรี แก่อาตมภาพในวาระนี้

การที่ได้พบกับทุกท่านในวันนี้ ทำให้อาตมภาพย้อนระลึกถึง
 ระยะเวลาอันน่าประทับใจระหว่างที่ได้ศึกษาต่อ ณ มหาวิทยาลัย
 พาราณสี ประเทศอินเดียนเดีย อาตมภาพได้ใช้ชีวิตศึกษาเล่าเรียนอยู่
 ณ ที่นั่นนานแรมปี ประสบการณ์ที่ได้รับมาในครั้งกระนั้น ยังมั่นคง
 ถาวรอยู่ในความทรงจำเสมอมา ยิ่งไปกว่านั้น ยังทำให้หวนระลึกถึง
 สัมพันธไมตรีอันดีงาม ระหว่างไทยกับอินเดียนเดียที่มีต่อกันมาเนิ่นนาน

นับพันปี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สายสัมพันธ์ทางพระพุทธศาสนา ตลอดจนศิลปวัฒนธรรมของทั้งสองชาติที่สามารถผูกผสานน้ำใจ ผู้คนทั้งสองดินแดน ให้เชื่อมกันสนิท เสมือนญาติร่วมวงศ์สกุล เดียวกัน ท่านทั้งหลายก็คงทราบที่อยู่แล้วว่าในประเทศไทย มีชาว อินเดียและชาวไทยเชื้อสายอินเดียอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก เราทั้งหลายไม่ว่าจะเป็นไทยหรือเป็นอินเดีย ต่างอยู่ร่วมกันได้ด้วย เมตตาธรรมภายใต้พระบรมโพธิสมภารของพระมหากษัตริย์พระองค์ เดียวกัน ทำให้ความแตกต่างทางเชื้อชาติ หรือศาสนา ไม่อาจเป็น อุปสรรคกีดขวางความสัมพันธ์สามัคคี

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน ณ ดินแดนชมพูทวีป อันเป็นถิ่นฐานของท่านทั้งหลาย แต่ธรรมะของ พระองค์ เป็นประทีปนำทางอันสว่างไสวจรจายไปทั่วสากลโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในราชอาณาจักรไทยนี้ได้ ฉันท ไฉน น้ำใจไมตรีที่ มวลมนุษยชาติมีต่อกันด้วยเมตตาธรรม อันเป็นคุณธรรมสำคัญ ประการหนึ่งที่พระพุทธองค์ทรงสั่งสอนไว้ ย่อมเรืองรองสว่างไสว ไปทั่วสากลโลก สามารถหยุดความขัดแย้งและถอยนถอยจากความ เบียดเบียนกัน โดยไม่จำกัดดินแดน เชื้อชาติ ศาสนา และเผ่าพันธุ์ ได้ ฉันทนั้น

“ปัทมะ” นั้นแปลว่าดอกบัว เปรียบได้ดังปัญญาที่สามารถ ยังให้สรรพสัตว์ หลุดพ้นจากโคลนตม จนเป็นผู้บริสุทธิ์ได้ ส่วน

“ศรี” ก็แปลว่าความเจริญ ความดีงาม อาตมภาพจึงขอท่านทั้งหลายจงร่วมกันอบรมเจริญปัญญา เพื่อขจัดความมืดบอดในจิตใจ มนุษยชาติ เพื่อความเจริญงอกงามในความดี ดุจนาม **“ปัทมศรี”** จักได้จรโลงโลกนี้ให้ดังงามไพบุลย์สืบไป

ขออนุโมทนาสาธุการกับทุกท่านอีกครั้งที่นำเกียรติยศนี้มา มอบให้ ขอทุกท่านจงเจริญด้วยจตุรพิธพรชัย คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ และขอให้ความปรารถนาอันดีงามของท่าน จงสำเร็จ สมมโนรทุกประการ เทอญ.

ขออำนวยการ

พระสัมโมทนียกถา
 การทรงบำเพ็ญพระราชกุศลอุทิศถวาย
 พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร
 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
 และเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระพรชัยมงคลแด่
 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ และสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 ณ พระลานพระราชวังดุสิต
 วันศุกร์ ที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๑

ท่านพระเถรานุเถระ

เจริญพร ท่านผู้แทนพระองค์และท่านสาธุชนทุกท่าน

เราทั้งหลายได้รับพระราชทานโอกาสจากสมเด็จพระบรมบพิตร
 พระราชสมภารเจ้า ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ให้นำประชุมพร้อม
 เปรียงกัน เพื่อกระทำกิจกรรมทางคลออีกวาระหนึ่ง ขอให้ทุกท่านจง
 ตั้งจิตประมวลงพลังความดีงามนี้ น้อมถวายเป็นพระราชกุศลแด่
 พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามา-
 ธิบดินทร และ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
 บรมนาถบพิตร กับทั้งถวายพระพรชัยมงคลแด่ สมเด็จพระนางเจ้าฯ

พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ และ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๘ และรัชกาลที่ ๙ ทรงเปี่ยมด้วยพระมหากรุณาธิคุณอันยิ่งใหญ่ต่อปวงชนชาวไทย การที่ท่านทั้งหลายได้มาร่วมกันบำเพ็ญคุณงามความดีอุทิศถวาย ย่อมได้ชื่อว่าเป็นกตัญญูกตเวที โอกาสนี้ จึงขอให้ทุกท่าน น้อมรำลึกถึงพระราชจริยวัตร และพระราชกรณียกิจของทั้งสองพระองค์ แล้วมุ่งมั่นเจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาท ขอให้ใคร่ครวญดูให้ดีเถิดว่า สมเด็จพระบูรพมหากษัตริย์ทั้งสองพระองค์นี้ ทรงมีน้ำพระราชหฤทัยอาจหาญกล้ากล้าเพียงไรในท่ามกลางบ้านเมืองที่ไม่ค่อยจะเป็นปรกติสุขเรียบร้อยนักในยุคนั้น กลับทรงยอมเสียสละแบกรับพระราชภาระอันใหญ่หลวง เพื่อแก้ไขความทุกข์ยากของราษฎร ทั้งสองพระองค์ทรงเป็นตัวอย่างของบุคคลที่ได้ชื่อว่าเป็น “บัณฑิต” ผู้สามารถนำพาประชาชนให้ผ่านพ้นวิกฤตการณ์มาได้ อย่างน่าอัศจรรย์

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงแสดงปาฐกถาสั่งสอนพุทธบริษัท ปรากฏเนื้อความอยู่ในมหาสารชาดก ความว่า “ในยามคับขัน ย่อมปรารถนาผู้ที่กล้าหาญ ในเวลาปรึกษากิจการ ย่อมปรารถนาคนที่ไม่พูดพร่ำเมื่อขำน้ำมีรสอร่อย ย่อมปรารถนาคนอันเป็นที่รักชกชวนกันบริโภคน้ำและเมื่อปัญหาอันลึกซึ้งเกิดขึ้น ย่อมปรารถนาบัณฑิตผู้แก้ปัญหาได้”

ขอให้พิจารณาคุณสมบัติเราทุกวันนี้ ว่าพวกเราอยู่ในภาวะที่
 พรารถนาบุคคลประเภทดังกล่าวข้างต้นหรือไม่ บุคคลผู้กล้าหาญ
 ไม่พูดพรั้า เป็นที่รักและที่สำคัญที่สุดคือ เป็นบัณฑิตผู้เฉลียวฉลาด
 ย่อมเป็นที่พึงปรารถนาในที่ทั้งปวง เพราะฉะนั้น จึงขอให้เราทุกคน
 สั่งสมอุปนิสัยของตนๆ ให้เป็นคนกล้าหาญ เป็นคนไม่พูดพรั้า ทำตน
 ให้เป็นที่น่ารักและอบรมเจริญปัญญาให้ถึงความเป็นบัณฑิตเพื่อ
 ความเจริญรุ่งเรืองของสังคมไทย

เวลานี้ที่จังหวัดเชียงรายมีเพื่อนร่วมชาติที่ตกอยู่ยามคับขัน
 กำลังประสบปัญหาอยู่ในถ้ำหลวง ในขณะที่เดียวกันก็มีคนกล้าหาญ
 มีบัณฑิตคอยเข้าช่วยเหลืออย่างน่าชื่นชม ขอให้เราทั้งหลายจง
 ร่วมกันแผ่เมตตาให้ทุกชีวิต จงประสบความสุขสวัสดิ์ มีความสำเร็จ
 ในภารกิจนี้เถิด ขอทุกท่านจงสงบกาย วาจา และใจให้เข้าสู่
 ความนิ่ง อย่าปล่อยใจให้วอกแวกออกไปนอกราย ให้รวบรวมสมาธิ
 ร่วมกันบำเพ็ญจิตภาวนา เพื่อความว่างจนบังเกิดเป็นความสบาย
 สัก ๕ นาที ณ บัดนี้.

พระเมตตาธรรมปรารภ

ในยามที่เพื่อนร่วมชาติจำนวน ๑๓ คนกำลังตกอยู่ในภาวะคับขัน ณ ถ้ำหลวง อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ได้มีเจ้าหน้าที่ทหาร พลเรือน อาสาสมัครทุกฝ่าย ร่วมกับประชาชนจิตอาสา พร้อมด้วยชาวต่างประเทศ ผู้มีมิตรจิตมิตรใจ ระดมกันเข้าช่วยเหลืออย่างเต็มกำลัง แสดงถึงพลังสามัคคีแห่งคนไทย และน้ำใจมิตร ในยามวิกฤต เป็นที่น่าชื่นชมอย่างยิ่ง

เมื่อวันศุกร์ ที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๑ สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรคุณ) กรรมการกฤษฎีกา และอดีตรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหานิกาย กรุงเทพมหานคร ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ทรงอาราธนา พระสงฆ์ให้นำพุทธศาสนิกชนแม่เมตตาด้วยการเจริญกรณียเมตตสูตร ด้วยน้ำพระราชหฤทัยห่วงใยเป็นอย่างยิ่ง อาตมภาพขอถวายอนุโมทนา และขออนุโมทนา อีกทั้งขอเชิญชวนชาวไทยจงร่วมกันเจริญกรณียเมตตสูตร และศึกษาความหมายแห่งพระสูตรนั้นให้กระจ่างใจ เพื่อประมวลเป็นกำลังจิตอันถึงพร้อมด้วยเมตตาธรรม ไม่มีประมาณ แผ่ไปอำนวยความสวัสดิ์ของทุกชีวิตในเหตุการณ์ดังกล่าวเถิด

ขออำนาจพรให้ผู้ประสบเหตุ และผู้ปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือ
ทุกคนจงเจริญสวัสดิภาพ ประสบผลสำเร็จในภารกิจที่มุ่งหมาย
ทุกประการ เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑

พระโอวาท
ประธานในการที่คณะธรรมยุต
แสดงมุทิตาต่อพระภิกษุสามเณรผู้สอบไล่ได้เปรียญธรรม ๙ ประโยค
ประจำพุทธศักราช ๒๕๖๑
ณ วัดอาวุธวิกสิตาราม เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร
วันศุกร์ ที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ท่านพระสังฆาธิการ ท่านพระเถรานุเถระ
พระภิกษุสามเณรเปรียญทุกรูป,
เจริญพร ท่านสาธุชนทุกท่าน

ตามที่ สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรุตตม) เจ้าอาวาสวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ทรงตั้งเปรียญธรรมแก่พระภิกษุสามเณรที่สอบไล่ได้เปรียญธรรม ๙ ประโยค ประจำพุทธศักราช ๒๕๖๑ จำนวน ๕๑ รูป นั้น ในนามคณะธรรมยุต ขอแสดงมุทิตาจิต และขออนุโมทนา สาธุการด้วยความชื่นชมจากใจจริง พร้อมกันนี้ ขอแสดงมุทิตาจิตต่อพระภิกษุสามเณรเปรียญในคณะธรรมยุต ผู้สอบไล่ได้เปรียญธรรมประจำปีนี้ ทุกรูป

ความเข้าใจกระจ่างใน “พระไตรปิฎก” ที่โบราณจารย์เรียกว่า “พระบาลี” นั้นคือการรักษาพระบรมพุทธานุศาสน์ให้ดำรง

อยู่ทั่วโลก สาเหตุที่บูรพาจารย์ท่านใช้คำว่า พระบาลี เสมอแทนด้วย คำว่าพระไตรปิฎก ก็เพราะภาษาบาลีคือภาษาที่รักษาอรรถธรรม ของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไว้ได้อย่างไม่แปรผันบิดเบือน ความรู้พระไตรปิฎกฉบับภาษาอื่นย่อมมีประโยชน์ก็จริงอยู่ แต่ก็ เสมือนเรียนรู้เพียงข้อมูลระดับทุติยภูมิ ซึ่งถูกแปลผ่านบริบทถ้อยคำ และวัฒนธรรมทางภาษาออกมาแล้วขั้นหนึ่ง จึงเป็นหน้าที่ของ พระภิกษุสามเณรที่ตั้งใจบวชเรียนทุกรูปที่จะต้องทำความเข้าใจ พระไตรปิฎกภาษาบาลี อันเป็นข้อมูลระดับปฐมภูมิด้วยตนเองให้ได้ การเล่าเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีจึงอยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีความสำคัญคู่สังคมไทยมานับแต่โบราณกาลตราบนิจปัจจุบัน

ท่านมหาเปรียญทั้งหลายล้วนมีความรู้ภาษาบาลีกันพอสมควร มากบ้างน้อยบ้างตามระดับชั้นภูมิ ขออย่าลืมน้ำที่ของความ เป็นพระภิกษุสามเณร ว่าอันที่จริงท่านมิได้มีหน้าที่เพียงเรียนบาลีให้ผ่าน สอบเปรียญให้ได้ หรือพอใจอยู่เพียงแค่การสำเร็จเปรียญธรรม ๙ ประโยค เพราะนั่นไม่ใช่วัตถุประสงค์หลักของเพศบรรพชิตที่ท่าน ครอบงำอยู่ หากแต่ท่านมีหน้าที่เผยแผ่พระสัทธรรมของพระบรม- ศาสดาให้แพร่หลายกว้างขวางออกไป เพื่ออนุเคราะห์ชาวโลกให้มี โอกาสได้เข้าใจและเข้าถึงสัจธรรมความเป็นจริงของชีวิตได้อย่าง ถูกต้อง ขออย่าคำว่า “อย่างถูกต้อง” กล่าวคือ อย่าเผยแผ่พระธรรม โดยบิดเบือนคลาดเคลื่อนไปจากพระพุทธธรรมในพระไตรปิฎกใน เมื่อเราทั้งหลายเป็นพระภิกษุสามเณร อาศัยอยู่ในศาสนานี้กายนี้

ย่อมมีภาระธุระที่ต้องเชิดชูรักษา และเผยแพร่ธรรมะของศาสนานี้ในภายนี้ ให้สมตามหน้าที่ของตนๆ

ผมจึงขอเน้นย้ำให้ท่านที่เป็นพระมหาเปรียญ และสามเณรเปรียญใหม่ทุกรูป ตั้งจิตใจ คือความเห็นให้ตรง เพื่อให้การครองเพศสมณะ และการศึกษาเล่าเรียน ดำเนินไปอย่างถูกต้องทิศทาง อันจะอำนวยผลให้ท่านประสบความสำเร็จความงอกงามไปบุลย์ในพระพุทธศาสนา ยิ่งๆ ขึ้นไป

ขออนุโมทนายินดีกับความสำเร็จอีกครั้งหนึ่ง ขอให้พากเพียรฉลองพระราชศรัทธาของสมเด็จพระบรมพิตร พระราชสมภารเจ้า ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ผู้ทรงพระมหากรุณาอุปถัมภ์ บำรุงคณะสงฆ์ และการศึกษาพระบาลีของท่านทั้งหลายด้วยการสนองพระราโชบาย และด้วยการปฏิบัติตนอยู่ในพระธรรมวินัย อย่างมั่นคงเสมอไป

สิทฺธมตฺถ สิทฺธมตฺถ

เอตสฺมี รตนตฺตยสฺมี

สิทฺธมตฺถ อิทํ ผลํ

สมปสาทนเจตฺโส.

ขออำนวยพรให้ความปรารถนาอันดีงามของท่านทั้งหลาย จงเป็นผลสัมฤทธิ์ จงเป็นผลสัมฤทธิ์ จงเป็นผลสัมฤทธิ์ ทุกประการ เทอญ.

ขออำนวยพร

พระโอรบาท
ประธานในพิธีประทานประกาศเกียรติคุณ
วัดพัฒนาตัวอย่างที่มีผลงานดีเด่น วัดพัฒนาตัวอย่าง
และอุทยานการศึกษาในวัด
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๐
ณ หอประชุมพุทธมณฑล อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม
วันจันทร์ ที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ท่านพระเถรานุเถระ ท่านเจ้าอาวาส,
เจริญพร ท่านสาธุชนทุกท่าน

ในนามคณะสงฆ์ ผมขออนุโมทนาและขอแสดงความยินดีต่อท่านเจ้าอาวาสที่ได้รับประกาศเกียรติคุณวัดพัฒนาตัวอย่างที่มีผลงานดีเด่น วัดพัฒนาตัวอย่างและอุทยานการศึกษาในวัด ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๐ ทุกท่าน

ท่านเจ้าอาวาสคงพอทราบกันดีอยู่แล้วว่า นิยามตามรูปศัพท์ “อาราม” นั้น แปลว่า สถานที่เป็นที่มาแห่งความยินดี หรือเป็นสวนอันเป็นที่รื่นรมย์ การที่ท่านได้รับประกาศเกียรติคุณในครั้งนี้ย่อมหมายความว่า วัดของท่านเป็นสัปปายะเรียบร้อย ควรแก่การเจริญ

สมณธรรม และควรแก่การบำเพ็ญกุศลของทายกทายิกาในระดับหนึ่งแล้ว จึงขอทุกท่าน อย่าหยุดความพอใจไว้แต่เพียงเท่านี้ ขอจงเร่งเพิ่มพูนความพากเพียรที่จะประกอบกรณียกิจนำพาชาววัดทุกรูปทุกคน ไม่ว่าจะเป็นบรรพชิตหรือเป็นคฤหัสถ์ให้พร้อมพร้อมสามัคคีกลมเกลียวกัน บริหารจัดการวัดของท่าน ให้มีความเป็นอารามสมดังความหมายของถ้อยคำยิ่งๆ ขึ้นไป

การจะพัฒนาสิ่งหนึ่งสิ่งใด ให้ประสบผลสำเร็จอย่างยั่งยืน จำเป็นต้องอาศัยกระบวนการอันชาญฉลาดแยกหลายขั้นตอนตามที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้พระราชทานหลักการไว้ว่าการพัฒนาจำเป็นต้องผ่านกระบวนการ ๒ ขั้นตอนเสียก่อน ได้แก่ **“เข้าใจ”** และ **“เข้าถึง”** จึงจะ **“พัฒนา”** ได้อย่างเหมาะสม

วัดของท่านทุกวัด ต่างก็มีองค์ประกอบแตกต่างกันไป ทั้งในแง่ของชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อม ตลอดจนศิลปวัฒนธรรม ผมจึงขอฝากข้อคิดให้ท่านไปพิจารณา ว่าการพัฒนาของแต่ละวัดๆ นั้น ได้ผ่านกระบวนการศึกษาเรียนรู้จน **“เข้าใจ”** อย่างถ่องแท้ถึงคุณสมบัติพื้นฐานของวัดกับชุมชนของท่านแล้วหรือยัง และในฐานะเจ้าอาวาสท่านได้ทำหน้าที่ **“เข้าถึง”** สภาพปัญหาและข้อมูลสำหรับการพัฒนาอย่างรอบด้านด้วยตนเองแล้วหรือยัง รู้สิ่งใดควรอนุรักษ์ รู้สิ่งใดควรปรับปรุงแก้ไข และรู้สิ่งใดควรสร้างเสริมให้เกิดมีขึ้นใหม่ แล้วหรือไม่

ถ้าท่านมีคำตอบอย่างถูกต้อง ตามกระบวนการเข้าใจและเข้าใจแล้ว การพัฒนาย่อมเป็นอุดมการณ์อันยั่งยืนอยู่คู่ชีวิตนั้นๆ มิใช่ว่าพอเปลี่ยนเจ้าอาวาส อุดมการณ์อันดีงามนั้นก็พลันสูญสลายไปเท่ากับว่าท่านไม่ได้สร้างวัดพัฒนาตัวอย่าง อย่างยั่งยืน

ขอให้ท่านมุ่งมั่นฉลองพระราชศรัทธา ของสมเด็จพระบรมพิตร พระราชสมภารเจ้า ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ องค์อัครศาสนูปถัมภกด้วยการปฏิบัติตนและกวดขันพระภิกษุสามเณรในปกครอง ให้เคร่งครัดอยู่ในพระธรรมวินัย พร้อมเพิ่มพูนสามัคคีธรรมให้บังเกิดแก่ชาววัดและชาวบ้าน เพื่อบ้านจะได้พึ่งวัด และวัดจะได้พึ่งบ้าน เป็นสังคมไทยที่งดงามตามอย่างที่บรรพชนของเราได้สรรค์สร้างไว้ ด้วยดีแล้ว ตลอดกาลนาน

สิทฺธมตฺถุ สิทฺธมตฺถุ
เอตฺตสฺมิ รตนตฺตยสฺมิ

สิทฺธมตฺถุ อิหิ ผลั
สมปฺสาทนเจตฺโส.

ขออำนาจพรให้ความปรารถนาอันดีงามของท่านทั้งหลาย จงเป็นผลสัมฤทธิ์ จงเป็นผลสัมฤทธิ์ จงเป็นผลสัมฤทธิ์ ทุกประการ เทอญ.

ขออำนาจพร

พระคติธรรม
ประทานในการประชุมสมัชชาการเผยแผ่พระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ครั้งที่ ๓

๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๑

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงพระอนุศาสน์องค์แห่งธรรมกถึกไว้ ๕ ประการ กล่าวคือ ๑. กล่าวความไปตามลำดับ แสดงหลักธรรมตามลำดับความง่ายยากลุ่มลึก มีเหตุผลสัมพันธ์ต่อเนื่องกันไป, ๒. ชี้แจงยกเหตุผลมาแสดงให้เห็นเข้าใจชัดในแต่ละประเด็นโดยการอธิบายขยายความ ยกอ้างอิงไปตามเหตุและผล, ๓. แสดงธรรมด้วยเมตตาจิต มุ่งจะให้เป็นที่ประโยชน์แก่เขา, ๔. ไม่แสดงธรรมด้วยเห็นแก่อามิส มิใช่สอนเพราะมุ่งที่ตนจะได้ลาภหรือผลประโยชน์ตอบแทน และ ๕. แสดงธรรมไม่กระทบตนและผู้อื่น สอนตามหลักตามเนื้อหา มุ่งแสดงอรรถแสดงธรรมโดยไม่ยกตน และไม่เสียชื่อเสียงที่ผู้อื่น

ท่านทั้งหลายล้วนมาประชุมกันเพื่อพิจารณารวมความคิดเห็นกัน เพื่อยังให้การเผยแผ่พระพุทธศาสนา สามารถดำเนินไปอย่างราบรื่นเรียบร้อยและเจริญก้าวหน้า จึงควรที่ทุกท่านจะเร่งไต่สวนทบทวนตนเองว่าเป็นนักเผยแผ่ผู้มีองค์แห่งธรรมกถึกครบถ้วน

แล้วหรือไม่ ยังมีข้อย่อหย่อนบกพร่องในส่วนใด และมีข้อควรพัฒนาอบรมตนให้ทวีความรู้ความสามารถในการเผยแผ่ยิ่งขึ้นได้อย่างไร เพื่อจักได้ชื่อว่าเป็นพุทธบริษัทผู้สามารถดำรงพระพุทธศาสนาให้รุ่งเรืองมั่นคงอยู่คู่โลกสืบไปได้ตราบนานเท่านาน

ขออนุโมทนาในการที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ร่วมกับทุกภาคส่วน จัดการประชุมสมัชชา การเผยแผ่พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ครั้งที่ ๓ ขอให้การประชุมจงบรรลุวัตถุประสงค์ทุกประการ และขออำนาจพรให้ความปรารถนาอันดีงามของทุกท่านจงเป็นผลสัมฤทธิ์ เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑

พระคติธรรม
ประทานในการอุปสมบทหมู่ ซึ่งเทศบาลนนทบุรี
จัดขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา
๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑

“เนกขัมมะ” หมายถึงการละเหี่ยวเรือนอกบวช ละชีวิตทางโลกไปสู่ชีวิตอันบริสุทธิ์ เป็นการปลดเปลื้องตนจากโลกีย์วิสัยไปบำเพ็ญเพียรเพื่อความปลอดจากการทำบาป บุคคลผู้บำเพ็ญเนกขัมมบารมีอย่างแท้จริง จึงต้องตระหนักเห็นภัยของวิภูสงสารเห็นโทษของการติดข้องในอารมณ์ต่างๆ ให้ได้เสียก่อน จึงสละเรือนอกบรรพชาอุปสมบท เพื่อบำเพ็ญสมณธรรมให้ถึงความหลุดพ้นจากห้วงทุกข์ และยังหมั่นสัตว์ทั้งหลายให้บรรลุถึงบรมสุขตามได้ตามเบื้องพระยุคลบาทของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้ทรงนำทางเป็นพระองค์แรก

ขอให้ผู้เข้าบรรพชาอุปสมบททุกรูป จงตั้งใจศึกษาเล่าเรียนและประพฤติตนอยู่ในพระธรรมวินัยอย่างเคร่งครัด เพื่อให้บังเกิดกุศลคือความฉลาดขึ้น อันนับเป็นจุดมุ่งหมายแห่งการบำเพ็ญสมณธรรม น้อมถวายเป็นพระราชกุศลเฉลิมพระพรชัยมงคลถวาย

แต่ สมเด็จพระบรมพิตร พระราชสมภารเจ้า ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ
ด้วยความกตัญญูกตเวทิตี

ขออนุโมทนาและขออำนวยการให้นวภิกษุทุกรูป ตลอดจน
เทศบาลนครนนทบุรี ผู้จัดงาน และผู้ร่วมในบุญกิริยาทั้งนี้
จงอภังการไปพลอยในพระบวรพุทธศาสนายิ่งๆ ขึ้นไป เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑

พระคติธรรม
ประธานแก่นักศึกษาใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๑

“วิริยะ” แปลว่า ความเพียร ความพยายาม ความกล้าที่จะลงมือทำ อันเป็นแนวทางให้ดำเนินไปสู่ความสำเร็จตามประสงค์ เมื่อลงมือปฏิบัติกิจที่ตนพอใจด้วยความพากเพียรพยายาม ด้วยความกล้าเผชิญกับความยากลำบาก โดยไม่ย่อท้อสิ้นหวัง ย่อมจักบรรลุเป้าหมายคือความสำเร็จได้ สมดังที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ประธานพระพุทธานุศาสนีไว้ว่า *“คนล่วงทุกข์ได้ เพราะความเพียร”*

การศึกษาในระดับอุดมศึกษา นักศึกษาต้องอาศัยความวิริยอุตสาหะในการเล่าเรียนมากขึ้นกว่าในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อีกทั้งต้องข่มใจละสิ่งที่ย้ายวนใจให้ไขว่ไขวไปจากเป้าหมาย คือการเรียนให้สำเร็จตามหลักสูตรได้สมตามเจตนารมณ์ จึงขอให้นักศึกษาใหม่ทุกคน เร่งอบรมเจริญคุณธรรมข้อวิริยะนี้ให้เพิ่มพูนขึ้นในตน เพื่อความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไปในชีวิต ทั้งในช่วงวัยเรียนไปจนถึงวัยทำงานเบื้องหน้า

ขออำนวยการให้นักศึกษาใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา ๒๕๖๑ จงเจริญด้วยจตุรพิธพรชัย ถึงพร้อมด้วย

สรรพกำลังในอันที่จะศึกษาเล่าเรียนให้สำเร็จสมความตั้งใจ เพื่อ
เติบโตใหญ่เป็นกำลังของชาติบ้านเมืองสืบไป เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ลายพระหัตถ์ถึงพระสังฆปธานาธิบดี ประธานศูนย์กลางองค์การพระพุทธศาสนาสัมพันธ์ลาว

ตามที่ เกิดเหตุเขื่อนเซเปียน เซิน้าน้อยแตก เมื่อวันที่วันจันทร์
ที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ก่อให้เกิดอุทกภัย ในแขวงอัตตะปือ และ
แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีผู้ประสบ
ความเดือดร้อนเป็นจำนวนมาก และข้าพเจ้าได้มอบหมายให้
คณะสงฆ์และสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ประสานกับ
ส่วนราชการไทยที่เกี่ยวข้อง จัดส่งกัปปิยภัณฑ์ไปช่วยเหลือผู้ประสบ
อุทกภัยครั้งนี้ โดยในเบื้องต้น ได้สั่งให้ไวยาวัจกรนำส่งกัปปิยภัณฑ์
เท่าราคา ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน) เพื่อสงเคราะห์
ผู้ประสบภัยพิบัติในครั้งนี้ไปแล้ว นั้น

ข้าพเจ้ายังระลึกอยู่เสมอถึงไมตรีจิตที่ท่านในนามคณะสงฆ์ลาว
มาเยี่ยมเยือนข้าพเจ้า ณ วัดราชบพิตรสถิตมหาสีมาราม ด้วยน้ำใจอัน
งดงาม จึงรู้สึกเป็นห่วงท่านทั้งหลายอย่างยิ่ง การนี้ ข้าพเจ้าได้ทราบ
ว่าปลัดกระทรวงวัฒนธรรมแห่งราชอาณาจักรไทย จะเดินทางไป
เยือนสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อนำความช่วยเหลือ
ไปมอบให้ ข้าพเจ้าจึงขอฝากสารแสดงความห่วงใยมายังพระภิกษุ
สามเณรลาว และประชาชนชาวลาวผู้ประสบภัยฉบับนี้มาถวาย

พร้อมทั้งสั่งให้ไวยาวัจกรของข้าพเจ้า นำส่งกับปิยภัณฑ์เพิ่มเติม มาถวายเท่าราคา ๑๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน) เพื่อท่านได้ มีบัญชาให้นำไปดำเนินการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยตามแต่จะเห็น สมควรต่อไป

ขออำนาจแห่งพรหมวิหารธรรม จงบรรเทาทุกข์ที่เกิดขึ้น ในครั้งนี้ให้ผ่านพ้นไปได้โดยสวัสดิภาพ ในนามของคณะสงฆ์ไทย ข้าพเจ้าขอแผ่เมตตาจิตมายังบรรดาสหธรรมิกและประชาชน ชาวลาวทุกรูปทุกคนโดยทั่วกัน.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑

พระดำรัส

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อมฺพรมหาเถร)

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ถวายพระพรแด่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา

๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ขอถวายพระพร เจริญพระราชสิริสวัสดิ์พิพัฒน์มงคล
พระชนมสุขทุกประการ จงมีแต่สมเด็จพระบรมบพิตร พระราชสมภารเจ้า
ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ

อภิสิทธิ์สมัยเฉลิมพระชนมพรรษาของ สมเด็จพระบรมบพิตร
พระราชสมภารเจ้า ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ได้เวียนมาบรรจบ
อีกคำรบหนึ่ง อาตมาภพในนามคณะสงฆ์จึงขอตั้งกัลยาณจิตร่วมกับ
ปวงชนชาวไทยผู้อยู่ในพระราชสมภารบารมีสำแดงความปิติโสมนัส
ในศุภมงคลสมัยนี้

สมเด็จพระบรมบพิตร พระราชสมภารเจ้า ผู้ทรงพระคุณอัน
ประเสริฐ ทรงตั้งพระราชหฤทัยมั่นในอันที่จะทำนุบำรุงประเทศชาติ
และประชาชนให้สมบูรณ์พูนผลด้วยความผาสุกสิริสวัสดิ์ ทรง
สอดส่องสุขทุกข์ของชนในชาติ ด้วยพระราชญาณทัศน์อันเฉียบแหลม

และกว้างขวาง ทรงพิทักษ์และคุ้มครองพระบวรพุทธศาสนา สม
พระราชฐานะ “พุทธศาสนูปถัมภก” ทรงแผ่พระบารมีมาโอบอุ้ม
คุ้มครองปวงประชาราษฎร์ผู้ทุกข์ร้อนลำเค็ญ ทรงสนับสนุนและเชิดชู
ผู้บำเพ็ญคุณงามความดี ให้ได้มีกำลังใจในการทำงานอย่างปิตทอง
หลังพระ พระมหากษัตริย์คุณของสมเด็จพระบรมพิตร พระราช
สมภารเจ้า พระองค์นี้ หากผู้มีใจยุติธรรม ได้เข้าถึงและซาบซึ้งเข้าใจ
อย่างจริงแท้ย่อมไม่มีวันจะผันแปรความจงรักภักดีไปเป็นอื่นได้เลย
ย่อมเป็นบทเฉลยแห่งพระราชจริยา ซึ่งสอดคล้องต้องตรงกับธรรม
ภาชิตที่ว่า **“อหฺมาสยิที่ทนไมได้เพราะกรุณา เป็นลักษณะของ
มหาบุรุษ”**

ณ อุดมสมัยคล้ายวันพระราชสมภพมาบรรจบถึง อาตมภาพ
จึงขออัญเชิญนิพนธคาถา แห่งสุขาภิยาจนคาถา มากล่าวอ้างเป็น
สัจจวาจา ว่า

มาตา ปิตา จ อตฺรชํ

นิจจํ รกฺขนฺติ ปุตฺตํ

เอวํ ธมฺเมน ราชาโน

ปชํ รกฺขนฺตุ สพฺพทา ฯ

ความว่า “มารดาและบิดาย่อมถนอมบุตรน้อยอันบังเกิดใน
ตนเป็นนิตยฉันทใด พระราชาจงทรงรักษาประชาราษฎร์โดยชอบใน
กาลทั้งปวงฉันทนั้น”

ด้วยเดชแห่งสัจจวาจานี้ ขอประชาราษฎร์ทั้งปวงจง
สมัคสมานสามัคคีในอันที่จะประพฤติปฏิบัติตนเป็นเสมือนลูกที่ดี

พร้อมเพรียงกันทำนุบำรุงชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ให้
 วัฒนาสถาพรเพื่อสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวผู้ทรงตั้ง พระราชหฤทัยมั่นใน
 อันที่จะทรงรักษาประชาราษฎร์โดยชอบดุจตั้งบิดรมารดา จักได้ทรง
 ปลอดภัยไปรับพระราชหฤทัย ทรงบริบูรณ์ด้วยพระกำลังที่จะทรงยัง
 ราชอาณาจักรไทย ให้ร่มเย็นเป็นสุขได้ร่มพระบารมีสืบไป

ขออำนาจแห่งคุณพระศรีรัตนตรัย และพระราชกุศล
 ธรรมจริยา จงอภิบาลรักษาสมเด็จพระบรมบพิตร พระราชสมภารเจ้า
 ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ให้ทรงพระเจริญด้วยจตุรพิธพรชัย เสด็จ
 สถิตเป็นมิ่งขวัญหลักชัยแห่งราชอาณาจักรไทย ตราบจิรัฏฐิติกาล
 เทอญ.

ขอถวายพระพร

พระสังเวชนียธรรม นายวิศิษฐ์ อิงโพธิ์ชัย

นายวิศิษฐ์ อิงโพธิ์ชัย หรือคุณไก่ ซึ่งอาตมภาพรู้จักคุ้นเคย
 อย่างดียิ่ง เป็นผู้มีความคุณธรรมในการดำเนินชีวิต ทั้งต่อธุรกิจการงาน
 และการดำรงตนเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี ได้อาสาปฏิบัติงานสนอง
 กิจงานุกิจของวัดราชบพิตรสถิตมหาสีมาราม และพระเถรานุเถระ
 อย่างใกล้ชิด ด้วยความเลื่อมใสศรัทธามั่นคงในพระรัตนตรัยต่อเนื่อง
 ยาวนานมาหลายทศวรรษ จัดเป็นชีวิตงามเพราะความดี ทั้งยังเป็น
 สัทธิวิหาริกในเจ้าพระคุณ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (วาสน-
 มหาเถร) สมเด็จพระสังฆราช ผู้มีความกตัญญูกตเวทียอย่างสูง มุ่ง
 สอนองพระเดชพระคุณบูรพาจารย์อย่างสม่ำเสมอ เป็นบุญกุศลที่
 คณะสงฆ์วัดราชบพิตรได้อนุโมทนาตลอดมา ด้วยเหตุแห่งน้ำใจไมตรี
 อังงามบริสุทธิ การที่คุณไก่ละโลกนี้ไปอย่างปัจจุบันอันมิมีใคร
 คาดคิด อุบาสกอุบาสิกาชาววัดราชบพิตรจึงสลดอาลัยเป็นอันมาก

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงพระอนุศาสน์สั่งสอนไว้ว่า
“บุญทานิ ปรโลกสมิ ปติฏฐา โหนติ ปาณิน” ความว่า **“บุญย่อม
 เป็นที่พึ่งของสัตว์ในโลกหน้า”** ในเมื่อผู้วายชนม์ได้บำเพ็ญบุญไว้เป็น
 อเนกปริยาย โดยเฉพาะได้บำเพ็ญไวยาวัจมัยกุศล ขวนขวาย

ช่วยเหลือกิจการวัดราชบพิธเป็นเนืองนิตย์มาจนตลอดอายุขัย การจากไปครั้งนี้จึงเป็นการไปสู่เบื้องหน้าอย่างไม่มีที่พั้ง เพราะมีบุญ เป็นเครื่องปลื้มใจคอยประคับประคองไว้ สุกตีย่อมเป็นที่หวังได้ โดยแท้

ขอกุศลจรรยาที่ผู้วายชนม์บำเพ็ญ ประกอบกับกุศลทักษิณานุประทาน จงเป็นพลวปัจจัยบันดาลให้ นายวิศิษฐ์ อิงโพธิ์ชัย ผู้ถึงแก่กรรมไปแล้วนั้น ประสบความเกษมสุขในอุบัติภพ ในกาลทุกเมื่อ เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๑ สิงหาคม ๒๕๖๑

พระคติธรรม
ประทานเนื่องในงานเทศน์มหาชาติเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙
๑ กันยายน ๒๕๖๑

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงแสดงเวสสันดรชาดกเป็น “มหาชาติ” คือพระชาติสุดท้ายอันยิ่งใหญ่ของพระโพธิสัตว์ก่อนตรัสรู้ เพราะได้ทรงบำเพ็ญพระบารมีครบถ้วนทั้ง ๑๐ ประการในพระชาตินี้ โดยเฉพาะทานบารมี ทรงสละทุกอย่างอย่างได้ เพื่อประโยชน์อันยิ่งใหญ่กว่าในเบื้องหน้า กล่าวคือพระอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ อันจักช่วยรื้อขนสรรพสัตว์ให้พ้นภัยแห่งวัฏสงสาร พุทธศาสนิกชนนิยมฟังเทศน์มหาชาติเพราะเชื่อว่าได้อานิสงส์มากอย่างไรก็ดี ผู้ฟังธรรมพึงระลึกไว้เสมอว่า พระธรรมที่สมเด็จพระบรมศาสดาทรงแสดงทั้งสิ้นนั้น ล้วนเป็นไปเพื่อให้บุคคลเกิดความละวางจางคลายจากความโลภ ความโกรธ และความหลง หากท่านพิเคราะห์สารัตถะแห่งมหาชาติอย่างลึกซึ้ง ย่อมได้คติธรรมย้าให้มีอุดมการณ์เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม มิใช่เพื่อหวังได้มาซึ่งลาภยศ สรรเสริญ และสุข เพราะฉะนั้น จึงขอท่านทั้งหลายที่ได้มาฟังเทศน์มหาชาติ จงอบรมปัญญาจนบังเกิดปณิธานในการอุทิศตน

เพื่อประโยชน์ส่วนรวมดุจดั่งพระเวสสันดร เป็นการเจริญกุศลคือความฉลาด อันสามารถแผ้วถางความโง่เขลาที่กีดขวางทางแห่งสติปัญญา สมเจตนาารมณ์ของการแสดงธรรมและการสัจธรรมได้อย่างแท้จริง

ขออนุโมทนากุศลกิจที่ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ร่วมกับบรรดาสาธุชน จัดกิจกรรมเทศน์มหาชาติเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระบรมบพิตร พระราชสมภารเจ้า สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ขออำนาจพรทุกท่านจงงอกงามในธรรมะของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายิ่งๆ ขึ้นไป เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๒ สิงหาคม ๒๕๖๑

พระโอวาท

ประธานแก่นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
 นำคณะนักกีฬาทีมชาติและเจ้าหน้าที่
 ซึ่งจะเดินทางไปเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ ๑๘
 ณ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย
 ณ โพลีเทคหน้าพระอุโบสถ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม
 วันอาทิตย์ ที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๑

เจริญพร ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา,
 นักกีฬาทีมชาติไทย, เจ้าหน้าที่,
 และสาธุชนทุกท่าน

อาตมภาพขอแสดงความยินดีต่อกัน ในการที่ท่านทั้งหลาย ได้เป็น
 ตัวแทนของประเทศไทยไปร่วมการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่
 ๑๘ ณ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ซึ่งกำลังจะเริ่มขึ้นในอีกไม่กี่วัน
 ข้างหน้านี้

ในโอกาสที่ท่านจะเดินทางไปเผยแพร่เกียรติภูมิของชาติไทย
 ด้วยการแข่งขันกีฬา อาตมภาพขอฝากพระพุทธภาษิตเป็นข้อคิด ให้
 ท่านถือเป็นคติประจำใจไว้ว่า **“อตตา หเว จิตฺ เสโย”** แปลความว่า
 “ชนะตนนั้นแลดีกว่า”

นักกีฬาทุกคนกว่าจะได้เข้าร่วมอยู่ในทีมชาติ และกว่าจะได้ผ่านเข้าสู่การแข่งขันระดับนานาชาติย่อมต้องฝึกฝนซึกซ้อมมาอย่างหนัก นั่นหมายความว่าทุกคนต่างก็เป็นผู้ชนะตนเองมาแล้วในระดับหนึ่ง คือเอาชนะความอ่อนแอ ความเกียจคร้าน ความไม่มีวินัย ซึ่งล้วนเกิดจากกิเลสในใจตนเอง เมื่อนักกีฬาสามารถเอาชนะตนเองได้สำเร็จ จึงสามารถก้าวออกไปชิงชัยกับนักกีฬาของชาติอื่นๆ ได้ดังที่ท่านกำลังจะออกไปทำหน้าที่ในอีกไม่กี่วันข้างหน้า

การกีฬาย่อมมีชนะ มีเสมอ มีแพ้ เป็นธรรมดา เมื่อชนะก็ดีใจ เมื่อเสมอก็อาจจะเฉยๆ เมื่อแพ้ก้เสียใจ ความรู้สึกเหล่านี้เป็นของชั่วครู่ชั่วคราว ไม่ได้อยู่กับเราไปตลอดกาล หากแต่นักกีฬาทุกคนพึงทำตนเป็นผู้ชนะอยู่ตลอดกาลด้วยการเอาชนะใจตนเอง พึงฝึกฝนให้สามารถควบคุมกำกับตนเองให้ประพฤติแต่สิ่งที่ดีงามทั้งกาย วาจา และใจ อยู่ตลอดเวลา ขอจงมีสำนึกอยู่ทุกขณะจิตว่าเรามีธงไตรรงค์ผืนนี้อยู่บนอกเสื้อ ทุกคนมีหน้าที่ต้องสำแดงเกียรติยศในนามของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ด้วยการวางตนเป็นคนน่ารักน่าคบหา ให้นานาชาติชื่นชมว่าคนไทยมีน้ำใจเป็นนักกีฬาอย่างแท้จริง การเอาชนะแบบนี้เท่านั้น ที่จะนำมาซึ่งสันติภาพในภูมิภาคและในโลก ครั้นเมื่อชนะใจตนเองแล้ว ก็ย่อมจะสามารถชนะใจผู้อื่น ก่อเกิดมิตรภาพความจริงใจ อันจะนำมาซึ่งสันติสุขทั่วกัน สมเจตนารมณ์ของการแข่งขันกีฬาในหมู่มิตรประเทศดังเช่นกีฬาเอเชียนเกมส์

อาตมภาพขออำนาจพรให้ทุกท่าน ประสบชัยชนะสมความ
มุ่งหมายที่ตั้งไว้ทุกประการ ขอให้ความตั้งใจอันดีงาม ความมีวินัย
และความมุ่งมั่นพากเพียร จงดำรงมั่นคงอยู่ในจิตใจของทุกท่าน
เพื่อจักได้ประสบความสำเร็จก้าวหน้าในชีวิตยิ่งขึ้นไป เทอญ.

ขอเจริญพร

พระคติธรรม
ประธานในการประชุมประจำปี ๒๕๖๑
องค์กรพระธรรมทูตไทยในสหราชอาณาจักร
ณ วัดศรีรัตนาราม แมนเชสเตอร์ ยูเค

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ประธานองค์แห่งธรรมกถึก ผู้จักสามารถเผยแผ่ธรรมะได้อย่างมีคุณภาพไว้ ๕ ประการ ในที่นี้ จักขอกล่าวถึงข้อที่ว่า **อนุப்புพิกถา** คือการกล่าวความไปตามลำดับ แสดงหลักธรรมตามความง่ายยากกลุ่มเล็ก มีเหตุผลสัมพันธ์ต่อเนื่อง กันไป และ **ปริยายทสฺสาวี** คือการชี้แจงให้เข้าใจกระจ่างในแต่ละแง่ แต่ละประเด็น

พระธรรมทูตมีหน้าที่เผยแผ่พระพุทธศาสนาให้จรขจายไป ท้วสากล จึงต้องถามตนอยู่เสมอ ว่าท่านมีความสามารถในการแสดง ธรรมตามความง่าย และสามารถชี้แจงแสดงเหตุผลในแต่ละ ประเด็น ทั้งโดยย่อและโดยขยายได้สมกับเป็นธรรมกถึกแล้วหรือยัง หากว่ายังไม่มี หรือมีแล้วแต่ก็ยังบกพร่องอยู่ ขอจงเร่งศึกษาอบรมให้ คุณสมบัติเช่นว่านี้บังเกิดมีในตนให้ได้ พระธรรมทูตย่อมทราบดี ว่าการเผยแผ่ด้วยภาษาต่างประเทศให้ชาวต่างชาติต่างศาสนาเข้าใจ ชาบซึ่งในพระสัทธรรม เป็นงานที่ต้องอาศัยความรู้ ความเพียร และ

ความมุ่งมั่น และทักษะอย่างสูง ถ้าท่านสามารถทำได้อย่างซ้ำนิจานาญโดยมิเห็นแก่อามิสและความเหนื่อยยาก ก็ย่อมจักได้ชื่อว่า เป็นผู้ทำหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์ นำนุโมทนาสรรเสริญ

ขอให้การประชุมประจำปี ๒๕๖๑ องค์การพระธรรมทูตไทย ในสหราชอาณาจักร บรรลุวัตถุประสงค์อันดีงามทุกประการ และขออำนาจพรให้ทุกท่านจงถึงพร้อมด้วยสรรพกำลัง ในอันที่จะปฏิบัติกรณียกิจเพื่อความยั่งยืนนานของพระสัทธรรม ตลอดกาลนาน เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๗ สิงหาคม ๒๕๖๑

พระคติธรรม

ประธานในพิธีประธานโล่ประกาศเกียรติคุณ

และทุนสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม ตีเด่น ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๐

พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาแห่งปัญญาซึ่งแปลว่าความรู้ หน้าที่ของบรรพชิตในพระพุทธศาสนา และพุทธศาสนิกชนจึงได้แก่ การเล่าเรียน ให้บังเกิดความรู้ในทาง “ปริยัติธรรม” อย่างแตกฉาน กระทั่งสามารถเข้าถึง “ปฏิบัติธรรม” ที่ถูกต้อง กล่าวคือความ กระจ่างในกุศลชั้นต่างๆ จนมีสติสัมปชัญญะระลึกถึงลักษณะที่ถูกต้อง ตามความเป็นจริง จนบรรลุผลเป็น “ปฏิเวธธรรม” ได้ในที่สุด เพราะฉะนั้น การปฏิบัติธรรมซึ่งนำไปสู่การบรรลุผลเป็นปฏิเวธธรรม จะปราศจากปริยัติธรรมคือการศึกษาอบรมให้รอบรู้ในพระธรรมวินัย ไปไม่ได้เป็นอันขาด

สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง สำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม และสถานศึกษาทั้งหลาย ได้ร่วมกับสำนักงานพระพุทธ ศาสนาแห่งชาติ และผู้มีกุศลเจตนาทุกฝ่าย ในการปลูกฝังอบรมให้ พุทธบริษัท มีมโนสเลื่อมใสมั่นคงในพระรัตนตรัย มีคุณสมบัติด้าน พุทธศาสนศึกษา ทั้งหลักสูตรนิกธรรม และหลักสูตรธรรมศึกษา อย่างพร้อมพร้อม นับว่าได้ทั้งผู้จัดการศึกษาและผูุ้ตสาหะเล่าเรียน

พระธรรมวินัย เป็นผู้ดำรงรักษาพระสัทธรรมของพระศาสดาให้ดำรงคงมั่นอยู่คู่โลกนี้ไปตราบนานเท่านาน นับเป็นบุญกิริยาที่นำอนุโมทนาที่ยิ่ง

ขออำนาจพรให้ท่านผู้เกี่ยวกิจการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรม ตลอดจนผู้เรียนนักธรรมและธรรมศึกษา จงประสบความรู้เรื่องทางปัญญา สามารถบรรลุถึงความเกษมปราศภัย ทั้งในคดีโลกและคดีธรรม โดยทั่วกัน เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๑

พระดำรัส

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อมฺพรมหาเถร)

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ถวายพระพรแด่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

ในรัชกาลที่ ๙

เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา

๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๑

ขอถวายพระพร เจริญพระราชสิริสวัสดิ์พิพัฒนามงคล
พระชนมสุขทุกประการ จงมีแต่ สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ผู้ทรงพระคุณอัน
ประเสริฐ

อภิสิทธิ์ชัยเฉลิมพระชนมพรรษาของสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ได้เวียนมาบรรจบ
อีกคำรบหนึ่ง อาตมภาพในนามคณะสงฆ์จึงขอตั้งกัลยาณจิต ร่วมกับ
ปวงชนชาวไทย สำแดงความโสมนัสที่ทรงเจริญพระชนมพรรษามา
โดยสวัสดิ์นับถึงบัดนี้ได้ ๘๖ พรรษาบริบูรณ์

สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ สกลมหาสังฆปริณายก ทรงเปี่ยมด้วย
พระมหากรุณาธิคุณอันใหญ่หลวงต่อปวงพสกนิกร ทรงปฏิบัติ

บำเพ็ญพระองค์ประดุจ “แม่ของแผ่นดิน” ด้วยน้ำพระราชหฤทัยใสสะอาด ทรงมุ่งหวังประโยชน์สุขของทวยราษฎร์เป็นที่ตั้ง จึงเสด็จพระราชดำเนินไปยังความสวัสดิแก่ทุกชีวิต ทว่าทุกสารทิศในราชอาณาจักร ทรงแผ่พระบารมี เป็นที่พึ่งพำนักของผู้ตกทุกข์ได้ยาก สมดังที่เคยมีพระราชปรารภถึงพระราชสมัญญา “แม่” ซึ่งประชาชนน้อมถวาย ว่า **“คำว่าแม่นี้เป็นคำที่ศักดิ์สิทธิ์สูงส่งที่สุด การที่ใครเรียกคนคนหนึ่งว่าแม่ บุคคลที่ถูกเรียกจะต้องคิด และสำนึกในเกียรติยศอันนี้ และทำหน้าที่ให้ดีที่สุด”**

ทางราชการได้กำหนดให้วันเฉลิมพระชนมพรรษา ๑๒ สิงหาคมของทุกปีเป็น “วันแม่แห่งชาติ” จึงขอให้ผู้เป็น “แม่” ทุกคน จงตระหนักถึงเกียรติยศและหน้าที่ของความเป็นมารดา เพื่อจักได้ทำหน้าที่แม่ให้ดีที่สุด ให้สมดังพระราชปรารภข้างต้นอันจักอำนวยผลให้บุตรของตนๆ เป็นเยาวชนที่มีคุณภาพ และเติบโตใหญ่เป็นพลเมืองดี สามารถนำพาราชาอาณาจักรไทยให้รุ่งเรืองไพบูลย์ ในขณะเดียวกัน ก็ขอให้ผู้เป็น “ลูก” ทุกคน จงครองตนอยู่ในศีลธรรมจรรยา ไม่ประพฤติกัการอันละเมิดพระราชกำหนดกฎหมาย นำพาความเสียหายมาสู่วงศ์สกุลและสังคม ซึ่งอาจทำให้มารดาต้องเดือดร้อนระทมใจ ขอจงเป็นลูกผู้มีความกตัญญูกตเวทีย่างสูงต่อแม่ อันนับเป็นมงคลยอดชีวิตแก่ผู้สามารถประพฤติเช่นนั้นได้ทุกคน

ณ อุคตมมกคลสมัยเฉลิมพระชนมพรรษา อาตมภาพขอ
อัญเชิญพระพุทธรูปมาถวายเป็นสักจวาจา ว่า **“พรหมชาติ
มาตาปิตโร”** แปลความว่า **“มารดาบิดาเป็นพรหมของบุตร”**

ด้วยเดชแห่งสักจวาจานี้ ขอพระราชาราชฎาทรงโปรดจงสามัคคี
ร่วมใจกัน ในอันที่จะประพัตติตนเป็นลูกที่ดีเพื่อ “แม่แห่งชาติ” จัก
ได้ทรงพระเกษมสำราญทรงเบาพระราชหฤทัยว่าลูกไทยของพระองค์
ล้วนมีสติสำนึกอยู่ในคุณธรรม พร้อมเป็นกำลังของชาติ ศาสนา
และพระมหากษัตริย์ สืบไป

ขออานุภาพแห่งคุณพระศรีรัตนตรัย และพระราชกุศลธรรม
จริยา โปรดอภิบาลรักษาสมเด็จพระบรมบพิตร พระราชสมภารเจ้า
ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ให้ทรงพระเจริญด้วยจตุรพิธพรชัยเสด็จ
สถิตเป็นกำลังพระราชหฤทัยของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และเป็น
มิ่งขวัญของอาณาประชาราษฎร์ ตราบกาลนาน เทอญ.

ขอถวายพระพร

พระสังเวชนียธรรม
พระครูวิมลสมณวัตร (อศุคคมโม)

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ประทานพระพุทธานุศาสนี แสดงคุณสมบัติของสมณะในพระพุทธศาสนาไว้ว่า **สมณีธ อรณาโลก**. ความว่า *สมณะในศาสนานี้ ไม่เป็นข้าศึกในโลก*.

พระครูวิมลสมณวัตร (เพ็ญ อศุคคมโม) เจ้าอาวาสวัดเกริ่นกฐิน อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี เป็นบรรพชิตผู้ก่อปรด้วยสมณวัตร เกื้อกูลมหาชนทั่วไป ได้อนุเคราะห์สั่งสอนศิษยานุศิษย์ให้ตั้งมั่นในธรรมจรรยา และเป็นผู้นำในการสร้างสรรค์ความเจริญวัฒนามาสู่ วัดเกริ่นกฐิน ตลอดจนชุมชนใกล้เคียง มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเกื้อกูลแก่ สหธรรมิก ได้ไปร่วมในกุศลกิจซึ่งคณะสงฆ์จัดขึ้นอยู่เสมอ รวมถึงที่ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมารามด้วย ความเป็นกัลยาณมิตรเผื่อแผ่ไปยังทุกรูปทุกคน มิเป็นข้าศึกของใครๆ ในโลกเช่นนี้ ต้องตรงกับพระพุทธานุศาสนีที่อัญเชิญมาข้างต้น จึงได้รับพระราชทานพระมหากรุณา และพระกรุณาจากพระบรมวงศานุวงศ์หลายพระองค์ และเป็นทีศรีทธาเลื่อมใสของพุทธบริษัทโดยทั่ว

ขอกุศลธรรมที่ท่านพระครูได้ก่อปรไว้ด้วยดี กับทั้งกุศลทักษิณานุประทานกิจที่สาธุชนร่วมบำเพ็ญอุทิศถวาย จงเป็น

พลวปัจจัยอำนาจอิฐฐวิบากวิบุลมนุญผลวิมลสุขแต่พระครูวิมลสมณวัตร
(อคฺคธมโม) ผู้ถึงมรณภาพไปแล้วนั้น ตามควรแก่คติวิสัยทุกประการ
เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๑

พระคติธรรม
ประเนื่องในวันศาสนศึกษา ปีที่ ๒๘ และวันบูรพาจารย์
สำนักเรียนวัดอาวฐวิกสิตาราม

พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาแห่งปัญญา เพื่อความรู้แจ้งใน
 สัจธรรมอันเป็นหนทางดับทุกข์ ดังนั้น การศึกษาอบรมเจริญปัญญา
 จึงเป็นกิจของพระภิกษุสามเณรทุกรูป ทั้งนี้ สมเด็จพระสัมมา-
 สัมพุทธเจ้า ทรงพระมหากรุณาประทานพระบรมพุทโธวาทเตือน
 ภิกษุเรื่องการเจริญปัญญา ไว้ว่า

โยคา เว ชายตี ภูริ

อโยคา ภูริสงขโย

เอตํ เทวธา ปถํ ฌตวา

ภวาย วิภวาย จ

ตถตตानํ นิเวเสยย

ยถา ภูริ ปวทตติ.

แปลความว่า “ปัญญาย่อมเกิดเพราะการประกอบแล,
 ความสิ้นไปแห่งปัญญาเพราะการไม่ประกอบ, บัณฑิตรู้ทาง ๒ แพร่ง
 แห่งความเจริญและความเสื่อมนั้นแล้ว พึงตั้งตนไว้โดยประการ
 ที่ปัญญาจะเจริญขึ้นได้.”

สำนักเรียนวัดอาวฐวิกสิตาราม ได้อุตสาหะจัดการเรียน
 การสอนพระปริยัติธรรม ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสหมั่นเพียรประกอบ
 เพื่อความถึงพร้อมด้วยปัญญาในอันที่จะเข้าถึงสัจธรรมตามที่

พระศาสดาทรงสั่งสอนไว้ นับเป็นที่น่าอนุโมทนาที่ยกย่องอย่างยิ่ง
จึงขออำนาจพรให้สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม จงเจริญมั่นคง
สถาพร สามารถทำหน้าที่สืบอายุพระบรมพุทธานุศาสนนาให้ดำรงอยู่
คู่โลกนี้สืบไป ตราบนิรันดร.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๑

**พระสังเวชนียธรรม
นางปิยวรรณ วีรวรรณ**

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงสอนเรื่องความไม่ประมาท
ปรากฏความในทศตยอัปมาทสูตร ว่า

อุปมาทํ ปัสสันติ	ปุลณกิริยาสุ ปณติตา
อุปมตโต อุโภ อตเถ	อติคคฺฆาติ ปณตฺโต
ทิกฺกุเช ฐมฺเม จ โย อตโถ	โย จตโถ สมปรายโก
อตถาภิสฺมา อีโร	ปณตฺโตติ ปุจฺจตฺติ ฯ

แปลความว่า “บัณฑิตทั้งหลายย่อมสรรเสริญความไม่
ประมาทในบุญกิริยาทั้งหลาย บัณฑิตผู้ไม่ประมาทย่อมยึดไว้ได้ซึ่ง
ประโยชน์ทั้ง ๒ คือประโยชน์ภพนี้และประโยชน์ภพหน้า เพราะยึด
ไว้ได้ซึ่งประโยชน์ ผู้มีปัญญาจึงได้นามว่าบัณฑิต”

นางปิยวรรณ วีรวรรณ ประธานปิยธรรมมูลนิธิ ผู้บุกเบิก
สร้างวัดป่าภูก้อน อำเภอนาบุญ จังหวัดอุดรธานี เป็นอุบาสิกผู้มี
ศรัทธาเลื่อมใสมั่นคงในพระรัตนตรัย ได้กอบปรุบุญกิริยาไว้เป็นอเนก
ปริยาย โดยเฉพาะการบำเพ็ญวัดภูพาน ธรรมทาน วิชยาทาน และ
อภัยทาน สงเคราะห์เพื่อนมนุษย์รวมถึงสรรพสัตว์รอบอาณาบริเวณ
วัดป่าภูก้อน นับว่าเป็นผู้สร้างสรรค์ประโยชน์ไว้เป็นอันมาก ย่อมได้

ชื่อว่าเป็นบัณฑิตาผู้สำเร็จประโยชน์ในภพนี้และภพหน้า ต้องตาม
พระพุทธานุศาสนีตั้งเชิงมาข้างต้นนี้ทุกประการ

ขอกุศลทักษิณานุปทานทั้งปวงจงเป็นพลวปัจจัยบันดาลให้
นางปิยวรรณ วีรวรรณ ผู้ถึงแก่กรรมไปแล้วนั้น ประสบความเกษม
สุขในสัมปรายภพทุกเมื่อ เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๑

พระสัมโมทนียกถา
ประทานในการประทานโล่ประกาศเกียรติคุณ และทุน
แก่สำนักเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรมดีเด่น ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๐
ณ วัดพระศรีมหาธาตุ เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร
วันพุธ ที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๑

ท่านเจ้าคุณ แม่กองธรรมสนามหลวง,
ท่านเจ้าอาวาสวัดพระศรีมหาธาตุ, ท่านเจ้าสำนักเรียนพระปริยัติธรรม,
ท่านพระเถรานุเถระ, และสาธุชนทุกท่าน

อาตมภาพมีความยินดีที่ได้มามอบโล่ประกาศเกียรติคุณ และทุนแก่สำนักเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรมดีเด่น ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๐ ในวันนี้ ขออนุโมทนาชื่นชมทุกท่านที่ช่วยกัน ดำเนินภารกิจนี้ด้วยดี อันนับเป็นการสืบอายุพระพุทธศาสนาและ สอนองพระราชาบายของสมเด็จพระบรมบพิตร พระราชสมภารเจ้า ผู้ทรง พระคุณอันประเสริฐในฐานะพระราชาอุปถัมภ์กษัตริย์แห่งการศึกษา เล่าเรียนพระปริยัติธรรม

พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาแห่ง “ปัญญา” ซึ่งแปลว่าความ รอบรู้ หน้าที่ของบรรพชิตในพระพุทธศาสนา และพุทธศาสนิกชนจึง

ได้แก่การเล่าเรียน ให้บังเกิดความรู้อันทาง “ปริยัติธรรม” อย่างแตกฉาน กระทั่งสามารถเข้าถึง “ปฏิบัติธรรม” ที่ถูกต้อง กล่าวคือ ความกระจ่างในกุศลชั้นต่างๆ จนมีสติสัมปชัญญะระลึกถึงลักษณะที่ถูกต้องตามความเป็นจริง สามารถบรรลุมรรคผลเป็น “ปฏิเวธธรรม” ได้ในที่สุด เพราะฉะนั้น การปฏิบัติธรรมซึ่งนำไปสู่การบรรลุผลเป็นปฏิเวธธรรมจะปราศจากปริยัติธรรมคือการศึกษาอบรมให้รอบรู้ในพระธรรมวินัยไปมิได้เลย

การที่ท่านได้ร่วมกันปลูกฝังอบรมให้พุทธบริษัท มีคุณสมบัติด้านพุทธศาสนศึกษา ทั้งหลักสูตรนิกธรรมและหลักสูตรธรรมศึกษาอย่างพร้อมพร้อม นับว่าได้ทั้งผู้จัดการศึกษาและผูุ้ตสาหะเล่าเรียน เป็นผู้ธำรงรักษาพระพุทธศาสนาด้วยการกระทำ นับเป็นบุญกุศลที่นำอนุโมทนายกย่องอย่างยิ่ง

ในนามคณะสงฆ์ ผมขอกล่าวต่อบรรดาสหธรรมิกทุกรูป ทั้งที่อยู่ ณ ที่นี้ และที่ได้ชื่อว่าเป็นพระสงฆ์ไทยในทุกหนทุกแห่งว่า ขอให้ท่านเล่าเรียนพระธรรมวินัยในหลักสูตรนิกธรรม จนสำเร็จเป็นนิกธรรมเอกทุกรูป เพื่อให้คณะสงฆ์เป็นปึกแผ่นมั่นคงด้วยศีลสามัญญุตตา และทิวีสามัญญุตตา เพราะความคลอนแคลนที่เกิดขึ้นนั้น เพราะมีผู้บวชเล่น แต่ไม่บวชเรียน ทั้งๆ ที่หน้าที่ของบรรพชิตคือการศึกษาเล่าเรียน พระสังฆาธิการผู้ปกครองต้องกำชับกดดันให้บรรพชิตในปกครองของท่าน ประพฤติตนเป็น “สาวก” คือเป็นผู้ฟัง

พระธรรมวินัยของพระพุทธเจ้า ให้ถึงพร้อมด้วยหลักไตรสิกขา อย่างสมกับการเป็นผู้ “บวชเรียน”

ในขณะเดียวกัน อาตมภาพขอเชิญชวนให้หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนนำพาสมาชิกในหน่วยงานของท่านมาศึกษาพระธรรมตามหลักสูตรธรรมศึกษา เพื่อพลเมืองไทยจักได้ชื่อว่าเป็นผู้รู้ และสามารถปฏิบัติธรรมได้ถูกต้องตามหลักธรรม สมความเป็นพุทธศาสนิกชนกันทุกคน

ขออำนวยการให้ทุกท่าน จงประสบความสำเร็จเรื่องทางปัญญา สามารถบรรลุถึงความเกษมสวัสดิ์ ทั้งในคดีโลกและคดีธรรม โดยทั่วกัน เทอญ.

ขอเจริญพร

พระคติธรรม
ประทานเนื่องในวันเยาวชนแห่งชาติ
๒๐ กันยายน ๒๕๖๑

ความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ความเบียดเบียน และการ
 รุกรานสิทธิเสรีภาพของกันและกัน อันเป็นอุปสรรคกีดขวางความ
 เจริญก้าวหน้าของสังคมทุกระดับ ล้วนเกิดจากความไม่มีวินัยของ
 สมาชิกในสังคมนั้นๆ ทั้งสิ้น บุคคลผู้เจริญแล้วจำเป็นต้องมีวินัยเป็น
 พื้นฐานในการดำรงชีวิตก่อน เพื่อคอยกำกับพฤติกรรมของตนเอง
 ทุกขณะ ด้วยเหตุที่ “วินัย” คือระเบียบแบบแผนสำหรับฝึกฝน
 ควบคุมความประพฤติบุคคลให้มีชีวิตที่ดีงาม และเป็นเครื่องควบคุม
 หมู่ชนให้อยู่ร่วมกันด้วยความสงบเรียบร้อย เด็กและเยาวชนจึง
 จำเป็นต้องได้รับการปลูกฝังอบรมให้มีวินัยนับแต่วัยเยาว์ เมื่อเติบโต
 ใหญ่จักได้เป็นพลเมืองที่ไม่ก่อปัญหาสังคม อย่าเป็นคนไร้วินัยดังที่
 อดีตเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นผู้ใหญ่อยู่ในทุกวันนี้จำนวนไม่น้อยกำลัง
 เป็นอยู่ เด็กและเยาวชนรวมถึงผู้ใหญ่ที่ฝึกตนให้เรียบร้อยในระเบียบ
 วินัย ย่อมได้รับมงคลอยู่ตลอดเวลา สมดังที่สมเด็จพระสัมมาสัม-
 พุทธเจ้า ทรงสั่งสอนไว้ว่า **วินโย จ สุลิกขิโต** *ความมีวินัยที่ศึกษา
 ดีแล้ว เป็นมงคลอันสูงสุด*

ขออนุโมทนาความดีที่เด็กและเยาวชนได้บำเพ็ญ รวมทั้ง
กุศลของผู้ทำประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชน ขอพระบารมีแห่ง
พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระ
พระอัฐมรามาธิบดินทร พระมหากษัตริย์ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ
ผู้ทรงราชย์นับแต่ทรงพระเยาว์ทั้งสองพระองค์ โปรดอภิบาลรักษา
ให้ท่านมีสรรพกำลังพร้อมในการบำเพ็ญกรณียกิจเพื่อประโยชน์
แก่สังคมประเทศชาติสืบไป เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๑

พระคติธรรม

ประทานเนื่องในวันเด็กแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๖๒

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงสอนวิธีที่ทำให้บุคคลได้ชื่อว่าเป็นคนฉลาด สามารถแก้ไขปัญหาและก้าวข้ามพ้นอุปสรรคทั้งหลายได้ด้วย “ปัญญา” บุคคลใดมีปัญหาอย่างถูกต้องแล้ว ย่อมเอาชนะความทุกข์ได้ทุกกรณี แต่ความเป็นผู้มีปัญญาย่อมเกิดขึ้นอย่างเลื่อนลอยไร้เหตุผลไม่ได้ จะเกิดขึ้นจากการเรียกร้องขอจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์หรืออ้อนวอนขอจากบุคคลหนึ่งบุคคลใดก็ไม่ได้ ปัญญาจะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยเหตุที่ได้อบรมบ่มเพาะให้เจริญขึ้นในตนเอง คุณสมบัติแรกที่จะต้อง มี เสมือนตั้งการก้าวข้ามธรณีประตูเข้าไปสู่กระบวนการอบรมให้ความรอบรู้บังเกิดมีในตน ต้องเริ่มที่การมี “ศรัทธา” แปลว่า ความเชื่อในสิ่งที่ควรเชื่อ หมายถึง ความเชื่อในสิ่งที่ดีงามที่มีเหตุและผล ไม่ใช่เชื่ออย่างงมงายโดยปราศจากการพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบ เป็นเบื้องต้นก่อน

เด็กและเยาวชนเป็นกำลังสำคัญที่จะพาบ้านเมืองไทยให้รุ่งเรืองสืบไป จึงขอให้ผู้ใหญ่เร่งปลูกฝังและสร้างสรรค์ให้เด็กและเยาวชนเป็นผู้หนักแน่นในคุณธรรมข้อศรัทธา โดยเฉพาะศรัทธาในเหตุผลที่ถูกต้องตรงทิศทางอันสร้างสรรค์ และขอให้เด็กๆ จงถือ

หลักเกณฑ์ตัดสินว่าสิ่งใดควรเชื่อ หรือสิ่งใดไม่ควรเชื่อไว้ ๓ ประการ กล่าวคือ ๑. ให้พิจารณาด้วยสติปัญญาให้เห็นแจ้ง ประจักษ์ด้วยตนเองก่อน ๒. ให้อาศัยความเห็นของปราชญ์ผู้รู้ รวมทั้งบิดามารดา ครูอาจารย์เข้าประกอบด้วย และประการสำคัญ ที่สุดคือ ๓. ให้คำนึงถึงผลของการปฏิบัติว่าจะเกิดคุณหรือโทษ ถ้าเกิดผลไม่ดีก็ควรละเสีย ถ้าเกิดผลดีก็ควรปฏิบัติต่อไป

ขอให้เด็กและเยาวชนทุกคนมีกำลังใจที่จะอบรมพัฒนาตนเอง ด้วยศรัทธาในคุณความดีนับแต่บัดนี้เป็นต้นไป ขอจงรักษาคุณลักษณะความเป็นผู้มีเหตุผลที่ถูกต้อง เพื่ออนาคตของตนเอง และสังคมไทยของเราทุกคน.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๐

พระโอวาท

ประทานในพิธีเปิดงานเทศน์มหาชาติและปฏิบัติธรรมเฉลิมพระเกียรติ

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙

เนื่องโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๖ พรรษา

ณ หอประชุมพุทธมณฑล อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

วันพฤหัสบดี ที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๑

**เจริญพร ท่านผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
และสาธุชนทุกท่าน**

อาตมภาพขออนุโมทนาสาธุการ ในการที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ร่วมกับทุกภาคส่วนจัดงานมหาชาติและปฏิบัติธรรมเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙

เนื่องโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๖ พรรษา ในวาระนี้ ท่านทั้งหลายมาพร้อมเพรียงกัน เพื่อฉลองพระมหากุณาธิคุณ ของสมเด็จพระบรมพิตร พระราชสมภารเจ้า สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ ด้วยการบำเพ็ญคุณงามความดี นับเป็นที่น่าชื่นชมสรรเสริญอย่างยิ่ง เราทั้งหลายต่างทราบกันดีอยู่แล้วว่า

สมเด็จพระบรมราชาธิบดีนาถพระองค์นั้น ทรงตั้งพระราชหฤทัยมั่น ในอันที่จะอำนวยประโยชน์สุขให้บังเกิดแก่ประเทศชาติและประชาชน เพราะฉะนั้น การใดที่เป็นความดีงาม เป็นการอบรมขัดเกลาให้พลเมืองตั้งมั่นอยู่ในศีลธรรม การนั้นย่อมเป็นเครื่องบูชาพระคุณของพระองค์ ได้สมพระราชปรารถนาอย่างแท้จริง

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงแสดงเวสสันดรชาดกเป็น “มหาชาติ” คือพระชาติสุดท้ายอันยิ่งใหญ่ของพระโพธิสัตว์ก่อนตรัสรู้ เพราะได้ทรงบำเพ็ญพระบารมีครบถ้วนทั้ง ๑๐ ประการ โดยเฉพาะทานบารมี พระองค์ทรงสละทุกสิ่งอย่างได้ เพื่อประโยชน์อันยิ่งใหญ่มากกว่าในเบื้องต้น กล่าวคือพระอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ อันจักช่วยรื้อขนสรรพสัตว์ให้พ้นภัยแห่งวัฏสงสาร พุทธศาสนิกชนนิยมฟังเทศน์มหาชาติเพราะเชื่อกันว่าจะได้อานิสงส์มาก อย่างไรก็ดี ผู้ฟังธรรมพึงระลึกไว้เสมอว่า พระธรรมที่สมเด็จพระบรมศาสดาทรงแสดงทั้งสิ้นนั้น ล้วนเป็นไปเพื่อให้บุคคลเกิดความละวางจางคลายจากความโลภ ความโกรธ และความหลง หากท่านพิเคราะห์สารัตถะแห่งมหาชาติอย่างลึกซึ้ง ย่อมได้คติธรรมยำให้มีอุตมการณ์เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม มิใช่เพื่อหวังได้มาซึ่งลาภ ยศ สรรเสริญ และสุข เพราะฉะนั้น จึงขอท่านทั้งหลายที่ได้มาฟังเทศน์มหาชาติจงอบรมปัญญาจนบังเกิดปณิธานในการอุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวมดุจดั่งพระเวสสันดร เป็นการเจริญกุศลคือความฉลาด

อันสามารถแผ้วถางความโง่เขลา ที่กีดขวางทางแห่งสติปัญญา
สมเจตนาารมณ์ของการแสดงธรรมและการสัจธรรมได้อย่างแท้จริง

อาตมภาพขอเปิดงานเทศน์มหาชาติและปฏิบัติธรรม
เฉลิมพระเกียรติ ๓๖ พรรษา บิดาของชาติ ขอให้การจัดกิจกรรม บรรลุวัตถุประสงค์
ที่ตั้งไว้ทุกประการ และขออำนวยการทุกท่านจงงอกงามในธรรมะ
ของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายิ่งๆ ขึ้นไป เทอญ.

ขอเจริญพร

พระสังเวชนียธรรม
รองศาสตราจารย์วนิดา นิโลตม

รองศาสตราจารย์วนิดา นิโลตม เป็นอุบาสิกาผู้มีศรัทธา เลื่อมใสมั่นคงในพระรัตนตรัย มีอัธยาศัยในกอบปรุบุญกิริยา อย่างต่อเนื่อง เป็นการสืบทอดวิถีการบำเพ็ญบุญของคุณหญิง วรรณาวรรวิทย์พิศาล ผู้เป็นมารดา ซึ่งมีศรัทธาในพระพุทธศาสนา อย่างยิ่ง จนปลูกฝังเป็นอุปนิสัยรักการบำเพ็ญบุญกุศลมาจนตลอด ชีวิตของอาจารย์ โดยเฉพาะการอุปัฏฐากบำรุงพระภิกษุสงฆ์ใน พระบวรพุทธศาสนา ดังที่ได้ปวารณาตนเป็นผู้อุปัฏฐากของเจ้าประคุณ สมเด็จพระพุทธปาพจนบดี (จินตากรเถร) เจ้าอาวาสวัดราชบพิธ สถิตมหาสิมาราม ยุคที่ ๕ ผู้บุกเบิกก่อสร้างวัดเขาไกรลาศ อำเภอ หัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตลอดจนพระเถรานุเถระ ที่พำนัก ณ วัดเขาไกรลาศ

ผู้วายชนม์จึงเป็นอุบาสิกาคนหนึ่งของวัดเขาไกรลาศ ผู้เป็น ตัวอย่างของความมีศรัทธาในพระสัทธรรมของสมเด็จพระสัมมา- สัมพุทธเจ้า และคอยเกื้อกูลประโยชน์ต่อพระสงฆ์ตลอดจนมหาชน ทั่วไปอย่างสม่ำเสมอ สมณีย์แห่งพระพุทธานุศาสนีที่ว่า **สพเพส สหิโต โหติ สทมเม สุปติฏฐิต** ความว่า “ผู้ตั้งมั่นในสัทธรรม เป็น ผู้เกื้อกูลแก่คนทั้งปวง” ทุกประการ

ขอกุศลสมบัติที่ผู้วายชนม์ได้สั่งสมไว้แล้วด้วยดี ประกอบกับ
กุศลทักษิณานุประทานกิจทั้งปวงที่ญาติมิตรและศิษย์บำเพ็ญอุทิศถึง
จงเป็นพลวปัจจัยบันดาลให้ **รองศาสตราจารย์วนิดา นิลอดม** ผู้ถึงแก่อ
อนิจกรรมไปแล้วนั้น ประสบความเกษมสุขในสัมปรายภพทุกเมื่อ
เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๗ กันยายน ๒๕๖๑

พระสัมโมทนียกถา
 ประทานในพิธีประทานประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
 เรื่อง พระราชทานวิสุงคามสีมา ครั้งที่ ๒ ประจำปี ๒๕๖๑
 ณ หอประชุมพุทธมณฑล อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม
 วันพฤหัสบดี ที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๑

ท่านพระสังฆาธิการ, ท่านเจ้าอาวาส, ท่านพระเถรานุเถระ,
 เจริญพร ท่านรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
 และท่านสาธุชนทุกท่าน

สมเด็จพระบรมพิตร พระราชสมภารเจ้า ผู้ทรงพระคุณอัน
 ประเสริฐ ทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานวิสุงคามสีมา ครั้งที่ ๒
 ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๑ นับเป็นพระมหากุณาธิคุณ เป็น
 เครื่องหมายแห่งพระราชศรัทธาของพระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็น
 พุทธมามกะ และอัครศาสนูปถัมภก ควรที่ท่านเจ้าอาวาส ตลอดจน
 ชาววัดทั้งหลายที่ได้รับพระราชทานเกียรติยศนี้ จักได้ถวาย
 อนุโมทนาและถวายพระพรชัยมงคลให้ทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน

ขอเน้นย้ำต่อท่านพระสังฆาธิการและเจ้าอาวาสทั้งหลาย
 เหมือนเช่นที่เคยกล่าวไว้ในพิธีเช่นนี้ทุกครั้ง ถึงพระราโชบายที่

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานไว้เป็นแนวทางการดำเนินงานของคณะสงฆ์ว่า “พัฒนาความรู้และคุณภาพพระสงฆ์ให้เป็นหลักทางใจของประชาชนให้พระมีความสำนึกและเป็นประโยชน์ในสังคมไทย”

คุณภาพของพระสงฆ์จะมีขึ้นได้ ก็ด้วยเหตุที่ “วัด” ซึ่งเป็นอารามที่พำนักของพระภิกษุสามเณร มีการบริหารจัดการที่ดี การบริหารจัดการที่กล่าวนั้น อาจจำแนกได้เป็นสองส่วน กล่าวคือ การบริหารจัดการด้านวัตถุธรรม ๑ และการบริหารจัดการด้านศาสนธรรม ๑

เมื่อท่านเจ้าอาวาสได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาไปแล้ว ย่อมได้ชื่อว่าวัดกำลังจะเป็นวัดที่สมบูรณ์แบบตามพระพุทธบัญญัติ การสร้างอุโบสถของวัดท่านให้ถูกต้องตามพระวินัย และเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย ก็คงจะเป็นเป้าหมายหนึ่งในทางวัตถุธรรมที่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ ในขณะเดียวกัน ขอท่านทั้งหลายโปรดอย่าลืมว่า วัตถุธรรม เช่น โบสถ์ วิหาร ศาลา อาคารต่างๆ สร้างไว้เพื่อเอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติศาสนกิจตามพระธรรมวินัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การศึกษา อบรม ดำรงรักษา และเผยแผ่ศาสนธรรมให้แก่ทั้งบรรพชิตในปกครอง และฆราวาสญาติโยม จึงขอกระตุ้นเตือนให้ทุกวัด จัดการเรียนการสอนพระปริยัติธรรมตามกำลังความสามารถ และสนับสนุนให้บรรพชิตในวัด และคฤหัสถ์ในชุมชน มาศึกษาพระธรรมกันโดยถ้วนหน้า

ผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ท่านพระสังฆาธิการและเจ้าอาวาส
 ทุกรูป จักมีปณิธานร่วมกันกับคณะสงฆ์ ในอันที่จะสนองพระราโช-
 บายนี้ ด้วยการพัฒนาคุณภาพพระสงฆ์ ให้หนักแน่นมั่นคงยิ่งขึ้นใน
 พระธรรมวินัย ขอเจ้าอาวาสอย่าละเลยการปฏิบัติตามจริยาของ
 เจ้าอาวาส ปกครองดูแลบรรพชิตและคฤหัสถ์ในอาณัติให้สมควร
 สมานสามัคคี และครองตนอยู่ในพระธรรมวินัย กติกา และกฎ
 ระเบียบต่างๆ อย่างเคร่งครัด พร้อมกันนั้นก็ให้รู้จักขวนขวายในการ
 ศึกษาเล่าเรียน เพื่อให้ทั้งตัวท่านเองและผู้อยู่ในปกครองทุกรูป
 ทุกคน เป็นผู้มีความรู้ในพระธรรมอย่างแตกฉาน อันนับ
 เป็นการสืบอายุพระศาสนา เท่ากับว่าท่านมีความสามารถสร้างวัดให้
 เป็นวัด ที่ตั้งงามทั้งวัตถุธรรมและศาสนธรรมได้อย่างแท้จริง

ถ้าทุกท่านทำได้เช่นนี้ ประโยชน์ทั้งสองฝ่ายย่อมบังเกิดขึ้น
 วัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา ตลอดจนคณะสงฆ์และพระ
 พุทธศาสนาโดยส่วนรวมก็จักสถิตสถาพรอยู่ท่ามกลางศรัทธาปสาทะ
 ของชาวโลกสืบไป ตลอดกาลนาน

สิทธิธรรมตถุ สิทธิธรรมตถุ

เอตสมิ รตนตตยสมิ

สิทธิธรรมตถุ อิหิ ผล

สมุปสาทนเจตโส.

ขอตั้งกัลยาณจิตอันถวายพรให้ความปรารถนาอันดีงามของ
 ท่านทั้งหลาย จงเป็นผลสัมฤทธิ์ จงเป็นผลสัมฤทธิ์ จงเป็น
 ผลสัมฤทธิ์ ทุกประการ เทอญ.

พระสัมโมทนียกถา
 ประทานในพิธีทอดผ้าป่าสมทบโครงการก่อสร้างอาคารเรียนพระปริยัติธรรม
 สำนักศาสนศึกษาวัดม่วงพลอยวิริยาราม เขตบางนา กรุงเทพมหานคร
 ณ พระวิหาร วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม
 วันอาทิตย์ ที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๑

ท่านเจ้าคุณประธานกรรมการโรงเรียนพระปริยัติธรรม
 วัดม่วงพลอยวิริยาราม, ท่านผู้อำนวยการ, ท่านพระเถรานุเถระ
 เจริญพร ท่านสาธุชนทุกท่าน

อาตมภาพมีความยินดี ที่ได้ร่วมพิธีทอดผ้าป่าสร้างอาคาร
 เรียนพระปริยัติธรรม ในวันนี้ ขออนุโมทนากุศลเจตนาของท่าน
 ผู้สนับสนุนกิจการของโรงเรียนทุกท่าน

การอุปถัมภ์การเรียนการสอนพระปริยัติธรรม ให้มีความ
 ก้าวหน้ายิ่งๆ ขึ้นไป คือการรักษาพระศาสนา ให้อยู่คู่โลกสืบไป
 ตลอดกาลนานและเป็นการสนับสนุนให้บรรพชิตในพระพุทธศาสนา
 ได้ทำหน้าที่ตามที่พระพุทธองค์ทรงกำหนด กล่าวคือการหมั่นงมล้าง
 พระธรรม ให้แพร่หลายกว้างขวางยังประโยชน์แก่อุภยชาติ
 ตลอดกาลนาน เมื่อพระภิกษุสามเณรเป็นผู้มีปัญญารอบรู้ใน

พระธรรมก็ย่อมสามารถอนุเคราะห์ฆราวาสญาติโยม ให้มีปัญญา
รอบรู้เข้าถึงพระธรรมได้อย่างถูกต้อง ครั้นเมื่อคนส่วนใหญ่ในสังคม
เป็นผู้อยู่ในธรรม ความสงบสุขสันติ ก็ย่อมบังเกิดขึ้นได้อย่างแท้จริง

พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาแห่งการศึกษา ผู้ได้ชื่อว่าเป็น
ชาวพุทธแต่ไม่ศึกษา ก็ยังไม่ใช่ชาวพุทธที่แท้ การศึกษาทางพระพุทธ
ศาสนามีสามอย่าง เรียกว่า “ไตรสิกขา” ได้แก่ ศีล สมาธิ และ
ปัญญา ชาวพุทธมีหน้าที่ศึกษาอบรมให้ถึงพร้อมด้วยศีล มีความ
ประพฤติกายวาจาที่สุจริตเรียบร้อย ถึงพร้อมด้วยสมาธิ มีความ
ตั้งมั่นแห่งจิต จดจ่อต่ออารมณ์ที่เป็นฝ่ายกุศลอย่างแน่วแน่สม่ำเสมอ
และถึงพร้อมด้วยปัญญา มีความรอบรู้ในเหตุและผล หยั่งเห็นความ
เป็นจริงของธรรมะได้อย่างถูกต้อง

ท่านทั้งหลายมาช่วยกันสนับสนุนการศึกษาเล่าเรียน
พระพุทธศาสนา จึงเป็นที่น่าอนุโมทนาอย่างยิ่ง ขออำนวยพรให้
ทุกท่านที่มาประชุมพร้อมเพรียงกัน ณ ที่นี้ เจริญงอกงามในธรรม
ของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ยิ่งๆ ขึ้นไป เทอญ.

พระโอราท

ประทานเนื่องในวาระ ๑๒๒ ปีแห่งการสถาปนากรมป่าไม้

อาตมภาพขออนุโมทนาสาธุการ ในโอกาสที่ท่านทั้งหลายได้ มาบำเพ็ญกุศลเนื่องในวาระ ๑๒๒ ปี แห่งการสถาปนากรมป่าไม้ ในวันนี้

ท่านทั้งหลายเป็นผู้มีหน้าที่สำคัญในหน่วยราชการ ซึ่ง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสถาปนาขึ้น นับได้ว่าเป็นผู้มีเกียรติยศศักดิ์ศรีของความเป็นข้าราชการ จึงขอให้ท่านจง ตระหนักอยู่เสมอว่า งานที่ทำนี้ ล้วนมีเป้าหมายเพื่อความเจริญ มั่นคงของสังคมส่วนรวม เพื่ออำนวยประโยชน์ทั้งในปัจจุบันและ ในอนาคต ประโยชน์ที่ว่านั้นก็คือความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากร ธรรมชาติ ซึ่งเป็นที่พึ่งพาอาศัยของสรรพชีวิต ไม่เพียงเฉพาะใน เมืองไทย แต่รวมถึงประโยชน์ใหญ่ร่วมกันในระดับโลกอีกด้วย

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถ- บพิตร ทรงเน้นย้ำให้คนไทยทุกคนทำหน้าที่ของตนเอง ด้วยอุดมการณ์ “ปิดทองหลังพระ” งานของกรมป่าไม้ มีทั้งงานที่เป็นทองหน้าพระ และงานที่เป็นทองหลังพระ แต่ส่วนใหญ่จะเป็นการปิดทองหลังพระ เพราะการพิทักษ์รักษาดูแลทรัพยากรป่าไม้ มักเป็นงานที่ผู้คนทั่วไป

ไม่ค่อยเห็นว่าจะเกี่ยวข้องโดยตรงกับชีวิตประจำวันของเขา จึงอาจถูกมองข้ามละเลยทอดทิ้งไป ทำให้บุคลากรของกรมป่าไม้จำนวนไม่น้อยที่เกิดความท้อแท้ หรือขาดขวัญกำลังใจในการทำงาน จนรู้สึกว่าคุณถูกปล่อยให้ตกอยู่ในความยากลำบาก

อาตมภาพจึงขอเน้นย้ำอุดมการณ์ปิดทองหลังพระ ให้เพิ่มพูนทวีขึ้นในจิตใจของทุกท่าน ขอจงแน่ใจว่า การทำดีแม้ไม่มีใครเห็น ความดีก็ย่อมสำเร็จโดยสมบูรณ์แล้ว ในขณะที่เดียวกัน ความชั่วที่ถูกกระทำลงแม้ไม่มีใครรู้เห็น ความชั่วก็ย่อมสำเร็จโดยสมบูรณ์แล้วเช่นเดียวกัน บุคคลผู้มีความมั่นใจดังนี้ ย่อมพร้อมพลีตนสามารถเสียสละความสุขสบาย หรือแม้แต่สละชีวิตได้ เพื่อรักษาความถูกต้องชอบธรรม

ขอทุกท่านจงมั่นใจพระธรรมคำสั่งสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ว่า **“กल्याณการี กल्याณิ ปาปการี จ ปาปกั”** แปลความว่า **“ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว”** จนบังเกิดเป็นศรัทธาแน่วแน่ในหลักของการกระทำ อุปมาดั่งหวานถั่วได้ถั่ว หวานงาได้งา หวานถั่วจะงอกเป็นงา หรือหวานงาจะงอกเป็นถั่วไม่ได้ บุคคลหวานพีชเช่นไร ย่อมได้รับผลเช่นนั้น ความศรัทธาในหลักกรรม จักเป็นเครื่องกำกับจิตใจ ให้มุ่งมั่นทำงานเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมต่อไป อย่างซื่อสัตย์สุจริตด้วยอุดมการณ์อันหนักแน่นมั่นคงเสมอ

ขออำนาจแห่งคุณพระศรีรัตนตรัย และพระบารมีธรรม
แห่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดดลบันดาลให้
กรมป่าไม้ เจริญวัฒนาสถาพร และโปรดอภิบาลรักษาให้ทุกท่าน
เจริญด้วยจตุรพิธพรชัย ประสบความสำเร็จสมความปรารถนาอัน
ดีงามทุกประการ เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๑๘ กันยายน ๒๕๖๑

พระโอราท

ประทานในการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลอุทิศถวาย
สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
และเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระพรชัยมงคลแด่
สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙
และสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ณ พระลานพระราชวังดุสิต
วันอังคาร ที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๑

ท่านพระเถรานุเถระ

เจริญพร ท่านผู้แทนพระองค์และท่านสาธุชนทุกท่าน

เราทั้งหลายได้รับพระราชทานโอกาสจากสมเด็จพระบรมบพิตร
 พระราชสมภารเจ้า ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ให้มาประชุมพร้อม
 เปรียงกัน เพื่อกระทำกิจกรรมมงคลอีกวาระหนึ่ง ขอทุกท่านจงตั้งใจ
 ประมวลพลังความดีงามนี้ถวายเป็นพระราชกุศล แต่ สมเด็จพระ
 พระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก และ พระบาท
 สมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร กับทั้ง
 ถวายพระพรชัยมงคลแด่ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

ในรัชกาลที่ ๙ และ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์

สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก พระราชทานพระราชโอรษาทไไว้เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตของคนทำงานว่า “ขอให้ถือประโยชน์ส่วนตนเป็นที่สอง ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง”

ความข้อนี้อสอดคล้องกับพระจริยาของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ข้อ “โลกัตถจริยา” ได้แก่ การบำเพ็ญประโยชน์เพื่อมหาชน ซึ่งได้แก่การประกาศธรรมที่จะนำประโยชน์มาสู่ผู้ปฏิบัติ เพื่อในปัจจุบันและในอนาคต

ขอให้ท่านทั้งหลายตรึกตรองดูเถิดว่า “บุคคลสำคัญของโลก” ผู้มีนามจารึกในประวัติศาสตร์ หรือบุคคลที่ได้ชื่อว่าเป็น “วีรบุรุษ-วีรสตรี” เป็นที่สรรเสริญยกย่องล่วงกาลผ่านมานานนับศตวรรษ ล้วนเป็นผู้พลีอุทิศตนเพื่อผู้อื่นทั้งสิ้น ผู้ประกอบคุณประโยชน์ส่วนรวม และยอมเสียสละประโยชน์ส่วนตน กระทั่งชีวิตก็พลีได้เพื่อรักษาความถูกต้องดีงาม ย่อมได้ชื่อว่าเป็นผู้ครองจริยาพระโพธิสัตว์ตามหลักพระพุทธศาสนา

แม้ในหลายๆ ครั้งจะเป็นภารกิจอย่างปิดทองหลังพระ แต่ของงภาคภูมิใจว่าทุกการทำงานที่ทำไปด้วยความสุจริต มุ่งประโยชน์สุขของผู้อื่นเป็นสำคัญ ความดีย่อมสำเร็จเป็นความดีแล้ว ดุจดั่งเช่น การปฏิบัติงานสนองพระเดชพระคุณเบื้องหลังการทรงงานของ

สมเด็จพระปิยมหาราช ในคราววิกฤตการณ์ รศ. ๑๑๒ ซึ่งปรากฏว่ามีพระบรมวงศ์บางพระองค์ทรงเป็นแรงสนับสนุน ไม่ว่าจะเป็ฝ่ายหน้าหรือฝ่ายใน เช่น สมเด็จพระเจ้าฟ้าสุทธาทิพยรัตน์ กรมหลวงศรีรัตนโกสินทร เป็นต้น ก็ทรงงานอยู่เบื้องหลัง ยังทรงสามารถช่วยให้พระราชกรณียกิจในรัชกาลที่ ๕ ลุล่วงได้ จึงขอคนไทยไม่ว่าชายหรือหญิง จงละความเห็นแก่ตัว พร้อมเร่งเพิ่มพูนความเสียสละ อุทิศกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญา เพื่อประโยชน์สุขของสังคมไทย แม้มีปัญหาลและอุปสรรคมากีดขวางการบำเพ็ญตนเช่นนั้น ก็ขออย่าได้ย่อท้อ เพื่อรักษาคุณสมบัติของ “จิตอาสา” ให้มั่นคงสถาพรอยู่ในอุดมการณ์ชีวิตของทุกคน เพื่อให้ปัญหาและอุปสรรคของบ้านเมืองผ่านพ้นไปได้ด้วยดี

โอกาสนี้ ขอทุกท่านจงอธิษฐานในใจ ว่านับแต่นี้จะดำเนินชีวิตด้วยความเสียสละ จะบำเพ็ญตนเป็นประโยชน์อยู่ทุกขณะ พร้อมแผ่เมตตาเป็นกระแสแห่งความเอื้อกันออกไปอย่างไม่มีประมาณ แล้วร่วมกันบำเพ็ญจิตภาวนาจนบังเกิดความสบายใจสัก ๕ นาที ณ บัดนี้.

พระสัมโมทนียกถา
 ประทานในการประชุมใหญ่ ครั้งที่ ๒๙
 องค์การพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก
 ณ เมื่อนาริตะ ประเทศญี่ปุ่น
 ๖ - ๑๐ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๑

**ท่านประธานองค์การพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก ท่านสหธรรมิก
 และสาธุชนทุกท่าน**

ในนามคณะสงฆ์และพุทธศาสนิกชนไทย ขออนุโมทนาและ
 แผ่เมตริจิตไปยังทุกท่านที่ได้มาร่วมประชุมองค์การพุทธศาสนิก
 สัมพันธ์แห่งโลก ครั้งที่ ๒๙ ณ เมื่อนาริตะ ประเทศญี่ปุ่น ในวาระนี้
 สายสัมพันธ์อันดีแห่งพุทธศาสนิกชนทั่วโลก รวมตลอดถึง
 พลโลกทุกศาสนา ไม่อาจบังเกิดมีขึ้นได้หากปราศจากคุณธรรมของ
 มนุษยชาติที่มุ่งดีมุ่งเจริญต่อกัน ที่เรียกว่าเมตตาธรรม แต่การที่
 เมตตาอันเป็นความจำเริญในจิตใจจะเกิดขึ้นได้นั้น บุคคลต้องสั่งสม
 “ขันติธรรม” ให้เพิ่มพูนขึ้นตั้งปรากการเครื่องกันจิตเสียก่อน การอยู่
 ในสังคมไม่ว่าระดับใด ย่อมมีการวิวาท ขัดข้อง ชุ่นเคื่องกันเป็นเรื่อง
 ปรกติ แต่การจะระงับมิให้ไฟโทสะเพียงเล็กน้อยนั้นลุกลามบานปลาย

ถึงกับขยายวงไปเป็นไฟสงครามได้นั้น หน่วยสังคมเล็กๆ เช่น ครอบครัวและชุมชนต้องเริ่มปลูกฝังให้สมาชิกมีความอดทนอดกลั้นที่จะรับฟังความแตกต่างที่อาจไม่ลงรอยกับทัศนคติของตนเองเป็นพื้นฐานเพื่อสัจธรรมให้ความไม่พึงใจเพียงเล็กน้อย ขยายอาณาภาพขึ้นเป็นความอาฆาตพยาบาทระหว่างบุคคลไปจนถึงระหว่างประเทศ ด้วยเหตุนี้สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงประทานพระพุทธานุศาสนีไว้ว่า “ความอดทนย่อมตัดรากแห่งบาปทั้งสิ้น, ผู้มีขันติชื่อว่าย่อมขุดรากแห่งความติเตียน และการทะเลาะกันได้”

ขอพุทธบริษัทจงร่วมน้ำจิตเป็นสมานฉันท์ ช่วยกันนำพาโลกนี้ให้ร่มเย็นด้วยสันติสุข トラบถึงที่สุดแห่งสังสารวัฏอันเป็นกิจของชาวพุทธทุกผู้ทุกนาม ขอให้การประชุมใหญ่ ครั้งที่ ๒๙ องค์การพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทุกประการ และขออำนวยการให้สหธรรมิกตลอดจนสาธุชนทั้งหลาย จงออกงามไปบุญลย์ในธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าโดยทั่วกัน เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๑๘ กันยายน ๒๕๖๑

Message of Felicitations
By His Holiness Somdet Phra Ariyavongsagatayana
The Supreme Patriarch of the Kingdom of Thailand
For The 29th WFB General Conference
at Narita, Japan
6th - 10th November B.E. 2561 (2018)

President of the World Fellowship of Buddhists,
Venerable Monks and Honorable Guests,

On behalf of the Thai Sangha and Buddhists, I would like to express my felicitations to all of you who have assembled here at this 29th WFB General Conference, in Narita, Japan.

The amicable bond between Buddhists from all over the world, which extends also to members of all other religions, may not exist without a particular virtue present in those who wish for happiness and prosperity of others. This virtue is known as loving kindness (*Metta*).

However, before loving kindness can arise in one's heart, bringing about soothing calmness, the person has to practice patience (*Kanti*), which acts as a fortress that protects the mind. Being a member of a society, no matter what circle one moves in, will inevitably involve common disagreement, argument or annoyance. Once the fire of anger is lit, it is paramount that a spark does not spread to become the raging inferno of war. In this regard, basic social units, such as families and local communities, play an important role in instilling patience and tolerance as fundamental virtues of their members, so that they may be able to tolerate opinions which are not compatible with their own. This prevents a minor discontent from growing and hardening into hostility, either between individuals or between nations. Accordingly, the Buddha graciously taught us that *"tolerance shall cut the very root of all impurities; those who have patience thus are able to uproot the cause for reproach and disagreement."*

May all Buddhists bond together in harmony of the mind, leading the world towards peacefulness and

happiness, and may peacefulness and happiness last until the end of samsara, where the duties of every Buddhist finish. May the 29th WFB General Conference successfully achieve all its goals. I give my blessing to you all that you may flourish within the dharma of the Buddha.

Wat Rajabopit

18th September B.E. 2561 (2018)

พระโอรบาท
ประธานในพิธีบำเพ็ญกุศลอุทิศถวาย
สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก
เนื่องในวันคล้ายวันสวรรคต
ณ โรงพยาบาลศิริราช เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร
วันจันทร์ ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๑

เจริญพร ท่านคณบดี คณาจารย์ บุคลากร นักศึกษา และสาธุชน
ทุกท่าน

ขออนุโมทนาสาธุการ ในการที่ท่านได้ร่วมกันบำเพ็ญกุศล
เนื่องในวันมหิดล ในวันที่

สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก
เสด็จสวรรคต เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๗๒ คือเมื่อ
๘๙ ปีล่วงมาแล้ว ท่านทั้งหลายในที่นี่ ส่วนใหญ่เป็นแพทย์และ
บุคลากรทางการแพทย์หรือมีส่วนเกี่ยวข้องสนับสนุนการแพทย์และ
การสาธารณสุขด้วยกันทุกคน ย่อมทราบดีถึงพระราชคุณูปการ ของ
สมเด็จพระบรมราชชนกพระองค์นั้น ขอให้ท่านลองตรึกตรองดูว่า
การที่ใครสักคนหนึ่ง ซึ่งล่วงลับไปในวัยเพียง ๓๗ ปี และจากไป
เนิ่นนานถึงเกือบ ๙๐ ปีแล้ว เหตุใดยังปรากฏเกียรติยศเป็นที่ยกย่อง

สรรเสริญอยู่ตราบนับปัจจุบัน

เอาत्मภาพของอัญเชิญพระราชาชาวาทของสมเด็จพระบรมราชชนก มาเป็นบทเฉลยแก่ทุกท่าน ณ ที่นี้ว่า “ขอให้ถือประโยชน์ส่วนตนเป็นที่สอง ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง ลาภ ทรัพย์ และเกียรติยศ จะตกแก่ท่านเอง ถ้าท่านทรงธรรมะแห่งอาชีพไว้ ให้บริสุทธิ์”

การถือประโยชน์ส่วนตนเป็นรอง และประโยชน์เพื่อนมนุษย์หรือประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลักนี้เอง คือสาเหตุที่ทำให้พระเกียรติประวัติของพระองค์ยังปรากฏยั่งยืนอยู่เป็นที่ตั้งแห่งความเลื่อมใสศรัทธา ดังที่ท่านทั้งหลายได้มาถวายสักการะ และบำเพ็ญกุศลอุทิศถวายด้วยความกตัญญูกตเวทิต

จึงขอให้ทุกท่านจงอุทิศตนเพื่อประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์ด้วยความเสียสละ ห่มเทอย่างมิเห็นแก่ความเหนื่อยยาก จงปฏิบัติตามที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงสั่งสอนไว้ว่า “บุคคลพึงเพิ่มพูนความเสียสละ” ให้ยิ่งๆ ขึ้น จนเป็นอุดมการณ์สูงสุดในการทำงานของตนๆ สืบไป

ขออานุภาพแห่งคุณพระศรีรัตนตรัย และคุณความดีที่ท่านทั้งหลายร่วมกันบำเพ็ญ จงดลบันดาลให้ทุกท่านประสบความสำเร็จ ความเจริญ หากแน้นท่านปรารถนาสิ่งใดอันเป็นไปโดยชอบประกอบด้วยธรรม ขอความปรารถนาอันดีงามนั้นๆ จงพลันสำเร็จสมความมุ่งมาดปรารถนาทุกประการ เทอญ.

พระโอรบาท

**ประธานคณะกรรมการพาราลิมปิกแห่งประเทศไทย
นักกีฬาคนพิการทีมชาติไทย และเจ้าหน้าที่
ซึ่งจะเดินทางไปร่วมแข่งขันกีฬาเอเชียนพาราเกมส์ ครั้งที่ ๓
ณ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย
ณ พระวิหาร วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม
วันอังคาร ที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๑**

**เจริญพร ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา,
นักกีฬาทีมชาติไทย, เจ้าหน้าที่, และสาธุชนทุกท่าน**

อาตมาขอแสดงความยินดีในสิ่งที่ท่านทั้งหลาย ได้เป็น
ตัวแทนของประเทศไทยไปร่วมการแข่งขันกีฬาเอเชียนพาราเกมส์
ณ สาธารณรัฐอินโดนีเซียซึ่งกำลังจะเริ่มขึ้นในอีกไม่กี่วันข้างหน้า

นักกีฬาทุกคนกว่าจะได้เข้าร่วมอยู่ในทีมชาติ และกว่าจะได้
ผ่านเข้าสู่การแข่งขันระดับนานาชาติย่อมต้องผ่านการฝึกฝนมาด้วยความ
อดทนและความอุตสาหะเป็นอย่างดี การมีกายพิการนั้น ไม่ใช่
อุปสรรคสำหรับความสำเร็จของบุคคลผู้มีจิตใจเข้มแข็ง แม้ท่านมิได้
มีร่างกายเสมือนคนอื่น ๆ แต่ท่านยังสามารถฝึกฝนตนจนเป็นนักกีฬา

ระดับชาติได้ อาตมภาพเห็นว่าท่านเป็นผู้มีคุณธรรมข้อขันติ และ
 วิริยะ ในจิตใจสูงส่งกว่าผู้มีร่างกายปรกติหลายเท่า นับว่าน่า
 อมโนทนาชื่นชมอย่างยิ่ง

ในโอกาสที่ท่านจะเดินทางไปเผยแพร่เกียรติภูมิของชาติไทย
 ด้วยการแข่งขันกีฬา อาตมภาพขอฝากพระพุทธรูปภาคีเป็นข้อคิด
 ให้ท่านถือเป็นคติประจำใจไว้ว่า **“อุปปมาทรตา โทถ.”** แปลความว่า
 “ท่านทั้งหลายจงเป็นผู้ยินดีในความไม่ประมาท”

ในการดำเนินชีวิตไม่ว่าในทางโลกหรือทางธรรม ความ
 ประมาทคือเครื่องขัดข้องกีดขวางอันร้ายกาจที่สุด แม้การต่อสู้เพื่อ
 นำชัยในการกีฬา จะเป็นกิจทางโลก แต่หากสามารถน้อมนำ
 คุณธรรมความไม่ประมาท ไปอบรมจิตใจตนเองได้ นักกีฬาย่อม
 ประสบชัยชนะทั้งในกิจทางโลก และอาจเป็นเครื่องเพิ่มพูนปัญญาใน
 ทางธรรมของตนได้ด้วย

จึงขอให้นักกีฬาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน ไม่ประมาทใน
 การพัฒนาตนเอง ไม่ประมาทในความสามารถของคู่แข่งและที่สำคัญ
 คือไม่ประมาทในอันที่จะสร้างเสริมความเป็นมิตรต่อกัน ในหมู่เพื่อน
 ร่วมภูมิภาคเอเชีย และในโลกนี้ ขอให้ถือประโยชน์ของมิตรภาพ
 ไว้เป็นอุดมการณ์สูงสุด ให้สร้างชื่อเสียงของคนไทย จนนานาชาติ
 เลื่องลือว่า คนไทยมีความสามารถเป็นเลิศ ในขณะที่เดียวกันก็ยังเป็น
 มิตรที่ดีของทุกคน ไม่มีท่าทีเป็นศัตรูของใครๆ เลย อย่าทำตัวให้ใคร

ปรามาสได้ว่า นักกีฬาไทยเป็นคนไม่น่ารัก หรือไม่มีน้ำใจนักกีฬาได้
เป็นอันขาด

อาตมภาพขออำนวยการให้ทุกท่าน ประสบชัยชนะสมความ
มุ่งหมายที่ตั้งไว้ทุกประการ ขอให้ความตั้งใจอันดีงาม ความมีวินัย
และความมุ่งมั่นพากเพียร จงดำรงมั่นคงอยู่ในจิตใจของทุกท่าน
เพื่อจักได้ประสบความสำเร็จก้าวหน้าในชีวิต และเป็นแรงบันดาลใจ
ให้ผู้พิจารณาอื่นๆ ตลอดจนผู้คนทั่วไป ยิ่งๆ ขึ้นไป เทอญ.

ขอเจริญพร

พระคติธรรม
ประทานเนื่องในวาระ ๖๘ ปี โรงพยาบาลสงฆ์
๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

คุณธรรมสำคัญประการหนึ่งที่เชิดชูคนให้เป็นมนุษย์ผู้มีจิตใจสูง คือ “ความกรุณา” อันเป็นหนึ่งในพรหมวิหารธรรมที่ทำให้บุคคลเป็นผู้ประเสริฐ กรุณา หมายถึง ความปรานี ปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ โดยไม่หวังผลตอบแทน มุ่งสงเคราะห์สรรพสัตว์ที่มีความทุกข์ให้หมดทุกข์ กรุณานี้ยังเป็นหนึ่งในพระคุณอันยิ่งใหญ่ของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้ทรงไว้ซึ่งพระมหากรุณาคุณ จึงทรงแจกแจงธรรมบำบัดโรค คือกิเลสร้ายในจิตใจของเหล่าไวณยสัตว์

โรงพยาบาลสงฆ์ ช่วยบำบัดโรคภัยของพระภิกษุสามเณรตลอดจนประชาชนทั่วไปมาเป็นเวลานานถึง ๖๘ ปี บุคลากรทุกฝ่ายย่อมต้องมีความกรุณาต่อผู้ประสบโรคาพาธเป็นที่ตั้ง หากขาดความกรุณาต่อผู้เจ็บไข้ การทำหน้าที่ในฐานะแพทย์ พยาบาล บุคลากรทางการแพทย์ และเจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนสนับสนุน ก็ย่อมดำเนินไปด้วยความหนักอกหนักใจ และคงมุ่งแต่จะแสวงหาประโยชน์ เกียรติลาภ หรือโอคสมบัติเข้าสู่ตน แต่หากทุกคนทุกฝ่ายมีความกรุณาต่อผู้ประสบทุกข์เป็นหลักธรรมสูงสุดในการครองตน แม้จะเหน็ดเหนื่อย

กายสักเท่าไร แต่ก็ยอมเป็นผู้สบายใจ และมีปีติอิ่มเอิบในกุศลธรรม
ที่เกิดขึ้นอยู่ทุกขณะที่ทำงาน

ขออนุโมนาบุญกิริยาของท่านผู้สนับสนุนกิจการ
โรงพยาบาลสงฆ์ ไม่ว่าจะด้วยกำลังกาย กำลังใจ กำลังปัญญา หรือ
กำลังทรัพย์ ขออำนาจแห่งกุศลจงอภิบาลรักษาให้ท่านเจริญด้วย
จตุรพิธพรชัย และขออำนาจพรให้โรงพยาบาลสงฆ์ จงสามารถ
ดำเนินงานเพื่อบำบัดโรคภัยของพระภิกษุสามเณร ตลอดจน
ประชาชนทั้งหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๓ ตุลาคม ๒๕๖๑

พระโอราท

**ประธานในการทรงเปิดการประชุมพระสังฆาธิการ
ระดับเจ้าอาวาส รองเจ้าอาวาส และผู้ช่วยเจ้าอาวาส
ในเขตปกครองกรุงเทพมหานคร - สมุทรปราการ ธรรมยุต
ณ วัดบวรนิเวศวิหาร เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
วันเสาร์ ที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๑**

ท่านพระสังฆาธิการ, ท่านพระเถรานุเถระ สหธรรมิกทุกท่าน

ผมมีความยินดีที่ได้มาเปิดการประชุมพระสังฆาธิการ ระดับเจ้าอาวาส รองเจ้าอาวาส และผู้ช่วยเจ้าอาวาส ในเขตปกครองกรุงเทพมหานคร - สมุทรปราการ ธรรมยุต ในวันนี้ ขออนุโมทนาที่ทุกท่านได้มาประชุมกันด้วยสามัคคีธรรม และอธิปไตยธรรมเป็นที่ค้ำค้ำหมายได้ว่า จะยังประโยชน์แก่หมู่คณะอย่างยิ่ง

การทำงานทุกประเภท โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานบริหาร จำเป็นต้องเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคเป็นธรรมดา แต่อันที่จริงถ้าใคร่ครวญดูให้ดีจะพบว่า หนทางแก้ไขปัญหานั้นมีอยู่เสมอ ความอดทนอดกลั้นต่อโลกธรรมฝ่ายที่ไม่น่าพึงใจนั้น เป็นคุณสมบัติที่ผู้บริหารทุกระดับต้องสั่งสมอบรมให้เจริญขึ้น เพื่อเป็นประตู่สู่การแก้ไขปัญหา กระทั่งบรรลุถึงความเจริญงอกงามได้

หากลองศึกษาใคร่ครวญถึงประวัติการของหมู่คณะ จะพบว่าบูรพาจารย์ของเราทั้งหลาย ทรงมี และมี **“ขันติธรรม”** คือความอดทนอดกลั้นอย่างยิ่งยวดในการก่อร่างสร้างความเป็นปึกแผ่นมั่นคงของคณะสงฆ์ ทำให้เราทั้งหลายได้มีที่พึ่งพาอาศัยอย่างร่มเย็นเป็นสุขตราบเท่าทุกวันนี้ ผมจึงขอเน้นย้ำให้ทุกท่านมี “ขันติ” เป็นคุณธรรมพื้นฐานอย่างหนักแน่นมั่นคงแล้วขันติธรรมจะช่วยเอื้ออำนวยให้เกิดคุณธรรมอื่นๆ ซึ่งเกื้อกูลต่อความสำเร็จขั้นต่อไปได้ ไม่ว่าจะเป็นความ پاکเพียร ความสามัคคี ความเสียสละ ไปจนถึงการมีปัญญารู้แจ้งในอริยสัจธรรม

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงทรงสั่งสอนพุทธบริษัทไว้เกี่ยวกับความอดทนไว้หลายนัย เช่น *ความอดทนเป็นเครื่องประดับของนักปราชญ์, ความอดทนเป็นตบะของผู้ پاکเพียร, ความอดทนเป็นกำลังของนักพรต และ สมณะมีความอดทนเป็นกำลัง*

ปัญหาและอุปสรรคที่ทุกท่านเผชิญอยู่ มิใช่ว่าจะเพิ่งเกิดขึ้นเป็นหนแรก ขึ้นชื่อว่าโลกแล้ว สรรพสิ่งล้วนเป็นทุกข์ซ้ารอยเดิม อยู่เสมอ ท่านเจ้าอาวาส ท่านรองเจ้าอาวาส และท่านผู้ช่วยเจ้าอาวาส ต้องมีความอดทนต่อความยากลำบากให้ได้ก่อนเป็นเบื้องต้น แล้วท่านจึงจะรักษาและพัฒนาวัดและชุมชนที่ท่านอาศัย รวมถึงการคณะสงฆ์ส่วนรวมได้ ถ้าท่านเป็นคนอ่อนแอ ท้อถอย หดหู่ เปื่อหน่ายเสียแต่ต้นแล้ว ก็ขอยืนยันว่าท่านจะไม่มีวันประสบความสำเร็จได้

ผมจึงขอให้ทุกท่านมีกำลังใจเข้มแข็งอดทน ขอให้ระลึกว่าเรามีบุพการีร่วมกัน เรามีพระพุทธเจ้า ทรงเป็นยอดยิ่งบิดามารดา เรามีบูรพาจารย์ร่วมคณะ และมีสมเด็จพระบรมพิตร พระราชสมภารเจ้า ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภก ขอทุกท่านจงอย่าย่อท้อที่จะช่วยกันบริหารงานพระศาสนาให้วัฒนาสถาพร เพื่อยังประโยชน์แก่อุภกุลแก่ชาวโลกสืบไป

ได้เวลาอันสมควรแล้ว ขอเปิดการประชุมเปิดการประชุม พระสังฆาธิการ ระดับเจ้าอาวาส รองเจ้าอาวาส และผู้ช่วยเจ้าอาวาสในเขตปกครองกรุงเทพมหานคร - สมุทรปราการ ธรรมยุต ณ บัดนี้ ขออำนาจพรให้การประชุมบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทุกประการและขอทุกท่านจงเจริญงอกงามในธรรม ของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายิ่งๆ ขึ้นไป เทอญ.

พระคติธรรม
ประทานเนื่องในวาระ ๑๐๓ ปี กรมราชทัณฑ์
๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๑

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงแสดงเตสกุณชาดก
 พรารภถึงพระคุณสมบัติของพระราชอาชญาผู้ทรงพระปรีชาญาณ ว่า
“นิคฺคณฺเห นิคฺคหารหํ ปคฺคณฺเห ปคฺคหารหํ.” แปลความว่า **“พึงชม
 คนที่ควรชม พึงยกย่องคนที่ควรยกย่อง”** เมื่อพิจารณาพระพุทธานุภาพ
 นี้ ย่อมตระหนักแนใจได้ว่ากิจการราชทัณฑ์เป็นงานที่ขาดมิได้
 สำหรับการบริหารราชการแผ่นดิน รัฐที่ดีย่อมมีหน้าที่จัดการ
 ราชทัณฑ์ให้เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพ

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสถาปนา
 กรมราชทัณฑ์ขึ้นเมื่อ ๑๐๓ ปีที่แล้ว ด้วยพระราชปณิธานมุ่งหมาย
 ให้ราชอาณาจักรไทยมีความสุข ปลอดภัย มีกิจการราชทัณฑ์
 ที่ได้มาตรฐานสมกับความเป็นอารยประเทศ และสามารถพัฒนา
 พลตินิสัยของผู้ต้องราชทัณฑ์ให้เป็นพลเมืองดี ด้วยเหตุนี้ ข้าราชการ
 และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายจึงพึงมุ่งมั่นสนองพระราชปณิธานของ
 พระผู้พระราชทานกำเนิดกรมราชทัณฑ์ ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต
 อดทน เสียสละ และพากเพียรอย่างเต็มกำลังความสามารถ เพื่อ

สัมฤทธิ์ผลจากการช่อมคนที่ควรช่อม และการยกย่องคนที่ควรยกย่อง ตามกาลเทศะ สภาวะ และพฤติการณ์อันเหมาะสม จักได้อำนวย คุณประโยชน์สู่บ้านเมืองอันเป็นที่รักยิ่งสืบไป

ขอให้กรมราชทัณฑ์จังหวัดมหาสารคาม กู้ทั้งขออำนวยการให้ ข้าราชการและบุคลากรทุกท่านมีกำลังกาย กำลังใจ และกำลัง สติปัญญาพร้อม สามารถที่จะประกอบกิจการงานให้สำเร็จลุล่วง สมพันธกิจอันตั้งงามที่ตั้งไว้ทุกประการ เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๙ ตุลาคม ๒๕๖๑

พระโอวาท

ประธานในการทรงเปิดอาคารสำนักงานใหญ่ของบริษัท

ณ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร

วันพุธ ที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๑

**เจริญพร ท่านประธานกรรมการบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน)
ท่านกรรมการ พนักงาน และสาธุชนทุกท่าน**

อาตมภาพมีความยินดีที่ได้มาเปิดอาคาร บริษัท ทิพย-
ประกันภัย จำกัด (มหาชน) ในวันนี้ ในโอกาสอันเป็นมงคลนี้ อาตมา
ขอปรารถนารมมะสำหรับท่านทั้งหลาย เพื่อพิจารณาเป็นแนวทางใน
การทำงาน

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงสั่งสอนพุทธบริษัทไว้ว่า
**“ท่านทั้งหลาย จงเห็นความวิวาทเป็นภัย และความไม่วิวาทเป็น
ความปลอดภัย แล้วเป็นผู้พร้อมเพรียง มีความประนีประนอม
กันเถิด”**

ธรรมดาของการอยู่ร่วมกัน หรือทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ
บุคคลย่อมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ตามพื้นฐานจิตใจ แนวคิด
ทฤษฎี และประสบการณ์ที่ขัดเกลาบุคคลแต่ละคนมาแตกต่างกัน

ผู้ไม่มีคุณธรรมหนักแน่นมั่นคงในใจเพียงพอ ย่อมเห็นว่าความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากตนนั้นเป็นความผิด เป็นสิ่งไม่พึงประสงค์ จนอาจนำไปสู่ความวิวาทวิวาทกันในกลุ่มคณะได้

วิธีที่จะระงับมิให้ความบาดหมางลุกลามใหญ่โต จนกลายเป็นการแตกความสามัคคี ในเบื้องต้น ขอให้ทุกคนพึงอบรมสั่งสมให้มี **“ขันติ”** คือความอดทนต่อสิ่งที่ไม่สบอารมณ์ ไม่เป็นที่พึงพอใจของตนก่อน จากนั้น จงระลึกถึงคุณธรรมข้อ **“เมตตา”** โดยให้พิจารณาว่าเราทั้งหลายก็ล้วนเป็นเพื่อนร่วมหน่วยงานเดียวกัน หรือถ้าจะว่าในทางธรรมะ ก็คือเป็นเพื่อนร่วมเกิด แก่ เจ็บ ตาย ด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น ครั้นกระแสแห่งเมตตาธรรมเข้าเอิบอาบซาบซึ่มอยู่ในหัวใจแล้ว ความคิดที่จะทะเลาะกันก็ย่อมหายไปเอง ต่อให้มีความคิดเห็นที่แตกต่าง ก็จะกลายเป็นความแตกต่างเพื่อสร้างสรรค์ แต่ละฝ่ายย่อมจะหันมาประนีประนอมกัน รับฟังเหตุผลซึ่งกันและกัน นำมาซึ่งข้อยุติแห่งปัญหา ก่อให้เกิดแนวทางสร้างสรรค์ สามารถจรดโลงหมู่คณะและสังคมส่วนรวมให้ก้าวหน้าไปได้โดยสวัสดิ ด้วยอานุภาพของคุณธรรมความสามัคคี

เพราะฉะนั้น จึงขอให้ทุกท่าน จงเห็นว่าความคิดที่แตกต่างกัน เป็นเรื่องธรรมดาของการทำงาน ถ้าหากว่าทุกท่านหวังดีต่อองค์กรแล้ว ความแตกต่างทางความคิดย่อมไม่ใช่ภัยอันตราย เพียงแต่ต้องปรับความเข้าใจกันด้วยความอดทน และด้วยความเมตตา

อย่างไรก็ตาม ขอให้ระมัดระวังการวิวาทบาทหมาง จนถึงขั้นผูก
พยาบาทอาฆาตมาดร้าย นั้นจัดเป็นภัยใหญ่หลวง ที่จะทำลายทั้ง
ตนเองและส่วนรวมให้ย่อยยับไปได้ในที่สุด ถ้าท่านทั้งหลายมีสติ
ระลึกอยู่ในความสามัคคีเสมอ อาตมภาพก็ขอรับประกัน ด้วย
ธรรมะของพระพุทธองค์ ว่าภัยร้ายหรือความเสื่อม จะไม่มีวันบังเกิด
ขึ้นกับหมู่คณะ ท่านจะประสบแต่ความเจริญรุ่งเรืองตลอดไป

ขออนุภาพแห่งคุณพระศรีรัตนตรัยและบุญกุศลที่ท่านได้
ร่วมกันบำเพ็ญ จงเป็นเหตุปัจจัย นำความสุข ความเจริญรุ่งเรือง
ไพบุลย์มาสู่บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) และท่านสาธุชน
ที่มาประชุมพร้อมกัน ณ ที่นี้โดยทั่วกันทุกท่าน เทอญ.

ขอเจริญพร

พระคติธรรม

ประธานในโอกาสที่ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

เชิญผ้าพระกฐินพระราชทานไปทอดถวาย

ณ วัดท่าตอน อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่

๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

สมเด็จพระบรมบพิตร พระราชสมภารเจ้า ผู้ทรงพระคุณอัน
ประเสริฐ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานผ้าพระกฐินแก่
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เพื่อเชิญไปทอดถวายพระภิกษุ
สงฆ์ซึ่งจำพรรษาถ้วนไตรมาส ณ วัดท่าตอน อำเภอแม่เมาะ จังหวัด
เชียงใหม่ อาตมาพขอถวายอนุโมทนาพระราชกุศลและขอถวาย
พระพรให้ทรงเจริญพระชนมสุขสิริสวัสดิ์ทุกประการ

กฐินเป็น กาลทาน ทายกผู้รู้เวลาอันสมควรในการถวายทาน
นั้นย่อมได้รับอานิสงส์สมควรแก่การอนุโมทนา ยิ่ง สมดังที่สมเด็จพระ
พระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีพระพุทธานุญาตไว้ว่า “ผู้มีปัญญา รู้ความ
ประสงค์ ปราศจากความตระหนี่ ย่อมให้ทานในกาลที่ควรให้ เพราะ
ผู้ให้ทานตามกาลในพระอริยเจ้าทั้งหลาย ผู้ปฏิบัติซื่อตรง ผู้มีใจคงที่
เป็นผู้มีใจผ่องใส ทักขินาทานจึงจะมีผลไพบูลย์ ชนเหล่าใดย่อม
อนุโมทนา หรือช่วยเหลือในทักขินาทานนั้น ทักขินาทานนั้นย่อม

ไม่มีผลบกพร่อง เพราะการอนุโมทนาหรือการช่วยเหลือนั้น แม้พวก
ที่อนุโมทนาหรือช่วยเหลือ ย่อมเป็นผู้มีส่วนแห่งบุญ เพราะฉะนั้น
ผู้มีจิตไม่ท้อถอยจึงควรให้ทานในเขตที่มีผลมาก บุญทั้งหลายย่อม
เป็นที่พึงของสัตว์ทั้งหลายในปรโลกฯ”

ขออนุโมทนาบุญกุศลาของผู้ร่วมโดยเสด็จพระราชกุศล และ
ขอความงอกงามไพบูลย์ในพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จงบังเกิดมีแต่ทุกท่านโดย
ทั่วกัน เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๑

พระคติธรรม ประทานแก่ผู้มีกุศลจิตในการสวดมนต์

การสวดมนต์ เป็นบุญกิริยาที่เป็นประเพณีปฏิบัติของชนทั้งหลายมาช้านาน แต่ละศาสนา นิกาย หรือลัทธิ ล้วนมีคติแห่งการสวดมนต์ที่ต่างกันไป แต่ประโยชน์ที่ได้รับตรงกันคือจิตใจอันสงบ เป็นสมาธิแน่วแน่จดจ่อต่อการอ่าน การเพ่ง การเปล่ง และการสดับ ซึ่งทำให้เกิดความสงบจากอารมณ์ฟุ้งซ่านทั้งหลาย กลายเป็นการจรดอารมณ์ต่อมนต์ที่สวดนั้นๆ อันจะช่วยให้จิตมีอานุภาพในการประกอบกิจอันมุ่งหมายได้ดังปรารถนา

การสวดมนต์ในทางพระพุทธศาสนา มิได้มุ่งหมายเพียงเพื่อให้จดจ่อต่อมนต์เท่านั้น แต่ยังประสงค์ให้ผู้สวดได้ศึกษาเรียนรู้ ทบทวน และจำทรงไว้ซึ่งพระธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อีกด้วย ดังพระบรมพุทโธวาทที่ว่า “ดูกรภิกษุทั้งหลาย อีกประการหนึ่ง พระศาสดาหรือเพื่อนสหพรหมจารีผู้อยู่ในฐานะครูบาจุนรูป ก็ไม่ได้แสดงธรรมแก่ภิกษุ แม้ภิกษุก็ไม่ได้แสดงธรรมเท่าที่ได้สดับ ได้ศึกษาเล่าเรียนมาแก่ชนเหล่าอื่นโดยพิสดาร ก็แต่ว่าภิกษุยอมทำการสาธยายธรรมเท่าที่ได้สดับ ได้ศึกษาเล่าเรียนมาโดยพิสดาร เธอยอมเข้าใจอรรถ เข้าใจธรรมในธรรมนั้น ตามที่ภิกษุสาธยายธรรมเท่าที่ได้

สดับ ได้ศึกษาเล่าเรียนมาโดยพิสดาร เมื่อเธอเข้าใจอรรถ เข้าใจ
 ธรรม ย่อมเกิดปราโมทย์ เมื่อเกิดปราโมทย์แล้ว ย่อมเกิดปีติ เมื่อใจ
 เกิดปีติกายย่อมสงบ ผู้มีกายสงบแล้ว ย่อมได้เสวยสุข เมื่อมีสุข
 จิตย่อมตั้งมั่น”

ขออนุโมทนาบุญกิริยาของผู้มีฉันทะในการสวดมนต์เพื่อ
 ความสงบของจิต โดยเฉพาะยิ่งกับท่านผู้มีกุศลเจตนาที่จะศึกษา
 เล่าเรียนในอรรถในธรรมของบทสวดจนบังเกิดความปราโมทย์ ปีติ
 และความสงบสุขอันแท้จริง ขอความจงกมลโอบอุ้มในพระสัทธรรม
 จงบังเกิดมีแต่ทุกท่านโดยทั่วกัน เทอญ.

วัชรราชพิธสถิตมหาสีมาราม

๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๑

พระสัมโมทนียกถา
ประทานแก่ทูตานุทูตจากประเทศที่มีผู้นับถือพระพุทธศาสนา
เฝ้าถวายสักการะและกราบทูลลา
เนื่องในโอกาสที่พ้นจากตำแหน่งหน้าที่ในประเทศไทย
ณ พระวิหาร วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม
วันศุกร์ ที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๑

เจริญพร ท่านทูตานุทูตแห่งภูฏาน, กัมพูชา, อินเดีย, ญี่ปุ่น, มองโกเลีย,
เมียนมา, เนปาล, สิงคโปร์, ศรีลังกา, เวียดนาม และคณะทุกท่าน

ในนามของคณะสงฆ์ไทย อาตมาภาพขออนุโมทนาสาธุการที่
ท่านทั้งหลายพร้อมกันมาแสดงไมตรีจิต และอำลา ในโอกาสที่
จะพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ ที่ประจำ ณ ราชอาณาจักรไทย นับเป็น
น้ำใจอันงดงามน่าชื่นชมยิ่ง

ท่านทั้งหลายล้วนมาจากประเทศที่มีผู้นับถือพระพุทธศาสนา
เป็นศาสนาหลัก หรือศาสนาสำคัญของประเทศ ย่อมมีโอกาสจะเข้า
ถึงพระธรรมคำสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และย่อม
ตระหนักในคุณธรรมพื้นฐานของการเป็นผู้ประเสริฐที่เรียกว่า
พรหมวิหารธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในข้อแรก คือ “เมตตา”

ความปรารถนาดี มุ่งดีมุ่งเจริญต่อกันนั้นเป็นคุณธรรมที่ท่านในฐานะนักการทูต และในฐานะผู้ปรารถนาสันติสุขในหมู่มวลมนุษยชาติ จำเป็นต้องมีเป็นประการแรก ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลไปจนถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ต้องอาศัยไมตรีจิตอันจริงใจต่อกันเป็นพื้นฐานของการดำเนินความสัมพันธ์ในทุกแง่มุม ผู้มีไมตรีจิตต่อกันอย่างจริงใจ ย่อมได้ชื่อว่าเป็น “มิตร” และมิตรแท้ย่อมจะช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เป็นห่วงทุกข์สุขของกันและกันอยู่เสมอ มิตรย่อมคิดถึงกัน ไม่ทอดทิ้งกัน และสามารถผดุงคุณธรรมความดีงามอื่นๆ ที่พึงมีต่อกัน โดยเฉพาะสามัคคีธรรมในหมู่มวลมนุษยชาติ ที่พึงรักษาไว้ให้มั่นคง ไม่ควรให้หวั่นไหวคลอนแคลน

ถ้าบุคคลรักษาน้ำใจไมตรีอย่างเสมอภาคต่อทุกคนไว้ได้ สันติภาพย่อมบังเกิดขึ้น และบุคคลผู้ไม่ประทุษร้ายมิตรนั้น ก็ย่อมได้รับการยกย่องบูชาในที่ทุกสถาน สมดังที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงสั่งสอนไว้ว่า **“สหพตถ ปุชิตो โหติ โย มิตตานัน น ทุพทติ.”** แปลความว่า **“ผู้ไม่ประทุษร้ายมิตร ย่อมมีผู้บูชาในที่ทั้งปวง”**

ไม่ว่าจะเป็นเชื้อชาติใด เผ่าพันธุ์ใด นับถือศาสนา นิกาย หรือลัทธิความเชื่อใด ความเป็นมิตรไม่จำกัดว่าต้องเป็นชนชาติเดียวกัน หรือต้องเป็นศาสนิกชนเดียวกัน เท่านั้นจึงจะเลือกแผ่เมตตาจิตไปให้ความนึกคิดเช่นนั้นแปลว่าไม่อาจเข้าถึงการครองเมตตาธรรมที่ถูกต้อง เมตตาธรรมที่แท้ต้องประกอบด้วยอุเบกขาธรรมเข้ากำกับคือเป็น

ความปรารถนาดีอย่างเสมอภาค อย่างเป็นกลาง อย่างไม่มีประมาณ บุคคลผู้เจริญเมตตาไม่มีประมาณ จึงจะได้ชื่อว่าเป็นผู้ประเสริฐดุจพรหม ที่เรียกว่าเป็นผู้มีพรหมวิหารธรรม การที่ท่านทั้งหลายเป็นทูตจากประเทศที่มีผู้นับถือพระพุทธศาสนาจำนวนมาก ได้มาแสดงไมตรีจิตต่ออาตมภาพ ในโอกาสที่ท่านจะจากประเทศไทยไป ในนามของพุทธบริษัทชาวไทย อาตมภาพขอแสดงความปรารถนาดีด้วยไมตรีจิตตอบแทน และขอให้ นำความปรารถนาดีจากชาวไทย ไปแจ้งให้มวลมิตรในประเทศของท่านทราบโดยทั่วกันว่าชาวไทยได้แผ่เมตตาอย่างไม่มีประมาณไปยังทุกท่านเสมอ แม้อยู่ห่างไกลกัน ที่เป็นเช่นนี้ เพราะเรามีพระพุทธศาสนาคอยหล่อเลี้ยงน้ำใจ ทำให้มิตรภาพสามารถเชื่อมสนิทถึงกันได้ ขอท่านทูตอย่าลืมนิมิตรภาพจากใจจริงที่ประเทศไทยมีต่อท่านเสมอ

ขออานุภาพแห่งคุณพระศรีรัตนตรัย โปรดอภิบาลรักษาท่าน ให้เจริญด้วยจตุรพิธพรชัย คืออายุ วรรณะ สุขะ พละ และหากท่านปรารถนาสิ่งใดอันเป็นไปโดยชอบ ประกอบด้วยธรรม ขอสิ่งนั้นๆ ที่ท่านมุ่งมาดปรารถนา จงพลันสำเร็จสมมโนรททุกประการ เทอญ.

ขอเจริญพร

พระคติธรรม
ประธานในการจัดพิมพ์หนังสือธรรมยาตรา ๕ แผ่นดิน
ตามรอยพระอริยสงฆ์ลุ่มน้ำโขง

เหตุนำมาซึ่งความสุขนั้นมีหลายสถาน สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประธานพระพุทธานุศาสน์ไว้ว่า

สุโข พุทธานํ อูปปาโท

สุขา สทฺธมฺมเทสนา

สุขา สงฺฆสฺส สามคฺคี

สมคฺคานํ ตโป สุโข.

แปลความว่า “ความเกิดขึ้นแห่งพระพุทธเจ้าทั้งหลาย เป็นเหตุนำสุขมา การแสดงธรรมของสัตบุรุษ เป็นเหตุนำสุขมา ความพร้อมเพรียงแห่งหมู่ นำสุขมา ความเพียรของชนผู้พร้อมเพรียงกัน เป็นเหตุนำสุขมา”

บุคคลผู้มีความเพียรสมัครสमानสามัคคีกัน ในอันที่จะเผยแผ่พระสัทธรรมของพระพุทธองค์ ผู้เสด็จอุบัติมาอย่างแสงสว่างทางปัญญาให้บังเกิดแล้วแก่โลก จึงยอมยังความสุขให้บังเกิดขึ้นในตน และแพร่หลายไพศาลไปยังสันติสุขสู่ภูมิภาค และโลกนี้ได้โดยแท้

ขออนุโมทนาบุญกุศลาของผู้ดำเนินงานและผู้สนับสนุน
กิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนา ด้วยความเพียร ด้วยความสามัคคี
และด้วยความเลื่อมใสมั่นคงในพระรัตนตรัย ขอความงอกงามไพบุลย์
ในพระสังฆธรรม จงบังเกิดมีแต่ทุกท่านโดยทั่วกัน เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๑

พระคติธรรม
ประธานเนื่องในการบำเพ็ญกุศลอุทิศแด่
พระครูธำรงโพธิเขต (โสฬส ยโสธโร)
วัดโคกอุ้มทอง อำเภอบางขัน จ.นครศรีธรรมราช

การปฏิบัติตามโอวาทของผู้รู้ ย่อมยังความสวัสดิ์ให้บังเกิดได้
 ดังที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประธานพระพุทธานุศาสนี ไว้ว่า

เย จ กานฺหติ โอวาทํ

นรา พุทฺเธน เกลสิตี

โสติถิ ปาริ คมิสฺสนติ

วลาเทเนว วาณิชา.

แปลความว่า “คนใดทำตามโอวาทที่ผู้รู้แสดงแล้วคนนั้นจัก
 ถึงฝั่งที่สวัสดิ์ เหมือนพ่อค้าถึงฝั่งที่สวัสดิ์เพราะมีวาลาหก.” โอวาท
 ในทางพระพุทธศาสนา ย่อมหมายถึงพระบรมพุทโธวาท และโอวาท
 แห่งพระสาวกผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบตามพระธรรมวินัย ที่ล้วนมุ่งให้
 พุทธศาสนิกชนเว้นจากความประพฤติชั่ว ประพฤติชอบด้วยกาย
 วาจา ใจ อีกทั้งอบรมจิตใจตนให้พ้นจากกิเลสเครื่องเศร้าหมอง
 สรรุชนผู้บูชาคุณูปการของพระครูธำรงโพธิเขต (ยโสธโร) และตั้งตน
 ไว้ในฐานะอันสุจริตตามโอวาทานุศาสนีของท่าน ย่อมบรรลุถึงความ
 สวัสดิ์ในชีวิตได้อย่างแน่แท้

ขออโนมทนาบุญกุศลาที่ท่านทั้งหลายได้ร่วมกันบำเพ็ญ และ
ขอบุญญาภาพทั้งนี้ จงเป็นพลวปัจจัยเสริมส่งบารมีธรรมแห่ง
พระครูธำรงโพธิเขต (ยโสธโร) ผู้ถึงมรณภาพไปแล้วนั้น ตามควรแก่
คติวิสัยทุกประการ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๑

พระคติธรรม

ประธานแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๐

ในอริยอัฏฐังคิกมรรค หรือมรรคมืองค์ ๘ ที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ประธานไว้เป็นหนทางดับทุกข์นั้น มีธรรมะประการหนึ่งซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาพึงน้อมนำไปเป็นแนวทางประพฤติตลอดชีวิต ได้แก่ “สัมมาวาจา” อันหมายถึงการเจรจาชอบ มีวจีสุจริต กล่าวคือ ละการพูดเท็จ ละคำส่อเสียด ละคำหยาบ ละคำเพื่อเจ้อ แต่พึงเป็นผู้มีวาจาสุภาสิต กล่าวแต่วาจาที่ถูกกาล เป็นความสัตย์จริง มีลักษณะที่อ่อนหวาน ประกอบด้วยประโยชน์ กอปรด้วยเมตตาจิตเป็นสำคัญ

ปัญหาในสังคมทุกระดับที่บุคคลจำต้องเผชิญอยู่จนเกิดความเครียด ขัดข้อง ชุ่นเคือง จนอาจถึงขั้นเบียดเบียน อาฆาต พยาบาท และประหัตประหารฆ่าฟันกัน มักเกิดจากปัญหาในการเจรจาสื่อสารเป็นต้นเหตุ บัณฑิตย่อมได้ชื่อว่าเป็นผู้มีความรู้ในทางวิชาการพอสมควรที่จะไปประกอบอาชีพการงานเพื่อเลี้ยงตน และเลี้ยงครอบครัวได้ดีแล้วในระดับหนึ่ง จึงสมควรฝึกหัดตนให้ถึงพร้อมด้วยคุณลักษณะของความเป็นผู้มีวาจาสุภาสิต งดเว้นวจีสุจริตให้ได้

โดยเด็ดขาด และแม้มีผู้ใดกล่าวหาทุกภพชาติอันน่าตีเดียยน ก็พึงอดทน
อดกลั้นที่จะไม่ใช้วจีทุจริตตอบโต้ให้ลูกหลานบานปลาย เพื่อให้ได้
ชื่อว่าเป็นบัณฑิตผู้ฉลาดทั้งคดีโลกและคดีธรรม สามารถประคับ
ประคองตนและสังคมให้อยู่รอดปลอดภัยจากทุกซ์โทษทั้งหลาย
สมกับความรู้และคุณธรรมที่แต่ละคนได้รับการอบรมบ่มเพาะมาแล้ว
จากมหาวิทยาลัยแห่งนี้

ขออำนาจพรให้คชฎีบัณฑิต มหาบัณฑิต และบัณฑิต
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ปีการศึกษา ๒๕๖๐ จงประสบความ
สุขสวัสดิ์ในที่ทุกสถานและในกาลทุกเมื่อ เทอญ.

วีตราชบพิรสถิตมหาสีมาราม

๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๑

พระคติธรรม
ประทานในพิธีเปิดกิจกรรมเทศน์มหาชาติ
ณ โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว
วันอังคาร ที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๑

“พระมหาโพธิสัตว์” ตามความหมายในปรมัตถที่ปณี กล่าว
 ว่าเป็นผู้บำเพ็ญบารมีเพื่อให้ได้ตรัสรู้เป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า
 จำแนกได้เป็น ๓ ประเภท กล่าวคือ ปัญญาธิกโพธิสัตว์คือพระโพธิ-
 สัตว์ ที่ทรงสร้างพระบารมีโดยมีปัญญาเป็นเครื่องชี้นำ, สัทธาธิกโพธิ-
 สัตว์คือพระโพธิสัตว์ที่ทรงสร้างพระบารมีโดยมีความเชื่อที่ถูกต้อง
 เป็นเครื่องชี้นำ และ วิริยาธิกโพธิสัตว์คือพระโพธิสัตว์ที่ทรงสร้าง
 พระบารมีโดยมีความเพียรเป็นเครื่องชี้นำ ดังนี้ ท่านทั้งหลายผู้มีกุศล
 เจตนาในการสดับเรื่องราวของเวสสันดรชาดก อันเป็นพระชาติสุดท้าย
 ของพระมหาโพธิสัตว์ประเภทปัญญาธิกะพระองค์หนึ่ง ซึ่งต่อมาได้
 ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าพระองค์ปัจจุบัน จึงควรน้อมนำคุณธรรม
 สำคัญอันนำไปสู่ความเป็นพุทธะ กล่าวคือ ความเชื่อที่ถูกต้อง ความ
 เพียรที่บริสุทธิ์ และความรู้รอบรู้ทั่วถึงเหตุและผล ตามลักษณะแห่ง
 พระมหาโพธิสัตว์ทั้ง ๓ ประเภท มาเป็นหนทางสั่งสมคุณงามความดี
 ให้เพิ่มพูนทวีในตน เพื่อจักได้บรรลุผลเป็นความงอกงามไพบูลย์ใน
 พระพุทธศาสนายิ่งๆ ขึ้นไป

ขออนุโมนานกุศลกิจที่โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ร่วมกับ
บรรดาสาธุชน จัดกิจกรรมเทศน์มหาชาติ อุทิศถวายเป็นพระราช-
กุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถ-
บพิตร และเป็นพระราชกุศลเฉลิมพระบารมีแห่งสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
รัชกาลปัจจุบัน ขออำนวยการให้ผู้มีกุศลจิตทุกท่าน จงประสบความ
สุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๑

พระคติธรรม ประธานแก่ศาลปกครอง

ตุลาการและผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอำนวยยุติธรรม จำเป็นต้องมี “อุเบกขาธรรม” เป็นหลักดำรงตนที่สำคัญสูงสุด อุเบกขามีได้แปลว่าความเฉยเมยหรือเมินเฉยเพราะความขลาดเขลา เกียจคร้าน หรือปราศจากเมตตากรุณา หากแต่อุเบกขาตามความหมายในทางพระพุทธศาสนาหมายถึงการวางใจเป็นกลางเพราะมีสติ ปัญญา มีความรู้กระจ่างในเรื่องการกระทำและผลของการกระทำ ของบุคคล จึงยังผลให้สามารถปฏิบัติบริหารภารกิจทั้งปวงด้วยใจสงบนิ่ง ไม่สะทกสะท้านโอนเอนไปด้วยอำนาจแห่งความลำเอียง ความเป็นกลางนั้น ได้แก่ภาวะจิตที่ปราศจากอคติ ๔ ประการ กล่าวคือ ฉันทาคติ ความลำเอียงเพราะความชอบใจ, โทสาคติ ความลำเอียง เพราะความชัง, ภยาคติ ความลำเอียงเพราะความหวาดกลัวภัย และ โมหาคติ ความลำเอียงเพราะความโง่เขลา ดังนี้ ผู้มีใจเป็นกลางอย่างแท้จริงย่อมสามารถตัดสินอรรถคดีเป็นยุติธรรม และ ดำรงตนได้อย่างซื่อสัตย์สุจริตอยู่ตลอดเวลา เสมอด้วยการสั่งสม กุศลธรรมไว้ในตนได้อยู่ทุกกาลเทศะแม้ขณะทำการงาน

ศาลปกครองมีหน้าที่โดยตรงต่อการอำนวยความสะดวกเพราะฉะนั้น ตุลาการ ข้าราชการ และบุคลากรทุกคนทุกฝ่าย จึงพึงศึกษาทบทวนธรรมะข้ออุเบกขาให้กระจ่างและถี่ถ้วน แล้ว เชิดชูขึ้นเป็นธรรมสรณะนำทางชีวิต เพื่อความวัฒนาผาสุกของ สังคมไทย อันหมายถึงความผาสุกส่วนบุคคลของตัวท่านเองซึ่งล้วน นับเนื่องเป็นหนึ่งในชาติบ้านเมืองนี้ด้วยกันทั้งสิ้น

ขอให้ศาลปกครองจงสถิตสถาพร กับทั้งขออำนวยพรให้ ตุลาการ ข้าราชการ และบุคลากร เจริญพร้อมด้วยจตุรพิธพรชัย สามารถดำเนินภารกิจอันชอบธรรมได้อย่างราบรื่นลุล่วงทุกประการ เพื่อความมั่นคงวัฒนาของราชอาณาจักรไทยสืบไป.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๑

พระสัมโมทนียกถา
ประทานในพิธีบำเพ็ญกุศล ๙๐ ปี สถานีกาชาดที่ ๒ สุขุมาลอนามัย
และทรงเปิดอาคารใหม่จำนวน ๒ หลัง
ซึ่งโปรดประทานนามว่า “สมัยนวัตวิสัย” และ “บริพัตรวรอุทิศ”
ณ สถานีกาชาดที่ ๒ สุขุมาลอนามัย สภากาชาดไทย
เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
วันพฤหัสบดี ที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เจริญพร ท่านสาธุชนทุกท่าน

อาตมภาพมีความยินดี ที่ได้มาร่วมพิธีบำเพ็ญกุศลเนื่องในวาระ ๙๐ ปี พร้อมทั้งเปิดอาคารใหม่ของสถานีกาชาดที่ ๒ สำนักงานบรรเทาทุกข์และประชานามัยพิทักษ์ สภากาชาดไทย ในวันนี้

อาตมภาพจำพรรษาอยู่วัดราชบพิธมานานถึง ๗๐ ปี จึงมีความคุ้นเคยกับชุมชนโดยรอบวัดเป็นอย่างดี สุขุมาลอนามัยตั้งอยู่ใกล้ๆ กับวัด ได้ทำหน้าที่บำบัดโรคร้าย เกื้อกูลประโยชน์แก่สาธารณชนทั่วไปมานานถึง ๙๐ ปี อาตมภาพได้เห็นถึงความมั่นคงในปณิธานเพื่อมนุษยธรรมของผู้ปฏิบัติงานในสถานีกาชาดแห่งนี้มาโดยตลอด จึงขออนุโมทนายินดีที่สถานีกาชาดที่ ๒ มีอายุยืนยาวมา

ถึง ๙๐ ปี และยังมีความเจริญก้าวหน้าด้านกายภาพจนได้มีอาคารใหม่อีก ๒ หลัง ตามที่อาตมภาพตั้งนามให้คล้องจองกับ **“สุขุมาลอนามัย”** ว่า **“สมัยนวุตวิวัสส์”** และ **“บริพัตรวรอุทิศ”**

สมเด็จพระเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ทรงสร้างสถานีนอนามัยแห่งนี้ขึ้น เพื่ออุทิศพระกุศลถวายพระชนนี คือสมเด็จพระปิตุจฉาเจ้าสุขุมาลมารศรี พระอัครราชเทวี และเพื่อเป็นสาธารณประโยชน์แก่ปวงชน สุขุมาลอนามัย จึงเป็นพยานแห่งความกตัญญูกตเวทิต อันเป็นเครื่องหมายของความเป็นคนดีและเป็นพยานแห่งความกรุณา อันเป็นอชฌาศัยของมหาบุรุษ สมเด็จพระเจ้าฟ้าพระองค์นั้น ทรงสนองพระคุณพระบุพการี ด้วยการสร้างพระอนุสรณ์ถวาย แต่พระอนุสรณ์นั้นๆ มิได้เป็นไปได้เพื่อประโยชน์ส่วนพระองค์ หากแต่เป็นไปได้เพื่อประโยชน์มหาชนที่เป็นเช่นนี้เพราะทรงมีน้ำพระทัยกรุณา อันเป็นน้ำใจของบุคคลผู้ยิ่งใหญ่ ผู้เลิศกว่าสามัญบุคคลทั่วไป เราทั้งหลายผู้ได้อาศัยพระบารมีเป็นที่พึ่ง พึ่งสังวรไว้เสมอว่าการปฏิบัติงานด้านมนุษยธรรม จำเป็นต้องตั้งอุดมการณ์ไว้ที่ความกรุณาอย่างสูงสุด เมื่อประสบพบเห็นผู้ตกทุกข์ได้ยาก ท่านจะทนนิ่งเฉยอยู่มิได้ ต้องพากเพียรหาหนทางบำบัดทุกข์ของเขาให้ผ่อนคลายลงทุกวิถีทาง ในขณะเดียวกัน ยังต้องเป็นผู้กตัญญูรู้คุณต่อผู้กระทำอุปการคุณไว้ก่อน ถ้าท่านกตัญญูต่อพระผู้ทรงสร้างสถานที่แห่งนี้และต่อชาติบ้านเมือง ท่านย่อมจักสามารถปฏิบัติงาน

ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต อดทน เสียสละ และสามัคคี ด้วยความสุข
และด้วยความเต็มใจ อย่างไม่รู้สึกท้อแท้เลยแม้แต่เน้อย

ขออำนาจพรให้สถานีกาชาดที่ ๒ สำนักงานบรรเทาทุกข์
และประชานามัยพิทักษ์ สภากาชาดไทย จงเจริญก้าวหน้ายิ่งๆ
ขึ้นไป ขอให้อาคารสมันนวุติวัสส์ และอาคารบริพัตรวรอุทิศ จงสถิต
สถาพรและขอให้ทุกท่านจงเจริญด้วยจตุรพิธพรชัย ถึงพร้อมด้วย
กำลังในการทำการงานเพื่อช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ อย่างมีความสุข
มีความอิมเอมใจ ในกาลทุกเมื่อ เทอญ.

ขอเจริญพร

พระโอวาท

ประธานในการเปิดประชุมเจ้าคณะจังหวัดธรรมยุตสังฆราช

กับคณะอนุกรรมการคณะธรรมยุต ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑

ณ วัดพระศรีมหาธาตุ เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร

วันพุธ ที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

ท่านเจ้าคุณเลขาธิการคณะธรรมยุต, ท่านพระสังฆาธิการ,
ท่านพระเถรานุเถระ สหธรรมิกทุกท่าน

ผมมีความยินดีที่ได้มาเปิดการประชุมสังฆราช เจ้าคณะธรรมยุต และคณะอนุกรรมการคณะธรรมยุต ในวันนี้ ขออนุโมทนาท่านผู้จัดโครงการและท่านผู้ร่วมโครงการทุกรูปที่ได้มาประชุมกันด้วย สามัคคีธรรม และอธิษฐานธรรมเป็นที่คาดหมายได้ว่าจะยังประโยชน์แก่หมู่คณะของเราอย่างยิ่ง

ผมเคยกล่าวไว้ในที่ประชุมนี้เมื่อปีที่แล้วว่า การทำงานทุกประเภท โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานบริหารจำเป็นต้องเผชิญกับปัญหา และอุปสรรคเป็นธรรมดา トラバเท่าที่ท่านยังทำงาน トラバนั้นท่านต้องประสบปัญหา คนที่เป็นปุถุชน ถ้ารู้สึกตนว่าไม่เคยเผชิญปัญหาเลย มีแต่ความสุขสบายอยู่ตลอดเวลา ไม่รู้สึกหนัก ไม่รู้สึกเหนื่อย

ก็คือคนไม่ทำอะไรที่เรายังมีภาระอันหนัก ยังเหน็ดเหนื่อย เมื่อนั้นจงภาคภูมิใจว่าเรากำลังทำงาน กำลังใจจึงเป็นสิ่งสำคัญ ในการรับภาระธุระของพระสังฆาธิการ ผมขอให้ทุกท่านมีกำลังใจเข้มแข็ง อยู่เสมอ

แต่ที่สำคัญยิ่งไปกว่านั้น คือขอให้ทุกท่านระลึกถึงพระมหากรุณาของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ทรงประดิษฐานพระพุทธรูปไว้เป็นประทีปนำทางพันทุกข์ของชาวโลกและทรงฝากไว้ให้พุทธบริษัททั้งหลายช่วยกันรักษาดูแลพระศาสนา พระบรมศาสดาของเราทั้งหลายทรงเหน็ดเหนื่อยพระวรกายหนักหนายิ่งกว่าพวกเราหลายเท่านัก ภิกษุทุกรูปล้วนได้ชื่อว่าเป็นศากยบุตรพุทธชินารส คือเป็นโอรสของพระพุทธองค์ เราต่างมีหน้าที่เจริญรอยพระยุคลบาทของสมเด็จพระบรมศาสดา ผู้ทรงเป็นบุพการีอันยอดเยี่ยมสูงสุดในชีวิตของเราทุกรูป

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงสั่งสอนภิกษุไว้ว่า **“อุเบกขา ทมสฺสเจเน ส เว กาสาวมรหติ.”** แปลความว่า **“ผู้ประกอบด้วยทมะ และสังขะนั้นแล ควรครองผ้ากาสาวะ”** ทุกท่านย่อมทราบดีอยู่ว่า **“ทมะ”** คือความข่มใจ การควบคุมตน การฝึกตน ส่วน **“สังขะ”** คือความจริง ความจริงสำหรับการบริหารนั้นก็คือความซื่อตรงจริงใจต่อภาระธุระตามหน้าที่ของตนๆ สู้อุตสาหะเพื่อให้ภารกิจงานลุล่วงสำเร็จ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมพร้อมพลีผลกำลังของตนเพื่อ

สัมฤทธิ์ผลของกิจการคณะสงฆ์เป็นสำคัญ ผมขอให้ทุกท่าน
ใคร่ครวญพระพุทธรูปภาคนี้แล้วนำมำไปเป็นทางประพาศิตของท่าน
เพื่อความรู้เรื่องของพระบวรพุทธรูปศาสนาสืบไป

ได้เวลาอันสมควรแล้ว ผมขอเปิดการประชุมสังฆกร
เจ้าคณะจังหวัดธรรมยุตและคณะอนุกรรมการคณะธรรมยุต ณ บัดนี้
ขออำนาจพรให้การประชุมบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทุกประการ
และขอทุกท่านจงเจริญอกงามในธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธร-
เจ้ายิ่งๆ ขึ้นไป เทอญ.

พระคติธรรม

ประทานในโครงการทอดผ้าป่ามหากุศล เพื่อสมทบทุนจัดซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์ และปรับปรุงอาคารศูนย์มะเร็ง โรงพยาบาลพระปกเกล้า จังหวัดจันทบุรี

การให้ เป็นหนึ่งในบุญกิริยาวัตตตามหลักพระพุทธศาสนา สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงแสดงอานิสงส์ของการให้วัตตอันเลิศ อันหมายถึงวัตตที่ให้ยังประโยชน์แก่ผู้รับโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การให้เป็นสมบัติของส่วนรวมโดยไม่จำเพาะบุคคลใดๆ ivaว่า “เมื่อให้ทานในวัตตอันเลิศ บุญอันเลิศ อายุ วรรณะ ยศ เกียรติ สุข และกำลังอันเลิศ ก็เจริญ.”

การช่วยกันบริจาคสนับสนุนให้โรงพยาบาลมีอุปกรณ์ทางการแพทย์ครบครัน และมีอาคารสถานที่ที่เอื้ออำนวยต่อการบำบัดโรคร้ายของมหาชนทั้งปวง จึงนับเป็นบุญอันเลิศ ท่านผู้บำเพ็ญบุญย่อมเป็นผู้ได้รับความสุข เพราะบุญเป็นชื่อของความสุข ทั้งยังจะได้อานิสงส์ตามพระพุทธศาสนาดังเชิญมาข้างต้นนี้ทุกประการ

ขออนุโมทนากุศลกิจที่สาธุชนทั้งหลายร่วมกันบำเพ็ญกุศลทอดผ้าป่าเพื่อสมทบทุนจัดซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์ และปรับปรุงอาคารศูนย์มะเร็ง โรงพยาบาลพระปกเกล้า จังหวัดจันทบุรี กับทั้ง

ขออำนาจพรให้ทุกท่านจงเจริญอายุ วรรณะ ยศ เกียรติ สุข และ
กำลัง ด้วยอำนาจแห่งบุญอันเลิศซึ่งบังเกิดจากการให้วัตถุอันเลิศ
เพื่อประโยชน์ส่วนรวมโดยทั่วกัน เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

พระโอวาท
ประธานในพิธีประธานปริญญาบัตร
แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วันอาทิตย์ ที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑

**ท่านอธิการบดี, ท่านผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย,
 บัณฑิตใหม่ และสาธุชนทุกท่าน**

ขออนุโมทนาในความวิริยอุตสาหะของคณะผู้บริหาร คณาจารย์และบุคลากร ที่ได้ร่วมแรงร่วมใจกันนำพามหาวิทยาลัยให้ เจริญก้าวหน้ามาโดยลำดับ พร้อมทั้งขอแสดงความยินดีต่อบัณฑิต ใหม่ทุกรูปทุกคน ในฐานะที่เราต่างก็สำเร็จการศึกษามาจากสถาบัน นี้เหมือนกัน แต่อาตมาสำเร็จการศึกษามานานแล้ว วันนี้จึงขอ พรารถข้อคิดบางประการกับท่านสักเล็กน้อย เหมือนเช่นทุกปีใน สถานะรุ่นพี่ พูดกับรุ่นน้อง

ทุกท่านที่สำเร็จการศึกษา ล้วนเป็นผู้ทรงศักดิ์ และสิทธิ์ แห่งปริญญาบัตร สมตามภูมิรู้ที่ตนมีจากการศึกษาเล่าเรียนใน มหาวิทยาลัย อย่างไรก็ตามปริญญาบัตรนี้จะไม่มีความค่าอย่างไรเลย หากท่านไม่นำความรู้ที่ได้อบรมสั่งสมมา ไปใช้เพื่อประโยชน์ของ

มหาชนทั้งปวง โอกาสนี้ จึงขอเน้นย้ำคุณธรรมสำคัญที่เรียกว่า “จาคะ” คือความเสียสละ ให้บัณฑิตทุกท่านยึดถือเป็นอุดมการณ์ของการดำเนินชีวิต ความเสียสละเป็นคุณธรรมขั้นพื้นฐานของผู้ที่อยู่ร่วมกันในสังคม ความมีน้ำใจเอื้อเพื่อเสียสละแบ่งปันให้แก่กัน ไม่คับแคบ ไม่เห็นแก่ตัวยอมเป็นคุณธรรมเครื่องผูกมิตรไมตรี ยึดเหนี่ยวจิตใจกันไว้ได้ ความเสียสละจึงจัดเป็นคุณธรรมสำคัญที่สนับสนุนให้เกิดความสามัคคีในสังคมทุกระดับ นอกจาก “จาคะ” จะหมายถึงการสละสิ่งของ และความสุขส่วนตัวเพื่อประโยชน์สุขของผู้อื่นแล้ว ยังหมายรวมถึงการสละละกิเลสเครื่องเศร้าหมองทั้งหลายให้ได้อีกด้วย บุคคลผู้เพิ่มพูนความเสียสละอยู่เป็นนิตย์ ย่อมสามารถละความโลภ ความความโกรธ และความหลง ให้เบาบางจางหายไปจากจิตใจ จนสามารถเข้าถึงความสุขอย่างยิ่งได้ในเบื้องปลาย หากบัณฑิตทั้งหลายสามารถปฏิบัติตนตามพระพุทธภาษิตที่ว่า **“จาคมนุพฺพุหฺมย”** ซึ่งแปลว่า **“พึงเพิ่มพูนความเสียสละ”** ให้ได้อย่างสม่ำเสมอแล้ว ความเสียสละ ย่อมนำไปสู่ความละคลายจากต้นเหตุแห่งทุกข์ทั้งปวง การสละอันนำไปสู่การละนี้เอง คือการได้มาซึ่งความซาบซึ้งในรสแห่งอมตธรรม หากใช้การสูญเสียสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปเลยแม้แต่น้อย เพราะฉะนั้น ความ “เสียสละ” ที่ถูกต้องแท้จริงนั้น จึงเสมอด้วยการ “ละ” อัดตาดำตนให้เบาบางลง จนหมดสิ้นไป อันนับเป็นกิจสูงสุดแห่งการศึกษาในพระพุทธศาสนา หากบัณฑิตมี

อุดมการณ์แห่งชีวิตอันสอดคล้องกับพระพุทธานุศาสนีเช่นนี้
ความสุขความเจริญ ทั้งในทางโลกและในทางธรรม ย่อมเป็นที่หวังได้
โดยแท้

ขออนุภาพแห่งคุณพระรัตนตรัย ประกอบกับความมี
ดวงจิตหนักแน่นมั่นคงในสุจริตธรรม จงอำนวยผลอันยิ่งใหญ่ คือ
ความงอกงามไพบูลย์ในชีวิตของบัณฑิตใหม่ทุกรูป ทุกคน และขอให้
ทุกท่านที่มาประชุมพร้อมกัน ณ ที่นี้ จงประสบความสุขสวัสดิ์โดย
ทั่วกัน.

ขออำนวยพร

พระคติธรรม

ประธานเนื่องในโครงการอุปสมบท ณ ประเทศอินเดีย

มูลนิธิศึกษาศาสนาบ้านพระปกเกล้าเพื่อสังคม

๓๐ พฤศจิกายน - ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๑

การบรรพชาอุปสมบท คือการครองเนกขัมมปฏิบัติ จึ่งควร
 ที่ผู้อุปสมบทพึงทำความเข้าใจให้กระจ่างถึงความหมายของ
 “เนกขัมมะ” อันหมายถึงการออกจาก “กาม” ซึ่งมีอยู่ด้วยกัน
 ๒ ประเภท ได้แก่ กิเลสกาม และวัตถุกาม ทั้งนี้ การออกจากกาม
 มีอยู่ ๒ วิธี กล่าวคือด้วยการบรรพชาและด้วยข้อปฏิบัติ เพราะฉะนั้น
 ผู้ที่เห็นคุณของเนกขัมมะแล้วออกบวช จึ่งต้องเว้นกิจของคฤหัสถ์ถือ
 เพศบรรพชิตเป็นผู้ไม่ครองเรือนไม่แสวงหาทรัพย์ เป็นต้นอันได้ชื่อว่า
 ออกจากวัตถุกามด้วยการบวชส่วนการออกจากกามด้วยข้อปฏิบัติ
 อาจทำได้แม้ยังเป็นผู้ครองเรือน เช่น การรักษาอุโบสถศีลการเจริญ
 สมถภาวนาและวิปัสสนาภาวนา

ขอให้ผู้เข้าบรรพชาอุปสมบท ณ ประเทศอินเดีย ตาม
 โครงการของมูลนิธิศึกษาศาสนาบ้านพระปกเกล้าเพื่อสังคม เมื่ออยู่ใน
 เพศบรรพชิต จงปฏิบัติตนในกรอบพระธรรมวินัยอย่างเคร่งครัด
 เพื่อเป็นการออกจากกามทั้งด้วยการบรรพชาและด้วยการปฏิบัติ

หรือแม้เมื่อลาสิกขาไปแล้ว ขอจงสั่งสมเนกขัมมบารมีต่อไปด้วย
 ข้อปฏิบัติ ในชีวิตประจำวันของคุณกฤษ์ที่เป็นไปในกุศลทั้งหลาย
 มีการให้ทานการรักษาศีล การฟังธรรม การสนทนาธรรมการเจริญ
 สติปัญญา เป็นอาทิ ไปจนถึงการค่อยๆ ออกจากการสะสมวัตตุกาม
 รู้สันโดษพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ ไม่แสวงหาหรือสะสมมากจนเกิน
 ไปเพื่อความสำเร็จในสุขประโยชน์ทั้งทางคดีโลกและคดียุธรรม

ขออนุโมทนาบุญกุศลของผู้เข้าร่วมและผู้สนับสนุนโครงการ
 ทุกท่าน ขออำนาจพรให้ผู้มีมนัสเลื่อมใสมั่นคงในพระรัตนตรัย
 จงงอกงามไพบูลย์ในพระบวรพุทธศาสนายิ่งขึ้นสืบไป เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

พระคติธรรม

ประธานในพิธีเปิดสอบธรรมศึกษา ณ โรงเรียนวัดราชบพิธ
วันพฤหัสบดี ที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหลวงชินวราลงกรณฯ สมเด็จพระสังฆราชเจ้า เจ้าอาวาสวัดราชบพิธ ยุคที่ ๒ สกลมหาสังฆปริณายก พระองค์ที่ ๑๑ ได้ทรงพระเมตตาอุปถัมภ์โรงเรียนวัดราชบพิธมาอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่องโดยตลอดพระชนมชีพ ทรงพระกรุณาประทานอักษรพระนาม ชส ให้เป็นสัญลักษณ์ประจำโรงเรียน นับเป็นเกียรติภูมิซึ่งประธานจำเพาะอย่างเป็นทางการ เพราะฉะนั้นนักเรียนทุกคนจึงพึงสำนึกไว้ในใจถึงเกียรติอันสูงส่งนั้น เพื่อเป็นเครื่องกำกับทนให้อยู่ในกรอบของระเบียบวินัย และให้เป็นผู้รักษาสมบัติของผู้ดีไว้มิให้คลาดเคลื่อน อยางไรก็ดี บุคคลผู้จะทรงไว้ซึ่งความดีงามจนสามารถสร้างสรรค์สุขประโยชน์ให้บังเกิดแก่ตนและส่วนรวม จะเป็นคนไม่มี “ธรรม” ไม่ได้ และบุคคลจะมีธรรมโดยปราศจาก “การศึกษาธรรม” ก็เป็นไปไม่ได้เช่นกัน

ด้วยพระญาณทัศนะอันกว้างไกล สมเด็จพระสังฆราชเจ้า พระองค์นั้น จึงประทานกำเนิดการเล่าเรียนและการสอบ “ธรรมศึกษา” เพื่อเพิ่มพูนจำนวนของกัลยาณชนคนดีผู้มีธรรม ให้ทวี

จำนวนขึ้นในสังคมไทยและในโลกนี้ นักเรียนธรรมศึกษาในสนามสอบโรงเรียนวัดราชบพิธ จึงเป็นผู้พึ่งพาอาศัยอย่างยิ่งต่อการศึกษาพระธรรม เพื่อสนองพระปณิธานของพระองค์ผู้ทรงพระเดชพระคุณของเราทั้งหลาย ด้วยความกตัญญูกตเวทิต่อพระคุณ

ขอเปิดการสอบธรรมศึกษา ประจำปี ๒๕๖๑ ณ โรงเรียนวัดราชบพิธ ณ บัดนี้ และขออำนาจพรให้ผู้เล่าเรียนและผู้สอบทุกคนจงเจริญงอกงามในธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายิ่งๆ ขึ้นไป เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

พระสังเวชนียธรรม
พระราชญาณวิสุทธิโสภณ (ญาณธโร)

ผู้มีปัญญารอบรู้ คือรู้ทางเสื่อม รู้ทางเจริญ รู้วิธีจะทำตนให้พ้นจากความเสื่อม และรู้เท่าทันในเหตุการณ์ต่างๆ ย่อมตั้งตนอยู่บนหนทางแห่งความเจริญ ดังที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงแสดงคุณลักษณะของผู้มีปัญญาไว้ในสรภังคชาดก ว่า **“ผู้มีปัญญานั้น ย่อมเห็นเห็นกามคุณเป็นของไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็นโรค ผู้เห็นอย่างนี้ ย่อมละความพอใจในกาม อันเป็นทุกข์เป็นภัยใหญ่ได้”** ทั้งนี้ กามคุณคือรูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะนั้นย่อมมีภัยมาก เป็นสมุฏฐานแห่งโรคทางใจ ก่อให้เกิดความอยากไม่มีที่สิ้นสุด ผู้มีญาณหยั่งเห็นโทษภัยเช่นนี้ ย่อมได้ชื่อว่ามีปัญญา

พระราชญาณวิสุทธิโสภณ (ท่อน ญาณธโร) เจ้าอาวาสวัดศรีอภัยวัน จังหวัดเลย และอดีตเจ้าคณะจังหวัดเลย ธรรมยุต เป็นบรรพชิตผู้ก่อปรด้วยปัญญา เห็นความไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็นโรคของกามคุณที่โลกจำติดข้องอยู่ จึงสละโลกียสุขมุ่งสู่ธรรมอันเป็นโลกุตระกุศลสายเอก บำเพ็ญเนกขัมมปฏิบัติทาพรหมจรรย์าภีรัตเพียบพร้อมทั้งคันถธุระและวิปัสสนาธุระ มีศิลาจารวัตรงดงามเป็นที่เลื่อมใสในหมู่พุทธบริษัททั่วหน้า ทั้งยังรับภารธุระในการบริหารงาน

คณะสงฆ์ให้เจริญมั่งคั่งสืบมาโดยเรียบริ้อย ข้าพเจ้ามีโอกาสได้รู้จัก
คุ้นเคยกับท่านเป็นอย่างดีในกิจพิธีต่างๆ ของหมู่คณะ จึงทราบชัดถึง
วัตรปฏิบัติอันเจริญด้วยปัญญาในทางธรรม ต้องตามพระโพธิสัตว์-
ภาชิตตั้งเชิงมาข้างต้นนี้ทุกสถาน

ขอกุศลธรรมที่ท่านเจ้าคุณผู้ถึงมรณภาพรูปนั้นได้บำเพ็ญมา
ด้วยดี กอปรกับกุศลทักษิณานุประทานกิจที่สาธุชนร่วมบำเพ็ญอุทิศ
จงเป็นพลวปัจจัยเพิ่มพูนบารมีธรรมถวายแด่ พระราชาญาณวิสุทธิ-
โสภณ (ญาณธโร) ผู้ถึงมรณภาพไปแล้วนั้น เพื่อความสำเร็จถึงที่สุด
แห่งกิจในพระพุทธศาสนา เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๓ ธันวาคม ๒๕๖๑

พระคติธรรม
ประธานในโครงการตุ้สะพานบุญเพื่อผู้ป่วยวาระสุดท้าย
มูลนิธิธรรมาภิบาลทางการแพทย์

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงแสดงอานิสงส์ของบุญไว้
 ประการหนึ่งว่า **บุญดี สุข ชีวีตสงขมทิ.** ความว่า *บุญนำสุขมาให้
 ในเวลาสิ้นชีวีต.*

“บุญ” แปลว่าความประพฤติดชอบทางกาย วาจา และใจ
 จำแนกวิธีได้เป็น ๓ วิธี กล่าวคือ **ทานมัย** บุญเกิดด้วยการให้ **ศีลมัย**
 บุญเกิดด้วยการรักษาศีล หรือประพฤติดีมีระเบียบวินัย และ
ภาวนามัย บุญเกิดด้วยการเจริญภาวนาคือฝึกอบรมจิตใจ มนุษย์จึง
 มีหน้าที่สั่งสมบุญเพื่อเป็นทุนสำหรับอนาคตอยู่เสมอ ดังพระพุทธธา-
 นุศาสน์ที่ได้รับรองไว้แล้วว่าเมื่อสิ้นชีวีตในภพชาตินี้ไป บุญเท่านั้นที่
 จะนำความสุขมาให้ในเบื้องหน้า เพราะฉะนั้น บุคคลพึงมั่นใจว่า
 ความชั่วทั้งปวงย่อมไม่เป็นเหตุแห่งความสุขไม่ว่าในกาลและในสถาน
 ใดๆ อย่างแน่นอน และบาปคือสิ่งที่พึงหลีกเลี่ยง อย่าให้ปรากฏขึ้น
 ในการกระทำทางกาย วาจา และใจโดยเด็ดขาด การที่ท่านเป็น
 ผู้ชวนชวนในบุญกิริยาอยู่เสมอ ทั้งด้วยการบำเพ็ญทาน รักษาศีล
 และเจริญภาวนา ย่อมนำพาคือสันติสุขมาให้ทั้งในปัจจุบันและ
 ในอนาคต

ขออนุโมทนาบุญที่มูลนิธิธรรมมาภิบาลทางการแพทย์ ร่วมกับ
โรงพยาบาลต่างๆ พร้อมด้วยสาธุชนทั้งหลายร่วมกันบำเพ็ญ กับทั้ง
ขออำนวยการทุกท่านจงเจริญด้วยจตุรพิธพรชัย ด้วยอานิสงส์แห่ง
ความดีที่ได้กระทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวมโดยทั่วกัน เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๖ ธันวาคม ๒๕๖๑

พระสังเวชนียธรรม พระอริการเปลี่ยน ปณฺญาปทีโป

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงแสดงคุณของปัญญา ไว้ว่า
ปณฺญา โลกสมิ ปชฺโชโต. ความว่า *ปัญญาเป็นแสงสว่างในโลก.*

พระอริการเปลี่ยน ปณฺญาปทีโป เจ้าอาวาสวัดอรุณวิเวก
อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นพระเถระในฝ่ายวิปัสสนาธุระ
ผู้ก่อปรด้วยศิลาจารวัดตรงดงาม ถึงพร้อมด้วยเนกขัมมปฎิปทาน่า
เลื่อมใส ได้บำเพ็ญกรณียะในฐานะพระภิกษุผู้สืบทอดพระพุทธ-
ศาสนา ด้วยการแสดงธรรมแก่พุทธบริษัทถ้วนหน้ามาอย่างต่อเนื่อง
และยาวนานจนตลอดชีวิตของท่าน ดังปรากฏพยานเป็นหนังสือและ
แถบบันทึกเสียงจำนวนมากยังคงเป็นมรดกธรรมสู่อนุชน ท่านเป็น
ผู้มีเมตริจิตหาโอกาสมาเยี่ยมเยือนข้าพเจ้าหลายวาระ ทำให้ได้ทราบ
ชัดว่าเป็นผู้งามด้วยอัตตहितสมบัติและปรหิตปฏิบัติ มีจริยวัตรฉายซี
คุณธรรมสูงสุดในพระพุทธศาสนา คือ “ปัญญา” อันยังแสงสว่างในโลก
ดุจประทีปขจัดความมืดเขลาให้เบาบางไป สมดังฉายา “ปณฺญาปทีโป”
ทุกประการ

ขอกุศลธรรมที่ท่านได้ก่อปรไว้ด้วยดี กับทั้งกุศลทักษิณานุ-
ประทานกิจที่สาธุชนร่วมบำเพ็ญอุทิศถวาย จงเป็นพลวปัจจัย

เพิ่มพูนบารมีธรรมแต่ พระอธิการเปลี่ยน ปณฺญาปทีโป ผู้ถึง
มรณภาพไปแล้วนั้น ตามควรแก่คติวิสัยทุกประการ เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๖ ธันวาคม ๒๕๖๑

พระโอราท
ประทานในงานเฉลิมฉลองวันดินโลก ๕ ธันวาคม ๒๕๖๑
ภาคพระพุทธศาสนา
ณ พิพิธภัณฑสถานเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
วันศุกร์ ที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๑

เจริญพร ท่านรัฐมนตรีและสาธุชนทุกท่าน

อาตมภาพขออนุโมทนาสาธุการในการที่ท่านทั้งหลาย ร่วมกันจัดงาน “วันดินโลก” เพื่อน้อมรำลึกถึงพระมหากษัตริย์คุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ในวันนี้

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ทรงถึงพร้อมด้วยพระปรีชาสามารถหลากหลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรดิน ทรงเป็นผู้บุกเบิกแผ้วถางหนทาง และสร้างสรรค์แนวคิดให้ชาวโลก รู้จักคุณค่าของดิน ตลอดจนการใช้ทรัพยากรดินอย่างเหมาะสม แนวพระราชดำริ และพระราชกรณียกิจเกี่ยวกับดินที่พระราชทานไว้ล้วน

มีมูลเหตุมาจากน้ำพระราชหฤทัยอันเปี่ยมด้วยพระมหากรุณาที่ทรงปรารถนาให้ราษฎรอยู่ดีมีสุขบนแผ่นดินนี้ หาไม่แล้วคงไม่ทรงพระราชอุทิศสาหะตราครุฑพระวรกาย เพื่อข้าแผ่นดินไทยทุกคน ดังที่เราทั้งหลายต่างซาบซึ้งกันดีอยู่แล้วโดยถ้วนหน้า

คนไทยทุกคน ผู้ล้วนอาศัยเดชพระบารมีเป็นที่พึ่งจึงพึงตั้งปณิธานในการดำเนินชีวิต และการปฏิบัติกิจการงาน บนพื้นฐานของ **“ความกตัญญูทเวทิตี”** คุณธรรมข้อกตัญญูทเวทิตีนี้ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงอุปมาไว้ว่า **“เป็นพื้นภูมิของคนดี”** หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า ความสำนึกถึงพระคุณของผู้มีพระคุณ และการมุ่งมั่นประกอบกิจสนองพระคุณของผู้มีพระคุณคือการมีแผ่นดินอันหนักแน่นมั่นคง เสมือนรากฐานให้สาธุชนคนดีได้หยัดยืน

ท่านทั้งหลายเป็นผู้เชี่ยวชาญ และเป็นผู้สนใจเรื่องดิน ทุกครั้งที่ท่านพิจารณาดินหรือแผ่นดิน ย่อมทราบดีว่า ดินคือบ่อเกิดของสรรพสิ่ง ไม่ว่าจะเป็นคน สัตว์ หรือพืชพรรณธัญญาหาร เป็นรากฐานของความมั่งคั่ง เป็นชุมพลของการมีชีวิตอยู่ได้บนโลกนี้ ฉันทิ การมีจิตตั้งมั่นอยู่ด้วยความกตัญญูทเวทิตี ไม่เนรคุณ ไม่ทรยศ ไม่ทอดทิ้งกิจธุระของผู้มีพระคุณ แต่คอยเอาใจใส่สืบสานความดีที่ท่านได้ทำไว้แล้วอยู่เสมอ ย่อมทำให้คุณธรรมความดีอื่นๆ อันเปรียบเสมือนกิ่งก้านสาขาและดอกผล ตัวอย่างเช่น ความอดทน ความจริงใจ ความเพียร ความซื่อสัตย์ และความสามัคคี ก็จะต้องงอกงามขึ้นบนผืนดินที่ชื่อว่ากตัญญูทเวทิตีได้ ฉันทิ

ขอให้ทุกท่านจงยึดมั่นในความกตัญญูทวดเวที ต่อพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ผู้ทรงเป็น “พลังของแผ่นดิน” แล้วจงประสานน้ำใจกัน เจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาท เพื่อความผาสุกร่มเย็นของประเทศไทย และของโลกนี้สืบไป

ขออำนาจแห่งคุณพระศรีรัตนตรัย และคุณธรรมความดีงามที่ทุกท่านมีอยู่ประจำจิตใจ โปรดดลบันดาลทุกท่านเจริญด้วยจตุรพิธพรชัย ประสบความสำเร็จสมความปรารถนาอันดีงามทุกประการ เทอญ.

ขอเจริญพร

พระสัมโมทนียกถา

ประธานในการบำเพ็ญพระกุศลอุทิศถวาย

เจ้าพระคุณ พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหลวงชินวรสิริวัฒน์

สมเด็จพระสังฆราชเจ้า สกลมหาสังฆปริณายก

เจ้าอาวาสวัดราชบพิธ ยุคที่ ๒ องค์อุปถัมภ์วัดชินวราราม

เนื่องในวาระคล้ายวันประสูติเป็นปีที่ ๑๕๙

ณ วัดชินวราราม อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

วันอาทิตย์ ที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๑

ท่านเจ้าคณะจังหวัดปทุมธานี,

ท่านเจ้าอาวาสวัดชินวราราม, ท่านพระเถรานุเถระ

เจริญพร ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี,

ท่านนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และท่านสาธุชนทุกท่าน

ขอนุโมทนาสาธุการ ในการที่ท่านทั้งหลาย ร่วมกันบูรณ-
ปฏิสังขรณ์ตำหนักชินวรและมาพร้อมเพรียงกันบำเพ็ญกุศล เนื่องใน
วันคล้ายวันประสูติ พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหลวงชินวรสิริวัฒน์
สมเด็จพระสังฆราชเจ้า ในวันนี้

วัดชินวราราม หรือเดิมคือวัดมะขามใต้ นั้น ถ้าท่านทั้งหลาย จินตนาการย้อนกลับไป เมื่อร้อยกว่าปีก่อน ก่อนที่เจ้าพระคุณ พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหลวงชินวรสิริวัฒน์ สมเด็จพระสังฆราชเจ้า เสด็จมา ย่อมเปรียบเทียบไม่ได้เลยกับความเจริญมั่นคง งามสง่า ดังเช่นในปัจจุบัน รอยพระบาทที่เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชเจ้า พระองค์นั้น เสด็จอย่างจากเรือพระประเทียบ ขึ้นท่าน้ำ เข้ามา ประทับบนแผ่นดินของวัดชินวราราม เป็นหนแรกเมื่อปี ๒๔๕๕ จึง เป็นปฐมฤกษ์แห่งความเจริญของพระอารามอย่างแท้จริง ควรที่เรานี้ ทั้งหลายจักได้น้อมรำลึกถึงพระเดชพระคุณอยู่เสมอ

มีเกร็ดควรรู้ จะขอเล่าให้ทุกท่านฟังไว้ในโอกาสนี้ ตามที่ได้ รับฟังมาจากบูรพาจารย์ คือเจ้าพระคุณ สมเด็จพระสังฆราช (วาสนมหาเถร) สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณแห่งวัดมะขามใต้ เพราะได้ทรงสังเกตจากเรือพระประเทียบ ที่ลอยลำอยู่ในแม่น้ำเจ้าพระยา เข้าไปเห็นเจ้าอาวาสกำลังอุทิศสาธุ ขยันขันแข็ง ในการก่อสร้างอุโบสถ ร่วมกันกับพระภิกษุสามเณรและชาวบ้าน เป็นเหตุให้ทรงพระเมตตา เพราะทรงเล็งเห็นความสามัคคีร่วมแรง ร่วมใจกันของชาววัดกับชาวบ้าน และความตั้งใจของเจ้าอาวาส ในการทำงานเพื่อพระศาสนา

เรื่องที่ผ่านมานี้ เตือนใจให้เราทั้งหลายตระหนักถึงคุณธรรมสำคัญ ๓ ประการ ซึ่งช่วยให้วัดกับบ้านเกื้อกูลกัน อันนำมาซึ่งความเจริญรุ่งเรือง ประการแรกคือ ความวิริยอุตสาหะของผู้นำ ประการที่สองคือ ความเสียสละของทุกฝ่าย ไม่ว่าจะ เป็นบรรพชิตหรือคฤหัสถ์และประการที่สามคือ ความสามัคคีมุ่งเป้าหมายไปที่ประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ

การที่ท่านทั้งหลาย ร่วมกันพัฒนาวัดชินวรารามจนเรียบร้อยงดงาม เป็นศรีสง่าแห่งจังหวัดปทุมธานี และประเทศไทย เป็นที่พึ่งพิงอันร่มเย็นในทางธรรมของชาวพุทธ และเป็นเครื่องหมายแห่งความกตัญญูทศเวทิต่อบุพการี มีเจ้าพระคุณ พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหลวงชินวราลงกรณ สมเด็จพระสังฆราชเจ้า เป็นอาทิ จึงเป็นการสืบสานปณิธานของบูรพาจารย์ จัดเป็นบุญกิริยาที่น่านุโมทนาอย่างยิ่ง

ขอพระบารมีแห่งเจ้าพระคุณ สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กับทั้งอานุภาพแห่งบุญกุศลที่ท่านได้ร่วมกันบำเพ็ญ โปรดดลบันดาลให้ท่านทั้งหลายเจริญด้วยจตุรพิธพรชัย เพื่อเป็นกำลังในการทำงานบำรุงวัดชินวราราม และพระบวรพุทธศาสนาสืบไป เทอญ.

พระคติธรรม ประทานในการบำเพ็ญธรรมทาน

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงแสดงพระพุทธานุศาสนีในเรื่องทานไว้ ในทานสูตร ความว่า “**ตุกรภิกษุทั้งหลาย ทาน ๒ อย่างนี้** คือ อามิสทาน ๑ ธรรมทาน ๑ **ตุกรภิกษุทั้งหลาย บรรดาทาน ๒ อย่างนี้ ธรรมทานเป็นเลิศ** ตุกรภิกษุทั้งหลาย การแจกจ่าย ๒ อย่างนี้ คือ การแจกจ่ายอามิส ๑ การแจกจ่ายธรรม ๑ **ตุกรภิกษุทั้งหลาย บรรดาการแจกจ่าย ๒ อย่างนี้ การแจกจ่ายธรรมเป็นเลิศ** ตุกรภิกษุทั้งหลาย การอนุเคราะห์ ๒ อย่างนี้ คือ การอนุเคราะห์ด้วยอามิส ๑ การอนุเคราะห์ด้วยธรรม ๑ **ตุกรภิกษุทั้งหลาย บรรดาการอนุเคราะห์ ๒ อย่างนี้ การอนุเคราะห์ด้วยธรรมเป็นเลิศ**” ดังนี้

เหตุที่ทรงสรรเสริญการให้ การแจกจ่าย และการอนุเคราะห์ด้วยธรรมว่าเป็นเลิศ ก็เนื่องจากธรรมะของพระผู้มีพระภาคเจ้า คือเครื่องชำระกาย วาจา ใจ ให้ดำเนินไปบนหนทางที่มุ่งสู่ปัญญา แล้วปัญญาย่อมจะสามารถชำระกิเลสตั้งแต่ชั้นหยาบ กลาง จนถึงละเอียดได้ กระทั่งสะอาดบริสุทธิ์ถึงพระนิพพาน คือความดับกิเลสเครื่องเศร้าหมอง อันเป็นเป้าหมายสูงสุดในพระพุทธศาสนา

ขออนุโมทนากุศลเจตนาของท่านผู้ให้ แจกจ่าย และ
อนุเคราะห์ชนทั้งหลายด้วยพระพุทธรธรรม ขอท่านจงเพิ่มพูนกุศล
ฉันทะในการศึกษาพระปริยัติธรรมให้ทวียิ่งขึ้น เพื่อเข้าถึงปฏิบัติ
ธรรม กระทั่งบรรลุปฏิเวธธรรมได้ในที่สุด เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑

พระโอวาท

ประธานในการเปิดประชุมสัมมนาพระธรรมทูตในประเทศ
ณ หอประชุมพุทธมณฑล อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม
วันอังคาร ที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑

ท่านพระสังฆาธิการ, ท่านพระเถรานุเถระ

ท่านพระธรรมทูต สหธรรมิกทุกท่าน

ขออนุโมทนาสาธุการ ที่ทุกท่านได้มาประชุมสัมมนาพระธรรมทูตภายในประเทศ ในวันนี้ นับว่าเป็นประโยชน์ต่อการคณะสงฆ์ และความมั่นคงของพระพุทธศาสนา เป็นอย่างยิ่ง

ในฐานะที่ผมได้รับการธุดะ ในงานพระธรรมทูตมานับแต่ยุคบุกเบิก จนถึงปัจจุบัน จึงขอใช้โอกาสนี้ ปราศรัยข้อคิดบางประการกับท่านทั้งหลายสักเล็กน้อย ในฐานะพระธรรมทูตรุ่นพี่ พุดคุยกับพระธรรมทูตรุ่นน้อง

การเผยแผ่พระพุทธศาสนา เป็นหน้าที่โดยตรงของพระภิกษุท่านทั้งหลายเมื่อได้อุปสมบทเข้ามาสู่พระศาสนา นี้ จึงมีหน้าที่เผยแผ่พระธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ให้ขจรขยายไปด้วยน้ำใจกรุณาอย่างบริสุทธิ์ ไม่พึงมุงหวังลาภสักการะใดๆ แต่พึงมุ่งหมาย

เพื่อให้ธรรมะ เรืองรองขึ้นอย่างกว้างขวางให้เป็นแสงสว่างทางปัญญา ช่วยอนุเคราะห์แก่อุทิศชาวโลก

อย่างไรก็ตาม การช่วยกันหมุนกงล้อแห่งธรรมหรือที่เรียกว่า “ธรรมจักร” ให้ขับเคลื่อนไปนั้น จำเป็นต้องอาศัยคุณสมบัติสำคัญ ๕ ประการ กล่าวคือ

๑. **ฉัมมัญญตา** ท่านต้องเป็นผู้รู้จักเหตุ คือ รู้หลักความจริง ต้องเป็นผู้รู้ธรรม ถ้าท่านเป็นพระธรรมทูต แต่ไม่รู้จักธรรมะ อย่างถ่องแท้ก็ทำงานให้สำเร็จสมตำแหน่งหน้าที่ ที่ได้รับสมมติให้เป็นอยู่นี้ไม่ได้
 ๒. **อัตถัญญตา** ท่านต้องเป็นผู้รู้จักผล คือ รู้ความหมาย รู้ประโยชน์ที่ประสงค์ ว่าธรรมะที่ท่านเผยแผ่นั้น มีความหมายอย่างไรและการทำหน้าที่ของท่านนั้นเพื่อประโยชน์อะไร
 ๓. **มัตตัญญตา** ท่านต้องเป็นผู้รู้จักประมาณ คือ ความพอดี เช่น ภิกษุในพระพุทธศาสนา ย่อมรู้จักประมาณในการรับ และบริโภคปัจจัยสี่
 ๔. **กาลัญญตา** ท่านต้องเป็นผู้รู้จักกาลอันเหมาะสม รู้ระยะเวลา ที่จะต้องใช้ในการประกอบกิจการงาน บริหารเวลาให้ถูกต้อง รู้ว่าเวลาใดควรทำ หรือควรพูดอะไร และอย่างไร
- และ ๕. **ปริสฺสัญญตา** ท่านต้องเป็นผู้รู้จักบริษัท คือ รู้จักชุมชน รู้ กิริยาที่จะประพฤติต่อชุมชนนั้นๆ ว่า ชุมชนนี้เมื่อเข้าไปหา

จะต้องทำกริยาอย่างนี้ จะต้องพูดอย่างนี้ ชุมชนนี้ควร
สงเคราะห์อย่างนี้ เป็นต้น

ถ้าพระธรรมทูตมีคุณสมบัติทั้ง ๕ ประการดังกล่าวมานี้
ครบถ้วน ขอรับรองว่า ท่านจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง
เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ แล้วเป้าหมายที่พึงประสงค์ คือความ
ดำรงคงมั่นแห่งพระสัทธรรมนำประโยชน์สุขมาสู่มหาชนทั้งหลาย
ก็ย่อมบังเกิดขึ้นได้ ตลอดกาลนาน

ได้เวลาอันสมควรแล้ว ขอเปิดการประชุมสัมมนาพระธรรม
ทูตภายในประเทศ ณ บัดนี้ ขออำนวยพรให้การประชุมบรรลุ
วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทุกประการ และขอทุกท่านจงเจริญงอกงามใน
ธรรม ของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายิ่งๆ ขึ้นไป เทอญ.

พระสัมโมทนียกถา
ประทานในงานสมโภชพระไตรปิฎกฉบับสำหรับประชาชน ๑๐๐ ปี
อาจารย์สุชีพ ปุญญานุภาพ
ณ วัดบวรนิเวศวิหาร เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
วันพุธ ที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑

ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
ท่านผู้อำนวยการมูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย,
ท่านอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย,
ท่านพระเถรานุเถระ,
เจริญพร ท่านสาธุชนทุกท่าน

ขออนุโมทนาสาธุการ ในการที่ท่านทั้งหลาย ร่วมกันจัดพิมพ์
พระไตรปิฎก ฉบับสำหรับประชาชน เนื่องในวาระ ๑๐๐ ปี ท่าน
อาจารย์สุชีพ ปุญญานุภาพจนแล้วเสร็จสมบูรณ์ และจัดพิธีสมโภช
ขึ้น ในวันที่

ท่านอาจารย์สุชีพ ปุญญานุภาพ เป็นผู้มีความรู้คุณการใหญ่หลวง
ต่อวงการศึกษาระพุทธศาสนา ทั้งในประเทศและในระดับสากล
ความรู้ความสามารถของท่าน ทั้งศีลธรรมและคติโลกตลอดจน

จริยวัตรอันงดงาม เปี่ยมด้วยความเมตตากรุณาต่อศิษย์ เป็นนักปราชญ์ที่สุภาพอ่อนโยนยังเป็นที่จดจำ เป็นที่ประทับใจของผู้มีโอกาสดูรู้จัก ใกล้ชิด และได้รับความอนุเคราะห์จากท่านมิเสื่อมคลาย อาตมภาพได้เล่าเรียนในสภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย จึงมีบุญได้เป็นศิษย์ของท่านและยังคงระลึกถึงพระคุณของท่านอาจารย์สุชีพออยู่เสมอ การที่ท่านทั้งหลาย โดยเฉพาะมหามกุฏราชวิทยาลัย สถาบันซึ่งเป็นหนี้พระคุณของท่านโดยตรงร่วมกันจัดกิจกรรมเฉลิมฉลองวาระ ๑๐๐ ปีชาตกาล ด้วยการจัดพิมพ์พระไตรปิฎก ฉบับสำหรับประชาชน อันเป็นผลงานชิ้นเอก ย่อมเป็นที่น่าอนุโมทนาที่ย่องในความกตัญญูกตเวที

“ศาสนา” แปลว่าคำสั่งสอน **“พระพุทธศาสนา”** หมายถึง คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานด้วยธรรม พระพุทธศาสนาที่แท้จริงจึงหมายถึง **“พระธรรม”** ซึ่งสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประทานไว้ เป็นพระศาสดาแทนพระองค์ แม้เมื่อเสด็จดับขันธปรินิพพานไปแล้ว พระพุทธศาสนาจักไม่มีวันสูญสิ้นพระศาสดาตราบที่พระธรรมคำสั่งสอนยังสถิตสถาพรอยู่ และ **“พระไตรปิฎก”** นี้เอง คือแหล่งรวบรวมพระธรรมคำสั่งสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หากเป็นชาวพุทธ แต่ไม่ใส่ใจศึกษาพระไตรปิฎก ก็ยังไม่ได้ชื่อว่าเป็นชาวพุทธที่แท้จริง

ท่านอาจารย์สุชีพ ได้อุทิศสหายย่อพระไตรปิฎกหลายสิบเล่มลงไว้เป็นเล่มเดี่ยว เพื่อประชาชนจะได้เข้าถึงได้โดยง่ายและเป็นประตูไปสู่การค้นคว้า ศึกษา วิจัย เพิ่มเติมต่อไป นับเป็นงานอันทำได้ยากยิ่ง แต่ท่านก็ทำสำเร็จ เพราะความกตัญญูกตเวทิต่อพระพุทธศาสนา อาตมภาพจึงขอย้ำเตือนกับทุกท่านว่า ขอบใจมีความกตัญญูกตเวทิต่อบูรพาจารย์ ขอบใจอย่าทอดทิ้งกิจธุระของท่าน และขอจงช่วยกันสืบสานปณิธานของท่านอาจารย์สุชีพ ในการช่วยให้มหาชนทั้งหลายได้เข้าถึงพระธรรม

ขอกุศลธรรมทานในครั้งนี้ จงสำเร็จแต่ท่านอาจารย์สุชีพ ปุญญาอนุภาพ ในสัมปรายภาพ และขออำนวยพรให้ทุกท่านที่ร่วมกันสนับสนุนกิจกรรม ตลอดจนผู้มาประชุมพร้อมกัน ณ ที่นี้ จงเจริญด้วยจตุรพิธพรชัยทุกประการ เป็นกำลังในการจรจรโลงพระพุทธศาสนาสืบไป เทอญ.

พระคติธรรม
ประทานเนื่องในโอกาสจิตสมัยขึ้นปีใหม่
พุทธศักราช ๒๕๖๒

บัดนี้ บรรลุถึงโอกาสจิตสมัยขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๖๒ แล้ว ผู้คนทั้งหลายต่างกล่าวคำอำนวยพรให้แก่กันและกันโดยทั่วไป จิตใจอันประกอบด้วยเมตตาธรรมเช่นนี้ นับเป็นบุญเป็นกุศล สามารถยังความเจริญสุขให้บังเกิดขึ้นได้ในสังคม ด้วยเหตุที่ **“เมตตาธรรม”** เป็นธรรมอันล้ำคุณค่าไว้ให้สันติสุขร่มเย็น เป็นสภาวะที่ทุกชีวิตล้วนปรารถนา เมื่อทบทวนชีวิตความเป็นอยู่ของแต่ละคนในรอบปีที่ผ่านมา ย่อมพบว่าต่างคนต่างต้องประสบกับทั้งความสุขและความทุกข์ สลับสับเปลี่ยนไปมาด้วยกันทั้งนั้น ไม่มีใครที่จะสุขกายสบายใจไปได้ตลอดเวลา เพราะความทุกข์นั้นเป็นของธรรมดาประจำโลก มนุษย์จึงแสวงหาหนทางพ้นทุกข์ ด้วยกระบวนการอันเนื่องมาจากวิธีคิดต่างๆ กันไป

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงพระมหากรุณาต่อสรรพสัตว์ จึงประทานหลักการสำคัญไว้ให้แก่ชาวโลกว่า ถ้าปรารถนาจะถึงความพ้นทุกข์ ต้องรู้จักทุกข์ และรู้ต้นเหตุแห่งทุกข์นั้นๆ ให้ได้ กระจำงเสียก่อน ตามหลักการที่เรียกว่า อริยสัจ ๔ เมื่อรู้ทุกข์ และ

เหตุแห่งทุกข์แล้ว จึงจะสามารถกำหนดวิถีทางดับทุกข์ พร้อมกับ
 ประพฤติปฏิบัติตามวิถีนั้นๆ ไป จนบรรลุถึงความดับทุกข์ได้ด้วย
 ตนเอง ผู้คนเป็นอันมากเมื่อประสบความขัดข้องใจ ก็จะออกอาการ
 ชุ่นเคื่อง หยาบคาย โกรธซึ่ง ไปจนถึงขั้นทำร้ายเบียดเบียนกัน ก่อให้
 เกิดปัญหาในสังคมดังที่ได้ยินข่าวกันอยู่เนืองๆ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก
 บุคคลเหล่านั้นไม่รู้จักทุกข์ และไม่รู้จักสาเหตุแห่งทุกข์ ว่าล้วนเกิด
 จาก “ความเห็นแก่ตัว” จึงตั้งทิฐิมานะไว้ว่า ตนยิ่งใหญ่และถูกต้อง
 เสมอ บุคคลผู้มีความเห็นดังกล่าว ย่อมไม่อาจอดทนอดกลั้นต่อ
 ความประพฤติ หรือความคิดเห็นของใครๆ ที่แตกต่างไปจากความ
 คิดเห็นของตน ท่านผู้ปรารถนาความสุขในปีใหม่นี้ จึงพึงระลึกอยู่
 เสมอว่า ต้นเหตุของความทุกข์ที่บังเกิดขึ้นในชีวิต ล้วนเกิดจากการ
 ตั้งทิฐิไว้บนหนทางที่ผิด ถ้าเริ่มต้นแก้ไขปัญหาด้วยการทำความเห็น
 ให้ถูกต้อง โดยยึดมั่น **“ขันติธรรม”** คือความอดทนอดกลั้นเป็น
 พื้นฐาน เป็นเครื่องยับยั้ง ไม่ให้พุด และไม่ให้ทำสิ่งใดๆ อย่างหุนหัน
 พลันแล่น ท่านย่อมสามารถผ่านพ้นปัญหาและอุปสรรคไปได้เสมอ
 ขันติจึงเป็นตบะ ซึ่งช่วยบรรเทากิเลสให้เบาบางลง เป็นการเปิด
 โอกาสให้คุณธรรมอื่นๆ เช่น ความจริงใจ ความเมตตา ความเสียสละ
 และความสามัคคี สามารถงอกงามขึ้น เป็นดังพร ที่ทุกคนพึงหยิบยื่น
 แบ่งปันให้กัน ในที่ทุกสถาน และในกาลทุกเมื่อ

ขออำนาจแห่งคุณพระศรีรัตนตรัย และคุณงามความดีที่
ทุกท่านได้ร่วมกันสร้างสรรค์ จงบันดาลความเจริญรุ่งเรืองแก่
ประเทศชาติ และประชาชน ยิ่งความปราโมทย์เบิกบานพระกมล
ให้บังเกิดใน สมเด็จพระบรมพิตร พระราชสมภารเจ้า ผู้ทรงพระคุณ
อันประเสริฐ พร้อมด้วยพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ เพื่อจักได้
เสด็จสถิตดำรง ทรงเป็นมิ่งขวัญหลักชัยอยู่ยิ่งยืนนาน ทรงปกป้อง
พสกนิกร ให้ภิญโญสโมสรด้วยความสุขเกษมศานต์ ตลอดพุทธ-
ศักราช ๒๕๖๒ โดยทั่วกัน เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑

พรประทาน
เนื่องในโอกาสกษัตริย์ขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๖๒

ขนต์ หิตสุขาวหา.
ความอดทน นำมาซึ่งประโยชน์สุข

ส.ม.

เนื่องในโอกาสกษัตริย์ขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๖๒
ขอท่านจงเป็นผู้มีขันติ เพื่อบรรลุถึงประโยชน์สุขทุกเมื่อ เทอญ
ขออำนาจพร

พระสังเวชนียธรรม
นายวิชัย ศรีวัฒนประภา

ความในนันทสูตร พระไตรปิฎก สังยุตตกนิยาย สคาถวรรค
ปรากฏทิวพรารภซึ่งนันทเทพบุตร กราบทูลสมเด็จพระสัมมา-
สัมพุทธเจ้า ว่า

อจเจนติ กาลา ตรยนติ รตติโย
วโยคฺคา อนุปุพฺพิ ชนฺติ
เอตํ ภยํ มรณํ เปกฺขมาโน
ปฺญณานิ กยิราถ สุขาวหาณี.

แปลความว่า “กาลย่อมล่วงไป ราตรีย่อมผ่านไป ชั้นแห่งวัย
ย่อมละล้าดับไป ผู้เล็งเห็นภัยในมรณะนั้น พึงทำบุญอันนำความสุข
มาให้”

นายวิชัย ศรีวัฒนประภา ประธานกรรมการกลุ่มบริษัท คิง
เพาเวอร์ เป็นอุปาสกผู้มีศรัทธาเลื่อมใสมั่นคงในพระรัตนตรัย ตลอด
ชีวิตของท่าน ได้ก่อปรบบุญกิริยาไว้เป็นอเนกประการ โดยเฉพาะการ
ถวายทานอันประณีตประติष्ठฐานไว้ด้วยดีในหมู่สงฆ์ ซึ่งเป็นเนื่อนา
บุญของโลก นับว่าเป็นผู้ไม่ประมาท ไม่ปล่อยยกาลเวลาให้ล่วงไป
โดยเปล่าประโยชน์ หากมุ่งบำเพ็ญบุญอันนำสุขมาให้ เพราะฉะนั้น

วันคืนอันล่วงไปของผู้บำเพ็ญบุญสม่ำเสมอ จึงไม่เปล่าตาย หากอุดม
ยิ่งด้วยคุณค่า ซึ่งสามารถนำสุขมาให้ทั้งแก่ญาติมิตร บริวาร ตลอด
จนผู้เคยได้รับอุปการะ อีกทั้งยังเป็นทุนที่พึ่งของผู้บำเพ็ญไว้ด้วยดี
แล้วในภพนี้สำหรับไปสู่ภพหน้า

ขอกุศลทักษิณานุประทานทั้งปวงจงเป็นพลวปัจจัยบันดาลให้
นายวิชัย ศรีวัฒนประภา ผู้ถึงแก่อนิจกรรมไปแล้วนั้น ประสบความ
เกษมสุขในสัมปรายภพทุกเมื่อ เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๑๐ มกราคม ๒๕๖๒

พระคติธรรม
ประธานเนื่องในวันมาฆบูชา
วันอังคาร ที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒

ดิถีมาฆบูชาได้เวียนมาบรรจบอีกคำรบหนึ่งแล้ว พุทธศาสนิกชนต่างทราบกันดีว่า ในดิถีเพ็ญเดือน ๓ เช่นนี้ เป็นวันคล้ายวันที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงโอวาทปาติโมกข์ ประธานแก่พระสาวก ๑,๒๕๐ รูป ซึ่งล้วนอุปสมบทโดยวิธีเอหิภิกขุ และเป็นพระอรหันต์ ทั้งนี้ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงริเริ่มให้มีวันมาฆบูชาขึ้นในประเทศไทย ก็เพื่อให้พุทธบริษัทร่วมกันบูชาพระรัตนตรัยเป็นกรณีพิเศษ และน้อมรำลึกถึงพระธรรมที่พระศาสดาทรงพระมหากรุณาประทานไว้เป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา ได้แก่ ๑. การไม่ทำบาปทั้งปวง ๒. การบำเพ็ญกุศลให้ถึงพร้อม และ ๓. การชำระจิตใจให้สะอาดบริสุทธิ์จากกิเลสเครื่องเศร้าหมอง

การได้ชื่อว่าเป็นชาวพุทธที่แท้จริง มิได้อยู่ที่การขึ้นทะเบียนหรือการป่าวประกาศ หากอยู่ที่การศึกษาพระธรรมคำสั่งสอน ด้วยวิธีการฟังหรือการอ่าน เปรียบเสมือนการศึกษาแผนที่น่าทางให้รอบคอบชัดเจน จะได้ไม่หลงทางและไม่เสียเวลา การศึกษาพระธรรมในระดับนี้เรียกว่า **“ปริยัติธรรม”** ซึ่งจำเป็นยิ่งสำหรับพุทธบริษัท ในฐานะที่เป็น **“สาวก”** ซึ่งแปลว่าผู้ฟัง ย่อมไม่ใช่ผู้คิด

เองตรัสรู้เอง แต่ต้องวางตนเป็นผู้ฟังที่ดีของพระศาสดา การศึกษาที่ดี
 จักช่วยป้องกันไม่ให้หลงไหลไปเป็นมิจฉาทิฐิ ไม่นับถือหรือเชื่อสิ่ง
 ผิดๆ เพราะมีพระพุทธธรรมเป็นเครื่องสกัดกั้นความตกต่ำ และคอย
 ชี้หนทางที่ถูกต้องให้อยู่ตลอดเวลา ครั้นศึกษาพระธรรมในระดับการ
 ฟังจนเจนจบแล้ว คุณภาพของจิตใจย่อมยกระดับไปสู่การปฏิบัติ
 ที่เรียกว่า **“ปฏิบัติธรรม”** เป็นสติสัมปชัญญะที่สามารถเข้าถึงเฉพาะ
 สภาพธรรมที่ปรากฏ จนปราศจากความยึดมั่นถือมั่นว่านั่นเป็นเรา
 นี่เป็นของเรา น้อมนำเข้าไปถึง **“ปฏิเวธธรรม”** คือการบรรลุมรรค
 ผล นิพพานได้ในที่สุด วันมาฆบูชาอันเป็นวันประกาศหัวใจ
 พระศาสนา จึงเป็นโอกาสที่ชาวพุทธพึงปฏิญาณตนว่าจะหันมา
 ศึกษาพระธรรมอย่างจริงจัง มิใช่เพียงในระดับพิธีกรรมหรือโดย
 ผิวเผิน เพื่อให้เกิดสติปัญญา สามารถอำนวยความร่มเย็นมาสู่ชีวิต
 และสังคมส่วนรวมได้สมความมุ่งมาดปรารถนา

ขอพระสัทธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจงดำรง
 มั่นคงอยู่ในโลกนี้ตลอดกาลนาน และขอพุทธบริษัททั้งหลายจง
 พร้อมเพรียงกันศึกษาพระสัทธรรมนั้น เพื่อบรรลุถึงความงอกงาม
 ไพบูลย์ยิ่งขึ้นสืบไป เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๑๒ มกราคม ๒๕๖๒

พระสัมโมทนียกถา
ประธานแก่นายกสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น คณะผู้บริหาร
ผู้แทนคณาจารย์ และบุคลากร
เฝ้าถวายปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาปรัชญาและศาสนา
ณ พระวิหาร วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม
วันอังคาร ที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒

เจริญพร ท่านนายกสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น, ท่านอธิการบดี
ท่านผู้บริหาร และท่านสาธุชนทุกท่าน

อาตมภาพขออนุโมทนาสาธุการที่สภามหาวิทยาลัยขอนแก่น
มีมติมอบปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาปรัชญาและ
ศาสนาให้แก่อาตมภาพในวันนี้

ปรัชญา เป็นชื่อวิชาว่าด้วยหลักแห่งความรู้และความจริง
ถ้าพิจารณาให้แยบคายจะพบว่า ความรู้และความจริงนั้นอาจจำแนก
ได้เป็นหลายแขนง และหลายคำอธิบาย ขึ้นอยู่กับว่าจะนำทฤษฎี
ใดมาเป็นอุปกรณ์ในการแจกแจง

ท่านทั้งหลายล้วนอยู่ในวงการศึกษาย่อมต้องอาศัยแนวคิด
ทฤษฎีต่างๆ ในการทำงาน และการอบรมสั่งสอนเยาวชนของชาติ

ท่านจึงจำเป็นต้องศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยปรัชญา ซึ่งเป็นแก่นของ ศาสตร์และศิลป์ต่างๆ อย่างถ่องแท้

อย่างไรก็ตาม ถ้าจะว่ากันในทางภาษา คำว่า ‘ทฤษฎี’ กับ คำว่า ‘ทฤษฎี’ ก็คือคำเดียวกัน แปลว่าความหมายได้ว่า ‘ความเห็น’ เหมือนกันนั่นเอง

ความเห็นนั้นมีทั้งที่ถูกและที่ผิด ทั้งที่เหมาะสม และที่ไม่เหมาะสม ทฤษฎีทั้งหลายล้วนแปรเปลี่ยนไปตามสภาพไตรลักษณ์ บุคคลผู้ปรารถนาความเจริญทางปัญญา จึงต้องทำในใจให้แยกคาย อยู่เสมอ อย่าเผลอตัวหลงตน ไปยึดมั่นถือมั่นเอาทฤษฎี หรือทฤษฎีที่ผิด ที่ไม่เหมาะสม ซึ่งในทางพระพุทธศาสนาเรียกว่า ‘มิจฉาทิฐิ’ มาเป็น หนทางประพัตติของตนโดยเด็ดขาด

ทฤษฎี ซึ่งสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงย้ำเตือนให้พุทธศาสนิกชน ละคลายลงให้มากที่สุดนั้น เรียกว่า ‘สัkkายาทิฐิ’ คือ ความเห็นผิดในสภาพธรรม ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมว่าเป็น ‘ตัวตน’

ความยึดมั่นในตัวตนนี้เอง เป็นบ่อเกิดของพฤติกรรมอันเลวร้ายทุกประเภท เช่น ความเห็นแก่ตัว ความเบียดเบียนกันทางกาย และทางวาจา ความประพัตติอันทุจริต ความมัวเมาในอบายมุข ทุกประการอันนำไปสู่ความวิบัติ ล้วนมีบ่อเกิดมาจากสัkkายาทิฐิ ทั้งสิ้น

เมื่อท่านมีเมตตริจิต นำปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มามอบให้อาตมภาพ อาตมภาพจึงขอมอบปรัชญาเล็กๆ น้อยๆ ตามแนวทางพระพุทธศาสนา ฝากให้เป็นเครื่องสนองน้ำใจตอบแทน เพื่อนำไปขบคิด และปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ตลอดจนเพื่ออบรมสั่งสอนนักศึกษาในสถาบันของท่านต่อไป.

ขออำนาจพร

พระโอวาท

ประธานแก่คณะนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๖๑

ณ พระวิหาร วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

วันอังคาร ที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒

เจริญพร ท่านนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๖๑
ทุกท่าน

อาตมภาพขออนุโมทนาสาธุการในโอกาสที่ท่านทั้งหลายได้
มาบำเพ็ญกุศล และมาเยี่ยมเยียนอาตมภาพ ในวันนี้

ท่านทั้งหลายเป็นผู้มีหน้าที่สำคัญในหลายภาคส่วน ทั้งภาครัฐ
และภาคเอกชน มีทั้งที่เป็นข้าราชการ ทหาร ตำรวจ พลเรือน
นักธุรกิจ ถ้าจะเรียกด้วยคำรวมๆ ก็ต้องใช้คำว่าทุกท่านล้วนเป็น
“**ผู้ใหญ่**” ด้วยกันแล้วทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่โดยวัยวุฒิ โดยคุณวุฒิ
หรือโดยตำแหน่งหน้าที่ต่างๆ ก็ตาม ความเป็นผู้ใหญ่นี้เอง จึงมา
พร้อมกับหน้าที่ อันได้แก่การป้องกันราชอาณาจักรไทยให้มั่นคง
เจริญก้าวหน้า และวัฒนาสถาพร โดยทุกท่านต้องทำตนเป็นที่พึ่ง
ของผู้น้อย และของประชาชนทั่วไปให้ได้มากที่สุด

อันที่จริง ความเป็นผู้ใหญ่ไม่ได้วัดอยู่แค่การเกิดก่อน และไม่ได้วัดกันที่การมีตำแหน่งใหญ่โตกว่าใครๆ แต่เพียงเท่านั้น หากแต่ความเป็นผู้ใหญ่สำหรับสังคมที่เจริญแล้วนั้น ต้องนับถือกันที่ **“ปัญญา”** เมื่อบุคคลใดมีปัญญา ก็นับว่าเป็นผู้มีคุณ ที่เรียกว่าเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ในทางพระพุทธศาสนาเรียกว่า เป็นผู้มี **“คุณวุฒะ”** คือเป็นคนที่มีเจริญด้วยคุณ เป็นผู้มากด้วยความรู้ หนักในความปฏิบัติ มั่นอยู่ในวัตรอันดีมีคุณธรรมเป็นเครื่องอยู่ เป็นผู้รู้ผู้ผิดรู้ชอบ อีกทั้งยินดีแนะนำผู้อื่นให้รู้ให้ประพฤติตามด้วย คนเช่นนี้แม้จะมีอายุน้อย ตำแหน่งน้อย ก็ยังได้ชื่อว่า **“คุณวุฒบุคคล”** ควรแก่ความเคารพยำเกรง

การที่ท่านเข้ามาศึกษาเล่าเรียนในวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรจึงเป็นหนทางหนึ่งซึ่งจะเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ให้สมกับความเป็นผู้ใหญ่ แต่ในขณะเดียวกันก็ขออย่าได้ลืมเป้าหมายที่ถูกต้อง ของการเข้ามาเล่าเรียนในวิทยาลัยแห่งนี้ ว่าจะต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ของสังคมส่วนรวม คือราชอาณาจักรไทย มิใช่เพื่อประโยชน์ส่วนของตนๆ ของหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด เพราะฉะนั้น จึงขอให้ทุกท่าน เร่งเพิ่มพูนคุณธรรมให้งอกงามไพบูลย์ขึ้นในตน จนถึงพร้อมด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีความอดทนและความพากเพียรในอันที่จะประกอบกิจการงานทุกประการ โดยยึดถือประโยชน์ประชาชนเป็นที่ตั้ง ยิ่งกว่าประโยชน์ส่วนตน ถ้าทำเช่นนั้น

ได้ ท่านย่อมเป็นผู้ใหญ่ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่น่านิยมนยกย่องอย่างแท้จริง

ขออำนาจพรให้ทุกท่านที่มาประชุมพร้อมกัน ณ ที่นี้ จงเจริญด้วยจตุรพิธพรชัย คืออายุ วรรณะ สุขะ พละ ตลอดจนปฏิภาณ และธนะสารสมบัติ ประสบความสำเร็จสมปรารถนาในกิจอันชอบ ประกอบด้วยธรรม จงทุกประการ เทอญ.

พระคติธรรม
ประทานแก่โครงการสามเณรปลูกปัญญาธรรม
๑๘ เมษายน - ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒

สามเณรเป็นเหล่ากอของสมณะ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้ทรงบัญญัติสิกขาบทของสามเณรไว้ ๑๐ ประการ แต่ในการบรรพชาสามเณร ก่อนจะสมาทานสิกขาบท ๑๐ ประการนั้น สามเณรต้องรับไตรสรณคมน์ คือการปฏิญาณเข้าถึงพระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ เป็นที่พึ่งที่ระลึก เป็นเครื่องนำทางชีวิตของตนๆ ก่อน การเข้าถึงพระรัตนตรัยจัดเป็นคุณสมบัติเบื้องต้นสำหรับพุทธมามกะ แต่การกล่าวออกมาด้วยลำพองวาจา อย่างมิได้กลั่นกรอง ออกมาจากจิตใจซึ่งรู้เหตุผลจนซาบซึ่งด้วยตนเองแล้วย่อมไม่ก่อประโยชน์ เพราะฉะนั้น บรรดาผู้ใหญ่ มีบิดามารดา ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ เป็นอาทิ จึงมีหน้าที่ชี้แจงให้เด็กและเยาวชนรู้ซึ่งถึงคุณของพระรัตนตรัยแต่ละประการให้ถ่องแท้ ในขณะเดียวกัน หากผู้ใหญ่ไม่ซาบซึ่งถึงคุณพระรัตนตรัยอย่างแท้จริง ก็จะไม่สามารถอธิบายให้เด็กเข้าใจได้ ด้วยเหตุนี้ จึงขอเน้นย้ำว่าการเข้าถึงพระรัตนตรัยด้วยความรู้กระจ่างในองค์คุณแต่ละข้อๆ เป็นกิจสำคัญเบื้องต้นของชาวพุทธ ทั้งที่เป็นบรรพชิตและคฤหัสถ์ทุกรูปทุกคน

ขอผู้ใหญ่ที่เป็นผู้ดำเนินโครงการสามเณรปลูกปัญญาธรรม และผู้เยาว์ที่เข้าร่วมโครงการ จงเร่งศึกษาเรื่องพระรัตนตรัยให้ ทราบซัด เพื่อการนับถือพระรัตนตรัยอย่างถูกต้อง ด้วยปัญญาที่รอบ และรู้ทั่วถึงความจริง เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นแห่งความเจริญงอกงามใน ธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทั้งในภาวะแห่งความเป็น พุทธมามกะและในภาวะแห่งความเป็นสามเณร อันยอมยังความ สำเร็จในสุขประโยชน์ทั้งทางคตฺโลกและคตฺธรรม

ขออนุโมทนาบุญกิริยาของผู้เข้าร่วมและผู้สนับสนุนโครงการ ทุกท่าน ขออำนวยการให้ผู้มีมนัสเลื่อมใสมั่นคงในพระรัตนตรัย จงงอกงามไปบุลยในพระบวรพุทธศาสนายิ่งขึ้นสืบไป เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๒๕ มกราคม ๒๕๖๒

พระคติธรรม

ประธานเนื่องในงานหัวใจพระพุทธศาสนา หัวใจประชาชนไทย ปีที่ ๓
๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงสั่งสอนพุทธบริษัทให้ตระหนักถึงคุณค่าของการพัฒนาจิตใจไว้ว่า “คนมีปัญญา ทำจิตที่คืนรรณ กวัดแกว่ง รักษายาก ห้ามยาก ให้ตรงได้ เหมือนช่างศรทำลูกศรให้ตรงได้ฉะนั้น.” การอบรมจิตใจให้ถึงความเป็นบัณฑิตผู้เจริญด้วยสติปัญญา ย่อมเป็นวิถีสงของการเป็นพุทธศาสนิกชน แต่หนทางที่จะก้าวไปสู่ความเป็นบัณฑิต จำต้องอาศัยการศึกษาพระธรรมเป็นหนทางสายเอก ด้วยอำนาจพระมหากษัตริย์ จึงประทานโอวาทปาฏิโมกข์เป็นบทสรุปลวิถีสงอบรมจิตใจของพุทธบริษัทไว้ ๓ ประการ กล่าวคือ ทำความดี ละเว้นความชั่ว และชำระจิตใจให้บริสุทธิ์ ดังที่เรียกกันว่าหัวใจของพระพุทธศาสนา

เนื่องในดิถีมาฆบูชา ขอพุทธบริษัททุกหมู่เหล่าใช้โอกาสนี้เร่งสำรวจตนเองว่าจิตใจของตนๆ ยังคืนรรณ กวัดแกว่ง รักษายาก ห้ามยาก ด้วยอำนาจแห่งความโลภ ความโกรธ และความหลง อันเปรียบประดุจลูกศรที่ยังคดงอ ไม่สามารถพุ่งตรงไปได้โดยประการใดบ้าง เมื่อสำรวจพบแล้ว จงหันมาเอาใจใส่ศึกษาปริยัติ-

ธรรม ขำระจิตใจให้สะอาดผ่องแผ้ว จนยกระดับสู่ขั้นปฏิบัติธรรม
เปรียบประดุจการทำลูกศรให้ตรง นำไปสู่การบรรลุถึงปฏิเวธธรรม
อันเป็นเป้าประสงค์ได้สมมโนปณิธาน

ขออำนาจพรให้งานหัวใจพระพุทธศาสนา หัวใจประชา
ชาวไทย ที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยจัดขึ้นเป็นปีที่ ๓
จงบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทุกประการ และขอท่านทั้งหลายจง
งอกงามไพบูลย์ในพระบวรพุทธศาสนายิ่งๆ ขึ้นไป เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๒๖ มกราคม ๒๕๖๒

พระคติธรรม

ประทานเนื่องในวันคล้ายวันสถาปนากระทรวงศึกษาธิการ เป็นปีที่ ๑๒๗

๑ เมษายน ๒๕๖๒

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงพระปรารภภาษิตไว้ว่า **“อตตานิ ทมยนติ ปนฺนิตา.”** ความว่า **บัณฑิต ย่อมฝึกตน.** บุคคลผู้ได้ชื่อว่าเป็นบัณฑิตที่แท้ คือผู้มีปัญญารอบและรู้ทั่วในความจริง แต่การมีปัญญา ไม่อาจเกิดขึ้นได้หากปราศจากการบ่มเพาะอบรมตนให้พร้อมพร้อมด้วยคุณธรรมนานัปการ อันเป็นเหตุปัจจัยให้เกิดความรู้ตัวอย่างของคุณธรรมที่ว่านั้นมีความจริงใจเชื่อตรงต่อบทบาทหน้าที่ที่ตนดำรงอยู่ ความข่มใจมิให้เพลินมัวเมาไปสู่หนทางแห่งความเสื่อม ความอดทนต่อปัญหาและอุปสรรคที่กีดขวางหนทางพัฒนาความรู้ ความสามารถ และความเสียสละตนเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม เป็นต้น บุคคลผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของชาติ รวมถึงผู้ปรารถนาความเจริญก้าวหน้าอันเนื่องมาแต่การศึกษาเล่าเรียน จำเป็นต้องเพียรฝึกตนให้ถึงพร้อมด้วยคุณธรรมดังกล่าวเป็นพื้นฐาน เพื่อก้าวไปสู่ความเป็นบัณฑิตได้สมดังพระพุทธานุศาสน์

กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่สร้างคนให้เป็นบัณฑิตมาอย่างต่อเนื่องและยาวนานถึง ๑๒๗ ปี เป็นที่น่ายอนุโมทนาอย่างยิ่ง บุคลากร

ทางการศึกษาและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจึงพึงฝึกฝนพัฒนาตนให้มี
คุณภาพสูงยิ่งขึ้นอยู่เสมอ เพื่อยังสัมฤทธิผลแห่งราชการ อันจักนำพา
ความรุ่งเรืองมาสู่สังคมไทยได้อย่างยั่งยืน

ขออำนาจพรให้กระทรวงศึกษาธิการ เจริญวัฒนาสถาพร
สามารถสรรค์สร้างคุณูปการให้แก่สังคมไทยได้อย่างเต็มกำลังความ
สามารถตลอดกาลนาน เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๒๖ มกราคม ๒๕๖๒

พระคติธรรม
ประทานแก่พระธรรมทูต ธรรมทูต รุ่นที่ ๒๕
ประจำพุทธศักราช ๒๕๖๒

ตามหลักพระพุทธศาสนา บุคคลล้วนเป็นผู้ถูกฝึกได้ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจึงทรงถึงพร้อมด้วยองค์คุณข้อที่ว่า **“อนุตตโร ปริสทम्मสารถิ”** คือทรงเป็นสารถิฝึกบုรุษที่ฝึกได้ ไม่มีใครยิ่งไปกว่า ทรงเป็นผู้ฝึกคนได้ดีเยี่ยม ไม่มีผู้ใดเทียมเท่า เมื่อพระองค์เสด็จดับขันธปรินิพพานแล้ว พระธรรมยังสถิตอยู่เป็นศาสดาแห่งพระศาสนานี้ เราทั้งหลายผู้เป็นหนึ่งในหมู่สงฆ์ผู้สืบทอดพระศาสนา จึงมีหน้าที่เผยแผ่พระธรรมให้ขจรขยายไพศาล ด้วยการอบรมขัดเกลาผู้คนให้ได้ฝึกฝนตนตามหลักการที่พระพุทธองค์ทรงแสดง

พระธรรมทูตมีหน้าที่ปฏิบัติงานเผยแผ่โดยตรง นอกจากจะต้องมีสัจจะต่อหน้าที่นั้นๆ อย่างสุจริตแล้ว ยังต้องตระหนักถึงศักยภาพทางปัญญาของมนุษย์ ดุจดั่งที่พระศาสดาทรงตรากตรำพระวรกายเพื่อการเผยแผ่พระธรรมตลอดพระชนมชีพ มากกว่ามุ่งมองในแง่ความแตกต่างด้านเผ่าพันธุ์ เชื้อชาติ ฐานะ ศาสนา หรือความเชื่อเดิมของแต่ละบุคคล ดังนั้น การไปเผยแผ่จึงมีพื้งจำกัดตนอยู่ในหมู่คนกันเองที่ทำให้รู้สึกสะดวกปลอดภัย เพราะการเป็น

พระธรรมทูตมิใช่เป็นเพื่อความสบายส่วนตัว หากทุกท่านพึงเพียรพยายามผลักดันตนให้หาญกล้าที่จะก้าวออกไปเผยแผ่พระธรรมสู่หมู่ชนภายนอก ผู้ยังไม่มีโอกาสได้รู้จักพระรัตนตรัย ช่วยเปิดโอกาสให้เวไนยบุคคล ได้เปิดใจรับฟังและน้อมนำไปปฏิบัติ จนบังเกิดประโยชน์สูงสุดตามพระพุทธประสงค์

ขออำนาจพรให้พระธรรมทูต ธรรมยุต รุ่นที่ ๒๕ ทุกรูป ถึงพร้อมด้วยสรรพกำลังโดยชอบธรรม ในอันที่จะปฏิบัติศาสนกิจเพื่อความยั่งยืนนานของพระสัทธรรมในทุกรัฐและในกาลทุกเมื่อ เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

พระสังเวชนียธรรม
พระอาจารย์บุญฤทธิ์ ปณฺธิโต

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงแสดงคุณลักษณะของบัณฑิตไว้ว่า **สาธุ โข ปณฺธิโต นาม.** ความว่า **ชื่อว่าบัณฑิตย่อมทำประโยชน์ให้สำเร็จได้แล.**

พระอาจารย์บุญฤทธิ์ ปณฺธิโต เป็นรัตตัญญูเถระในฝ่ายวิปัสสนาธุระ ผู้ก่อปรด้วยศิลาจารวัตรงดงาม ถึงพร้อมด้วยเนกขัมม-ปฏิบัติทานาเลื่อมใส บริบูรณ์ด้วยคุณสมบัติตามคติโลกนับแต่ยังดำรงเพศฆราวาส ครั้นครองเพศบรรพชิต ก็สามารถครองตนอยู่อย่างเคร่งครัดในพระธรรมวินัย เป็นผู้พากเพียรในไตรสิกขาตามวิถีที่พระบรมศาสดาได้ประทานไว้ให้ปฏิบัติบำเพ็ญเป็นกรณียะแห่งการเป็นสมาชิกพุทธบริษัท พร้อมกันนั้นยังมุ่งมั่นเผยแผ่พระพุทธธรรมให้ชิมซาบเข้าสู่จิตใจของมหาชนทั่วหน้า แผ่ขยายอาณาไปสู่แดนไกล แม้ในทวีปยุโรปและทวีปออสเตรเลีย ดังนี้ ย่อมได้ชื่อว่าท่านเป็นผู้อุทิศด้วยคุณสมบัติแห่งศีลธรรม นำพาสุขประโยชน์มาแก่อุทฺถโลกตามรอยพระบาทของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้อย่างน่าสรรเสริญ จัดเป็น “บัณฑิต” ผู้ทำประโยชน์ให้สำเร็จโดยแท้ สมดังฉายาสมตามพระพุทธานุศาสนี และสมควรแก่พระราชศรัทธา ที่สมเด็จพระ

บรมบพิตร พระราชสมภารเจ้า ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ทรงมี
อย่างมั่นคงตลอดมา

ขอคุณธรรมที่ท่านผู้ถึงมรณภาพไปแล้วนั้นได้ก่อปรุไว้ด้วยดี
กับทั้งกุศลทักษิณานุปทานกิจที่สาธุชนร่วมบำเพ็ญอุทิศถวาย
จงเป็นพลวปัจจัยเพิ่มพูนบารมีธรรมแต่ พระอาจารย์บุญฤทธิ์ ปณฺฑิโต
ตามควรแก่คติวิสัยทุกประการ เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

พระคติธรรม
ประทานเนื่องในวันคติมัสสุราแห่งชาติ
๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๒

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงแสดงโทษของการเสพสุรา เมรัยไว้ ๖ ประการ กล่าวคือ เป็นเหตุแห่งความเสื่อมทรัพย์ ๑ เป็นเหตุแห่งการทะเลาะวิวาท ๑ เป็นบ่อเกิดแห่งโรค ๑ เป็นเหตุเสียชื่อเสียง ๑ เป็นเหตุไม่รู้จักอาย ๑ และเป็นเหตุทอนกำลังปัญญา ๑ โทษทั้ง ๖ สถานนี้ บ่งชี้ลักษณะของผู้เสพสุราเมรัยว่าเป็น “ผู้ประมาท” ในการดำเนินชีวิต ปราศจากปัญญาอันเป็นเครื่องถนอมตนให้พ้นจากหล่มคืออบาย ความประมาทย่อมก่อให้เกิดอันตราย เฉพาะหน้าในภพนี้ เช่น ภัยอันตรายจากอุบัติเหตุจนถึงกับบาดเจ็บล้มตายบ้าง โรคนอันตรายจากพิษสุราที่บั่นทอนกายและจิตบ้าง เป็นต้น และย่อมก่อให้เกิดอันตรายในภพหน้า คือเมื่อสั่งสมความขาดสติ มัวเมาจนเป็นพื้นอหังการ จักเป็นปัจจัยสั่งสมสืบต่อนำพาให้ไปอุบัติในฐานะต่ำและในภพที่ทรมาน โอกาสจะหลุดพ้นจากห้วงทุกข์จึงเป็นไปได้ยากยิ่งขึ้น เหตุฉะนี้ พระพุทธองค์จึงประทานพระบรมพุทโธวาทชี้โทษของความประมาทไว้ว่า **“ปมาโท มจฺจโน ปทํ.”** ความว่า *ความประมาทเป็นทางแห่งความตาย*

เมื่อวันงดดื่มสุราแห่งชาติเวียนมาถึง จึงควรที่ท่านทั้งหลาย จะสำนึกถึงผลร้ายของการเสพสิ่งมีนเมา แล้วตั้งใจงดเว้นการเสพสิ่ง เหล่านั้นให้ได้โดยเด็ดขาด เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ตนได้รู้จักสั่งสม ความมีสติปัญญา สามารถใช้เป็นเครื่องกำบังอันตรายในปัจจุบัน และเป็นเครื่องป้องกันความตกต่ำแห่งการเกิดใหม่ในภายหน้า

ขออำนาจพรให้ท่านทั้งหลายจงเจริญในธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้ทรงสรุปรธรรมทุกข้อลงเป็นคติเตือนไว้ให้ยัง ความไม่ประมาทให้ถึงพร้อมเถิด.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

พระคติธรรม

ประธานแก๊งสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๑

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา ย่อมได้ชื่อว่าเป็นผู้ใหญ่ เต็มวัยวุฒิและคุณวุฒิทางการศึกษาพอสมควรแก่การประกอบ สัมมาชีพ และบำเพ็ญกรณียกิจเพื่อครอบครัว ชุมชน และ ประเทศชาติแล้ว การดำเนินชีวิตนับแต่นี้ไป จึงพึงระมัดระวังอยู่ เสมอว่าจะคิด จะพูด จะทำตามใจตนเองไปเสียทุกอย่าง เหมือนเมื่อ เป็นเด็กผู้อ่อนนุญภาวะอีกต่อไปมิได้แล้ว ความระมัดระวังในการ ดำเนินชีวิตจำเป็นต้องอาศัยคุณธรรมสำคัญเป็นเครื่องกำกับ ได้แก่ ความไม่ประมาท บุคคลผู้ไม่มีศรัทธาในการบำเพ็ญคุณงามความดี เป็นคนเกียจคร้าน ไม่อดทนอดกลั้น ไม่มีความจริงใจจดจ่อต่อ การงานอันสุจริต และไม่ชวนชวายในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เสมอ ย่อมได้ชื่อว่าเป็นผู้ประมาท บัณฑิตย่อมไม่สรรเสริญ

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงพระอนุศาสน์สั่งสอนไว้ว่า **“อปฺปมาทํ ปสฺสนติ”** ความว่า **“บัณฑิตย่อมสรรเสริญความไม่ ประมาท”** ผู้สำเร็จการศึกษาทุกคนจึงพึงเอาใจใส่ตรวจสอบความ ประพฤติของตนมิให้ตั้งอยู่ในความประมาทอยู่เสมอ

ขออำนาจพรให้ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๑ จงเจริญด้วย
จตุรพิธพรชัย ประสบความสำเร็จสมโนรถในกิจอันพึงปรารถนา
ทุกประการ เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๑๒ มีนาคม ๒๕๖๒

พระคติธรรม

ประทานแก่นักเรียนพระสังฆาธิการ คณะธรรมยุต รุ่นที่ ๔๕

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงตั้งเตือนเรื่องการใช้จ่ายให้
เป็นประโยชน์ไว้ ปรากฏความในทุมเมธชาดก ว่า

**“ยสี ลพธาน ทุมเมโธ อนตถิ จรติ อตตโน,
อตตโน จ ปรเสณจ หีสาย ปฏิปชชติ.”**

แปลความว่า “ผู้มีปัญญาทรามได้ยศแล้ว ย่อมประพฤติสิ่ง
ที่ไม่เป็นประโยชน์แก่ตน ย่อมปฏิบัติเพื่อความเบียดเบียนตน และ
คนอื่น”

“พระสังฆาธิการ” จัดว่าเป็นบุคคลผู้มียศ เพราะมีตำแหน่ง
หน้าที่สำคัญในการบังคับบัญชาปกครองพระภิกษุสามเณรผู้อยู่
ใต้บังคับบัญชา จึงจำเป็นต้องระมัดระวังตนอย่างยิ่ง มิให้ตกอยู่ใน
ฐานะผู้มีปัญญาทรามแต่ได้ยศ หากท่านต้องมึวิริยภาพในการอบรม
เจริญปัญญาให้ก้าวหน้าเพิ่มพูนขึ้นเสมอ การปฏิบัติกิจเพื่อประโยชน์
ของคณะสงฆ์ หากขาดความเฉลียวฉลาดรอบรู้เสียแล้ว ย่อมไม่
สามารถประคับประคองให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี เพราะฉะนั้น
พระสังฆาธิการมีหน้าที่ชวนขวยศีกษาให้รู้ซึ่งถ้วนนถึในพระธรรมวินัย
กฎหมาย กฎ ระเบียบ มติ และประกาศของคณะสงฆ์ เพื่อนำไปใช้

สำหรับครองตน ครองคนผู้เป็นบริวาร และครองงานที่ได้รับมอบหมายให้บังเกิดสัมฤทธิผล จนได้ชื่อว่าเป็นผู้มีปัญญารุ่งเรือง สามารถประพุดแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์ สามารถปฏิบัติเพื่อความคุ้มครองอารักขาตนและคนอื่น ให้บรรลุถึงความสวัสดิ์ได้อย่างสมกับความเป็นพระสังฆาธิการ

ขออำนาจพรให้นักเรียนพระสังฆาธิการ คณะธรรมยุต รุ่นที่ ๔๕ จงประสบความสำเร็จในสรรพกิจอันเป็นไปโดยชอบประกอบด้วยธรรม เพื่อเป็นกำลังสำคัญของคณะสงฆ์ในการจรรโลงพระบวรพุทธศาสนา ให้สถาพรวัฒนาสืบไป เทอญ.

วัดราชบพิตรสถิตมหาสีมาราม

๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒

พระสังเวชนียธรรม
พระพรหมเมธาจารย์ (เขมวีส)

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงแสดงลักษณะของ พระภิกษุผู้สันโดษไว้ ปรากฏความใน พระสุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย สีลขันธวรรค ความว่า “ภิกษุในธรรมวินัยนี้เป็นผู้สันโดษด้วยจิวร เป็นเครื่องบริหารกาย ด้วยบิณฑบาตเป็นเครื่องบริหารท้อง เธอจะ ไปทางทิศภาคใดๆ ก็ถือไปได้เอง ตูกรมาณพ นกมีปีก จะบินไปทาง ทิศภาคใดๆ ก็มีแต่ปีกของตัวเองเป็นภาระบินไปฉับใด ภิกษุก็ฉับนั้นแล เป็นผู้สันโดษด้วยจิวรเป็นเครื่องบริหารกาย ด้วยบิณฑบาตเป็นเครื่อง บริหารท้อง เธอจะไปทางทิศภาคใดๆ ก็ถือไปได้เอง ตูกรมาณพ ด้วยประการดังกล่าวมานี้แล ภิกษุชื่อว่าเป็นผู้สันโดษ.” ดังนี้

พระพรหมเมธาจารย์ (คณิศร์ เขมวีส) ปธ.๙ เจ้าอาวาส วัดบูรณศิริมาตยาราม กรรมการมหาเถรสมาคม เป็นบรรพชิต ผู้ก่อปรด้วยศิลาจารวัตรตรงดงามน่าเลื่อมใส ถึงพร้อมด้วยปัญญา และ ยังมีจิตเอื้อเพื่อต่อกิจธุระของเพื่อนสหพรหมจารีในพระศาสนา ได้รับ เป็นธุระในการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมสำหรับคณะสงฆ์มาอย่าง ต่อเนื่อง ทั้งยังรับภาระบริหารงานพระศาสนา ในตำแหน่งกรรมการ มหาเถรสมาคม ด้วยอุตสาหวิริยาทศคุณ แม้ท่านจะสูงด้วยคุณวุฒิ

พรรษาอายุกาล และสมณศักดิ์ แต่ยังคงครองจริยาอันอ่อนน้อม
 เรียบร้อย มกน้อย ไม่เย่อหยิ่ง ไม่ฟุ้งเพื่อหลงใหลในลาภสักการะ
 มีลักษณะแห่งภิกษุผู้สันโดษตามพระธรรมวินัย เรียบง่าย ดุจนกมีปีก
 ที่เบาตัวอยู่อย่างเสมอต้นเสมอปลาย สมตามพระพุทธานุศาสนี
 ที่เชิญมาข้างต้นนี้ทุกสถาน

ขอกุศลธรรมที่ท่านเจ้าคุณผู้ถึงมรณภาพรูปนั้นได้บำเพ็ญมา
 ด้วยดี กอปรกับกุศลทักษิณานุประทานกิจที่สาธุชนร่วมบำเพ็ญอุทิศ
 จงเป็นพลวปัจจัยเพิ่มพูนบารมีธรรมถวายแด่ พระพรหมเมธาจารย์
 (เขมวโรส) ผู้ถึงมรณภาพไปแล้วนั้น เพื่อความสำเร็จถึงที่สุดแห่งกิจ
 ในพระพุทธศาสนา เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมารม

๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒

พระคติธรรม
ประธานเนื่องในวันวิสาขบูชา
วันเสาร์ ที่ ๑๘ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๖๒

ดิถีวิสาขบูชา อันเป็นวันคล้ายวันประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพานของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และเป็นวันสำคัญสากลของโลก ได้เวียนมาบรรจบอีกคำรบหนึ่งแล้ว พระโพธิสัตว์สิทธัตถราชกุมาร เสด็จอุบัติขึ้นบนโลกนี้เมื่อกว่า ๒,๖๐๐ ปีก่อน ทรงถึงพร้อมด้วยพระชาติ มีพระกายลักษณะอย่างมหาบุรุษครบถ้วนเป็นอัศจรรย์ แต่ที่วิเศษยิ่งกว่านั้นคือพระคุณ ด้วยเหตุแห่งการตรัสรู้อนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ ยังให้ทรงบริบูรณ์ด้วย **“พระปัญญาคุณ”** สามารถชำระกิเลสเครื่องเศร้าหมองให้หมดสิ้นไปจากพระทัย บรรลุถึงความสะอาดผ่องใสที่เรียกว่า **“พระบริสุทธิ์คุณ”** แล้วจากนั้นไม่นานก็ได้ทรงเผยแผ่พระธรรมสั่งสอนโลกด้วยอำนาจแห่ง **“พระมหากรุณาคุณ”** ครบถ้วนแห่งองค์คุณของความเป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ตลอด ๔๕ พรรษาแห่งการบำเพ็ญพุทธกิจ

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มีพระปัจฉิมวาจาก่อนเสด็จดับขันธปรินิพพานว่า **“วยธมา สงขารา อปฺปมาเทน สมปาเทถ”** แปลความว่า **“สังขารมีความเสื่อมสลายไปเป็นธรรมดา ท่าน**

ทั้งหลายจึงยังความไม่ประมาทให้ถึงพร้อมเกิด” ดังนี้ ขอทุกท่านหันกลับมาพิจารณาสังขารธรรม หรือความปรุงแต่งในรูปและนาม ณ บัดนี้ แล้วจงอุกคิตถามตนเองว่า ในขณะที่รูปและนามกำลังเสื่อมสลายไปเป็นธรรมดา ท่านได้อบรมเจริญปัญญา เป็นเสขบิยงแห่งอนาคตไว้มากน้อยเพียงไรแล้ว ท่านกำลังมีความประมาทในชีวิต เผลอคิดไปว่า ยังเหลือเวลาอยู่อีกมากหรือไม่ ในเมื่ออันที่จริง ทุกคนไม่อาจทราบได้ว่าความตายจะมาถึงเมื่อไร ชีวิตนี้สั้นนัก เพราะฉะนั้น **“ความไม่ประมาท”** ณ ขณะปัจจุบัน จึงเป็นบทสรุปแห่งพระบรมพุทโธวาทที่สั้นที่สุด แต่มีความสำคัญสูงสุดสำหรับชาวพุทธทุกคน

ขอสาธุชนอย่าละเลยการบำเพ็ญทาน รักษาศีล และเจริญภาวนา อันนับเป็น “ปฏิบัติบูชา” ที่พึงกระทำต่อพระรัตนตรัย เพื่อความดำรงคงมั่นแห่งพระสัทธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นประทีปส่องใจเวไนยนิกรทั้งปวงสืบไปตลอดกาลนาน เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๓ เมษายน ๒๕๖๒

พระโอวาท
ประทานเนื่องในการประทานตราตั้งพระอุปชฌาย์ คณะธรรมยุต
ประจำพุทธศักราช ๒๕๖๒
ณ วัดอาวุธวิกสิตาราม เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร
วันอังคาร ที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๒

ท่านพระสังฆาธิการ, พระอุปชฌาย์, ท่านพระเถรานุเถระ,
เจริญพร ท่านสาธุชนทุกท่าน

ขออนุโมทนาสาธุการ ท่านพระเถรานุเถระ สหธรรมิก
ทั้งหลายได้มาประชุมพร้อมเพรียงกัน ในพิธีมอบตราตั้งพระอุปชฌาย์
ในวันนี้ เพื่อท่านพระอุปชฌาย์ จักได้ปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งที่
ได้รับต่อไป นับเป็นศาสนกิจสำคัญยิ่งในการสืบทอดพระพุทธศาสนา

ท่านทั้งหลายได้ผ่านการอบรมเพื่อเป็นพระอุปชฌาย์กันมาแล้ว
ย่อมทราบดีว่าท่านมีหน้าที่อย่างไรตามพระธรรมวินัย ตลอดจน
กฎหมายบ้านเมือง และกฎของคณะสงฆ์ โอกาสนี้ ผมขอเน้นย้ำ
ให้ท่านครองตนอย่างเคร่งครัดใน “จริยาพระอุปชฌาย์” ซึ่งเชื่อว่า
ท่านได้ศึกษากันมาแล้วเป็นอย่างดี

ท่านพระอุปัชฌาย์ฟังตระหนกอยู่เสมอว่า ตำแหน่งที่ท่านได้
รับแต่งตั้งนี้มีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ และมีจรรยาเป็นเครื่องกำกับ
อันที่จริงการบวชนั้นถ้าว่ากันตามประเพณีอาจดูเหมือนง่าย แต่
แท้จริงแล้ว การบวชและดำเนินชีวิตอยู่อย่างเคร่งครัดตามพระธรรม
วินัยย่อมไม่ง่าย หากไม่ได้บวชด้วยความเข้าใจ ไม่ได้มีอศยาศัยที่จะ
ละออกจากกามคุณและไม่ได้มีศรัทธาที่จะประพฤติอยู่ในพระธรรม
วินัย พระอุปัชฌาย์จึงมีหน้าที่ต้องชี้แจง โน้มน้าว และขัดเกลาให้
ผู้ขอบวช รวมถึงผู้ปกครอง และญาติมิตรของผู้ขอบวช เข้าใจ
กระจ่างให้ได้ก่อนว่า การบวชคือการเปลี่ยนสถานะสู่เพศบรรพชิต
ละบ้านเรือนมาสู่สำนักแห่งการเล่าเรียนพระธรรมของสมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าเพื่อขัดเกลากิเลสให้บรรเทาเบาบางลง โดยมี
ศีลเป็นเครื่องกำกับกายและวาจาอยู่ตลอดเวลาไม่ใช่เรื่องฟุ่มเฟือย
หรือการกระทำสิ่งใดๆ อันเป็นข้าศึกต่อพรหมจรรย์

การบวชเพราะความไม่รู้ อาจเป็นโทษกับผู้บวชตั้งแต่เริ่มพิธี
บวช ครั้นพอบวชแล้วก็อาจล่องอาบัติต่างๆ มากมายด้วยไม่เห็นโทษ
ในอาบัตินั้นเป็นบาปหนักหนาติดตัวไป ทั้งยังพาให้คณะสงฆ์หมอง
ถูกโลกติเตียน เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะไม่ได้เริ่มบวชจากศรัทธาและ
ความเข้าใจ แต่กลายเป็นเรื่องของการทำตามๆ อย่างกันมา ซึ่งมีทั้ง
ที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม ไม่ใช่เรื่องของเหตุผลตามพระธรรมวินัย
ผมขอฝากให้พระอุปัชฌาย์ช่วยกันขยายความเข้าใจเรื่องนี้ให้

กว้างขวางและช่วยเอาใจใส่พิจารณาคุณสมบัติของกุลบุตรให้ถี่ถ้วน ครั้นถ้าบวชแล้ว ต้องอบรมสั่งสอน กวดขันความประพฤติของ สัทธินิหิริกอันเตวาสิก อย่าให้มีการบวชทิ้งบวชว่าง บวชแล้วไม่ กำกับดูแล ถ้าเป็นเช่นนั้น ย่อมเป็นการทำผิดหน้าที่และผิดจริยา พระอุปัชฌาย์ มีโทษทั้งในปัจจุบันและในอนาคต จึงขอฝากท่าน ทั้งหลายให้ช่วยกันจรรโลงพระพุทธศาสนา เป็นกำลังพิทักษ์รักษา คณะสงฆ์ให้มั่นคงสถาพร ตลอดกาลนาน

สิทฺธมตฺถุ สิทฺธมตฺถุ

เอตสฺมี รตนตฺตยสฺมี

สิทฺธมตฺถุ อิทํ ผลํ

สมฺปสทาทนเจตฺโส.

ขอตั้งกัลยาณจิตอันวยพรให้ความปรารถนาอันดีงามของ ท่านทั้งหลาย จงเป็นผลสัมฤทธิ์ จงเป็นผลสัมฤทธิ์ จงเป็นผลสัมฤทธิ์ ทุกประการ เทอญ.

พระโอราท
ประธานแก่เจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ในการถวายสักการะเนื่องในเทศกาลสงกรานต์
ณ พุทธมณฑล อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม
วันพุธ ที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๒

เจริญพร ท่านผู้อำนวยการ ข้าราชการ และบุคลากรสำนักงาน
พระพุทธศาสนาแห่งชาติทุกท่าน

อาตมภาพขออนุโมทนาสาธุการ ในโอกาสที่ทุกท่านมาแสดง
ไมตรีจิต เนื่องในเทศกาลสงกรานต์ที่กำลังจะมาถึงในอีกไม่กี่วัน
ข้างหน้านี้

สงกรานต์เป็นเทศกาลแห่งการแสดงน้ำใจไมตรีต่อกัน มีการ
แสดงออกทางกาย และทางวาจา ที่น่าชื่นใจต่อกัน ผู้น้อยก็แสดง
ความนอบน้อมต่อผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่ก็แสดงความเอื้อเฟื้อเอ็นดูต่อผู้น้อย
ด้วยความจริงใจ นับเป็นวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของไทยที่เรา
ทั้งหลายต้องช่วยกันสืบสานต่อไปอย่าให้สิ้นสูญ

ขออ้อว่าเราล้วนมีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติด้วยกันทุกคน เป็นพระ
ก็มีหน้าที่ตามพระธรรมวินัย เป็นข้าราชการก็มีหน้าที่ตามกฎหมาย

และจรรยาข้าราชการ เป็นพลเมืองก็มีหน้าที่พลเมือง จึงขอให้ทุกคน
ตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนๆ ให้ดี อย่าได้ประพฤติปฏิบัติการ
อันใดที่ผิดไปจากหน้าที่ของตนและขอให้เตือนตนอยู่เสมอว่าการทำ
หน้าที่จะราบรื่นเรียบร้อยไปไม่ได้เลย หากไม่ได้รับความเกื้อหนุน
จากเพื่อนร่วมงาน และเพื่อนร่วมสังคม เพราะฉะนั้น ความเมตตา
เอื้อเฟื้อต่อกันอย่างจริงใจจะช่วยให้จรโลงความสุขและความสำเร็จ
ให้บังเกิดขึ้นได้อย่างแท้จริง

เนื่องในเทศกาลสงกรานต์ ขออำนาจพรให้ทุกท่านจงเจริญ
ด้วยจตุรพิธพรชัย คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ ตลอดจนปฎิภาณ
จนสารสมบัติทุกประการ มุ่งหวังการได้อันเป็นไปโดยชอบ ประกอบ
ด้วยธรรม ขอการนั้นจงพลันสัมฤทธิ์ สมจิตมุ่งมาดปรารถนาโดย
ทั่วหน้ากัน เทอญ.

ขอเจริญพร

พระโอวาท

ประธานในการประทานผ้าไตรแก่ผู้ว่าราชการจังหวัดและหน่วยงานที่เข้าร่วม

โครงการบรรพชาอุปสมบทเฉลิมพระเกียรติ

เนื่องในโอกาสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษก

ณ พระวิหารวัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๒

เจริญพร ท่านผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ,
ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด, ท่านหัวหน้าหน่วยงานที่เข้าร่วม
โครงการ, และสาธุชนทุกท่าน

ขออนุโมทนาสาธุการ ในการที่ท่านทั้งหลาย ได้ร่วมกันจัด
โครงการบรรพชาอุปสมบทเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคล
พระราชพิธีบรมราชาภิเษกและพร้อมเพรียงกันมารับผ้าไตร เพื่อนำ
ไปประกอบพิธีบรรพชาอุปสมบท ในวาระนี้

การบรรพชาอุปสมบทในพระพุทธศาสนาเป็นการเพิ่มพูน
ศาสนทายาท ให้ทวีจำนวนขึ้น นับเป็นกุศลอันยิ่งใหญ่เพราะก่อนจะ
เข้ามาเป็นพระภิกษุในพระธรรมวินัย ผู้ขอบวชต้องตั้งจิตไว้ที่
“ศรัทธา” อันแน่วแน่นมั่นคงต่อพระรัตนตรัย เล็งเห็นประโยชน์ของ

การสละบ้านเรือนออกมาเป็นบรรพชิต ผู้มีวิถีปฏิบัติในทางซัดเดลา
กิเลส เพราะฉะนั้น จึงขอให้ท่านผู้จัดโครงการนี้ทำความเข้าใจกับ
ผู้สมัครเข้าบรรพชาอุปสมบท ให้ตระหนักรู้อย่างถ่องแท้ถึง
วัตถุประสงค์ของการออกจากกาม ที่เรียกว่า “เนกขัมมะ” ว่า
เป็นการปลดปล่อยตนออกจากโลกียวิสัย ไปสู่การศึกษาทาง
พระพุทธศาสนา ได้แก่ การอบรมกายวาจาให้สมบูรณ์ในศีล
การเจริญสมาธิ และการอบรมเพิ่มพูนปัญญา มิใช่เป็นเรื่องการบวช
เล่น หรือบวชตามๆ กัน ซึ่งไม่ก่อประโยชน์อันแท้จริงแต่อย่างใด

หากผู้บวช เข้าใจวัตถุประสงค์แห่งการบวชอย่างถูกต้อง
และพากเพียรประพฤติตนอยู่ในกรอบของพระธรรมวินัยอย่างเคร่งครัด
ตลอดเวลาที่อยู่ในสมณเพศ ถึงแม้บวชอยู่เพียงชั่วระยะเวลาอันสั้น
แต่บุญกุศลก็ย่อมบังเกิดขึ้นได้อย่างมหาศาล

บุญอันเป็นชื่อของความสุขนี้เอง ย่อมจะจรโรลงใจผู้บวช
และช่วยชูน้ำใจของญาติมิตร ตลอดจนสมาชิกของชุมชนเผื่อแผ่
ไปถึงสังคมประเทศชาติ ให้รู้สึกปลาบปลื้มอนุโมทนาบังเกิดเป็น
ความสุขที่จะแผ่ครอบคลุมไปทั่วราชอาณาจักร สมพระราชปณิธาน
ของสมเด็จพระบรมพิตร พระราชสมภารเจ้า ที่ทรงปรารถนาให้
พสกนิกรทั้งหลายมีความสุข อยู่ในบ้านเมืองอันสงบร่มเย็น อยู่ใต้
พระบรมโพธิสมภาร

ขอทุกท่านจงตั้งจิตอธิษฐานประมวลพลังแห่งความดีงาม
ที่บังเกิดจากการบรรพชาอุปสมบทพระภิกษุ เป็นจำนวนมากถึง
๖,๘๑๐ รูป ตามโครงการนี้ ถวายเป็นพระราชกุศลเฉลิมพระบารมี
ฉลองพระมหากษัตริย์คุณของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงพระคุณอัน
ประเสริฐของประชาชาติไทย

ขอให้โครงการนี้ บรรลุวัตถุประสงค์อันดีงามทุกประการ
และขอให้ท่านผู้จัดและผู้เข้าร่วมโครงการนี้ จงเจริญอกงามใน
พระพุทธศาสนายิ่งๆ ขึ้นสืบไป เทอญ.

ขอเจริญพร

พระคติธรรม
ประทานเนื่องในมงคลอายุ ๙๐ ปี
ศาสตราจารย์พิเศษจางค์ ทองประเสริฐ

ศาสตราจารย์พิเศษจางค์ ทองประเสริฐ ราชบัณฑิต เป็นผู้มีสติปัญญาสามารถ อุทิศตนเพื่อสรรพกรณียกิจอันยังประโยชน์ต่อประเทศชาติ พระบวรพุทธศาสนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวงวิชาการ เป็นปราชญ์ในทางปรัชญา ภาษา ศิลปวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ ผู้สมควรได้รับยกย่องนับถือตามนัยแห่งพระพุทธศาสนาว่าเป็น “วุฒบุคคผล” ด้วยหาใช่เพียงเพราะความเป็นผู้ทรงวัยวุฒิล่วงมาถึง ๙๐ ปี หากแต่เพราะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ คือสติปัญญาสามารถ เปรียบประดุจดวงประทีป ยังแสงสว่างส่องทางนำพาให้ศิษยานุศิษย์ได้ประสบความรุ่งโรจน์ในชีวิตมาอย่างต่อเนื่องและยาวนาน

ปัญญาของอาจารย์จางค์เป็นแสงสว่างแก่ผู้มีโอกาสได้ศึกษาเรียนรู้ ได้เจริญรอยตามหนทางของท่าน สมดังพระพุทธภาษิตว่า **“ปัญญา โลกสมิ ปชฺโขโต.”** ความว่า **ปัญญาเป็นแสงสว่างในโลก** ซึ่งได้เชิญมาเป็นภานิตประจํามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อันอาจารย์เป็นหนึ่งในผู้ร่วมสรรค์สร้างความสำเร็จก้าวหน้า ด้วยวิริยอุตสาหะตลอดมา

เนื่องในวาระฉลองอายุ ๙๐ ปี ขออำนาจพรให้ ศาสตราจารย์ พิเศษจำนงค์ ทองประเสริฐ ราชบัณฑิต เจริญด้วยจตุรพิธพรชัย เป็นกำลังเกื้อกูลการศึกษาของชาติบ้านเมืองให้รุ่งเรืองวัฒนายิ่งขึ้นสืบไป เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๒๔ เมษายน ๒๕๖๒

พระคติธรรม
ประธานเนื่องในการประชุมสมัชชาสงฆ์ไทยในสหรัฐอเมริกา
ประจำปี ๒๕๖๒
ณ วัดสังฆาราม รัฐเท็กซัส สหรัฐอเมริกา

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ประธานอุตมการณ์แรกแห่งการเผยแผ่พระพุทธศาสนาไว้ในโอวาทปาฏิโมกข์ ความว่า **“ขนตีปรมฺ ตโป ตีติกขา”** แปลความว่า “ความอดกลั้น เป็นธรรมเครื่องเผากิเลสอย่างยิ่ง” ทั้งนี้ ความอดทนอดกลั้นเป็นธรรมที่บรรพชิตพึงยึดถือเมื่อประสบกับสิ่งที่ไม่ชอบใจทุกอย่าง เช่น คำติฉินนินทา สบประมาท ความไม่ลงรอยกันทางความคิดเห็น ความยากลำบากในการทำหน้าที่ ความร้อนเกินไป ความหนาวเกินไป เป็นต้น

พระภิกษุไทยในต่างประเทศคงเคยประสบปัญหาและอุปสรรคในชีวิตกันมาแล้วทุกรูป มากบ้างน้อยบ้างแตกต่างกันไป ไม่ว่าจะด้วยเหตุแห่งการต้องรักษาตนอยู่ในพระธรรมวินัยให้มั่นคงท่ามกลางสิ่งแวดล้อมที่แตกต่าง การใช้ภาษาที่ไม่ถนัด การต้องประสบพบพานความหลากหลายทางวัฒนธรรม หรือความขัดข้องจากการประสานให้ความร่วมมือในหมู่สงฆ์ด้วยกันเอง รวมตลอดถึงฆราวาสในดินแดนไกล โอกาสนี้ จึงขอถวายกำลังใจให้ทุกท่านตั้งใจ

มั่นในการทำหน้าที่เผยแผ่พระพุทธศาสนาไปทั่วสากล อันเป็นภารกิจหลักของพระธรรมทูตต่อไป โดยไม่ลดละอุทิศการณตามโอวาทปาฏิโมกข์ ขอจงหมั่นอบรมสั่งสมเพิ่มพูนความอดทนอดกลั้นให้ทวียิ่งขึ้นเสมอ แล้วท่านจักได้ชื่อว่าเป็นผู้ทำหน้าที่สาวกของสมเด็จพระบรมศาสดาได้อย่างน่าชื่นชม สมควรแก่คำอนุโมทนาสรรเสริญ

ขอให้การประชุมสมัชชาสงฆ์ไทยในสหรัฐอเมริกา ประจำปี ๒๕๖๒ บรรลุวัตถุประสงค์อันดีงามทุกประการ และขออำนาจพรให้ทุกท่านจงถึงพร้อมด้วยสรรพกำลัง ในอันที่จะปฏิบัติกรณียกิจเพื่อความยั่งยืนของพระสัทธรรม ตลอดกาลนาน เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๓๐ เมษายน ๒๕๖๒

ทศพิธราชธรรมจรรยาติกถา
สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อมฺพรมหาเถร)
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
ทรงรับพระราชทานถวาย เนื่องในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก
ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย พระบรมมหาราชวัง
วันอาทิตย์ ที่ ๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

นโม ตสฺส ภควโต อรทโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส

ทานํ สीलํ ปริจาคํ

อกโกธํ อวิหีสณฺจ

อิจฺเจเต กุสเล ธมฺเม

ตโต เต ชายเต ปิตี

อาชฺชวํ มทฺทวํ ตปํ

ขนฺติณฺจ อวิโรธนํ

จิตฺเต ปสฺสชาติ อตฺตนิ

โสมนสฺสณฺจนุปกฺกนฺติฯ

บัดนี้ จักรับพระราชทานถวายวิสัยหนา “ทศพิธราชธรรมจรรยาติกถา” พรรณนาพระราชจรรยาอนุวัตร อันพระมหากษัตริยาธิราชเจ้า ผู้ทรงดำรงราชสวร์รย์ เป็นพระเจ้าปฐพีมณฑล จะพึงบำเพ็ญให้ต้องตามขัตติยราชประเพณี มีทศพิธราชธรรมเป็นอาภิลลองค์พระเดชพระคุณประดับพระปัญญาบารมี อนุรูปพระราชพิธี

บรมราชาภิเษก ด้วยสมเด็จพระบรมพิตร พระราชสมภารเจ้า ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ได้เสด็จผ่านพิภพ สืบสนองพระองค์สมเด็จพระบรมชนกนาถ จึงพระราชวงศานุวงศ์ เสวกามาตย์ราชบริพาร สมณพราหมณาจารย์ และอาณาประชาราษฎร์ พร้อมเพรียงกันตั้งการพระราชพิธี ตามขัตติยราชประเพณีถวาย เพื่อความเป็นสวัสดิมงคลแก่บ้านเมือง และเพื่อพระราชสิริสวัสดิ์พัฒนามงคลของพระองค์ ผู้ทรงรักรักษาธรรมะ อันเป็นของพระมหากษัตริย์และขัตติยตระกูล ซึ่งมีหน้าที่ที่จะทรงเพิ่มพูนความสุขแก่พสกนิกร และในอันที่จะทรงพิทักษ์รักษาพระบวรพุทธศาสนา

สมเด็จพระบรมศาสตารธรรมสามิศรี เมื่อทรงอนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณ ยังต้องทรงบำเพ็ญพระพุทธรกิจ โปรตเวไนยนิกรให้เต็มดำพระสัทธรรม ยังพุทธภูมิให้สำเร็จเป็นอันดี ข้อนี้อุปมาฉันใด พระเจ้าแผ่นดิน ผู้ทรงดำรงราชไมตรี ก็มีอุปมาฉันนั้น จึงขอรับพระราชทานเลือกสรรพระราชธรรมของโบราณกษัตริย์ มาถวายวิเสชา โดยมิตศพิธราชธรรมเป็นปฐม ตามอาคตสถานในคัมภีร์ชาดกเป็นโคลกที่บัณฑิตยกขึ้นกล่าวถวายอนุศาสน์แด่พระมหากษัตริย์ราชเจ้า ดังรับพระราชทานเชิญขึ้นเป็นนิกเขปบท ว่า **ทาน์ สิลั**
ปริจจาคิ อาชชวั มททวั ตป เป็นต้น

แสดงความเป็นสยามพากย์ว่า ขอพระองค์ผู้ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ จงทรงพระปรีชาสามารถ พิจารณาเห็นราชธรรม

ที่เป็นกุศลส่วนชอบ ๑๐ ประการ ให้ดำรงในพระราชกริยาการเป็น
 นิตย์ ดังนี้

๑. **ทาน การให้** พระมหากษัตริย์ ฟังชูปเลียงพระราชวงศ์
 ข้าทูลละอองธุลีพระบาท ข้าราชการ บรรพชิต ตลอดจน
 อาณาประชาราษฎร์ ด้วยวัตถุปัจจัย บรรดาอามิสทั้งหลาย
 ตามฐานานุรูปของบุคคลนั้นๆ รวมไปถึงการพระราชทาน
 ธรรมทาน แจกจ่ายพระบรมราชาบาย แนวพระราชดำริ
 อันถูกต้องตามทำนองคลองธรรม ให้พสกนิกรทั้งหลายเจริญ
 รอยตาม
๒. **ศีล การตั้งสังวรกายวาจา ให้ปราศจากโทษ** พระมหากษัตริย์
 ฟังเว้นจากความประพฤติดุจริต กล่าวในทางการปกครอง
 ย่อมหมายถึงรัฐธรรมนูญ บทกฎหมาย และจารีตประเพณี
 อันดีงาม กล่าวในทางพระพุทธศาสนา ย่อมหมายถึงศีล
 อย่างน้อยคือเบญจศีล หรือศีล ๕ ของฆราวาสทั่วไป และ
 พระราชาจักรทรงรักษา พร้อมทั้งทรงโน้มน้าวให้พสกนิกร
 รักษาด้วย
๓. **บริจาค การบริจาคเพื่อบรรเทาความโลภเสียได้** พระมหา-
 กษัตริย์ ฟังสละสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์ หรือมีประโยชน์น้อย
 เพื่อสิ่งที่มีประโยชน์ยิ่งใหญ่มากกว่า เพื่อบรรเทาความตระหนี่
 ดังพระพุทธภาษิตที่ว่า “**ฟังสละทรัพย์ เพื่อรักษาอวัยวะอัน**

ประเสริฐ, เมื่อจะรักษาชีวิตก็พึงสละอวัยวะ, เมื่อจะรักษา
ธรรมะ ก็พึงสละทรัพย์ อวัยวะ และแม้ชีวิตได้ทั้งสิ้น”

๔. **อาชวชะ ความซื่อตรง** พระมหากษัตริย์ พึงปฏิบัติพระองค์
ซื่อตรงในกิจการงานตามหน้าที่ของพระประมุข ปราศจาก
มารยา ชื่อสัตย์สุจริตต่อสัมพันธมิตร พระราชวงศ์ และ
ข้าทูลละอองธุลีพระบาท ไม่ทรงหลอกลวงประทุษร้ายโดย
อยู่ติธรรม
๕. **มัททวะ ความอ่อนโยน** พระมหากษัตริย์ พึงมีพระราช-
อัธยาศัยอ่อนโยนละมุนละม่อม ไม่ถือพระองค์ด้วยความ
ดื้อรั้น เมื่อมีผู้กราบบังคมทูลพระกรุณาตักเตือนด้วยเหตุผล
ของบัณฑิต ก็ควรจะทรงสดับตรับฟังโดยถ่อมถ่อม ถ้าดีก็ควรจะ
ทรงอนุโมทนาแล้วทรงอนุวัตปฏิบัติตาม อีกทั้งควรจะทรงมี
สัมมาคารวะอ่อนน้อมต่อท่านผู้เจริญโดยวัย และโดย
คุณความดี
๖. **ตบะ การกำจัดความเกียจคร้านและความขี้** พระมหากษัตริย์
พึงมีตบะ ซึ่งตบะของพระมหากษัตริย์คือการคุ้มครอง
ประชาชน ต้องทรงพากเพียรที่จะขจัดความเกียจคร้าน
เบื่อหน่ายในอันที่จะปกป้องรักษาประชาราษฎร์ให้อยู่เย็น
เป็นสุข ต้องทรงตั้งพระราชหฤทัยบำเพ็ญพระราชกิจอย่าง
สม่ำเสมอ และให้ดียิ่งขึ้น

๗. **อักษะ ความไม่มักโกรธ** พระมหากษัตริย์ พึงมีพระเมตตาสูงส่ง ไม่ทรงปรารถนาจะก่อเวรภัยแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ไม่ทรงพระพิโรธด้วยเหตุอันไม่สมควร แม้มีเหตุจะให้ทรงลู่อำนาจแห่งความโกรธ ก็พึงข่มพระราชหฤทัยให้สงบระงับ มิให้บังเกิดพระกิริยาอันไม่งดงาม ไม่น่ารักน่าเคารพ ดุจมีพระฉายส่องพระพักตร์เป็นเครื่องกำกับพระอาการไว้เสมอ
๘. **อวิหิงสา การไม่เบียดเบียนผู้อื่น ตลอดจนสรรพสัตว์ให้ตกทุกข์ได้ยาก** พระมหากษัตริย์ พึงประกอบด้วยพระมหากรุณา ไม่ปรารถนาจะทรงเบียดเบียนผู้ใดให้ลำบาก ไม่ทรงก่อทุกข์แก่มนุษย์หรือสัตว์เพียงเพื่อความสนุก ไม่ขูดรีดหรือกะเกณฑ์ราษฎรอย่างเหลือกำลัง กระทั่งเกิดความระส่ำระสาย ทรงคุ้มครองประชาชนดุจดั่งบิดามารดารักษาบุตร
๙. **ขันติ ความอดทนต่อสิ่งที่ควรอดทนเป็นเบื้องต้น** พระมหากษัตริย์ พึงมีพระราชหฤทัยกล้าหาญอดทนต่อโลภะ โทสะ และโมหะ ย่อมต้องทรงอดทนต่อสู้กับกิเลสได้ ทรงสามารถอดทนต่อถ้อยคำที่กล่าวขั้วติฉินนินทา ทรงรักษาพระกายพระวาจาให้สงบเรียบร้อยได้เสมอ
๑๐. **อวิโรธนะ การไม่ปฏิบัติให้ผิดจากการที่ถูกต้องตรง ดำรงอาการคงที่ไม่ให้วิการด้วยความยินดียินร้าย** พระมหากษัตริย์ พึงรักษาพระราชจรรยาวัตรตามหลักนิติศาสตร์ และราช-

ศาสตร์ ไม่ทรงประพฤติกลาตจากความยุติธรรม ทรงยกย่องผู้กระทำดีสมควรได้รับยกย่อง ทรงปราบปรามบุคคลผู้กระทำเลวสมควรถูกกำราบ ไม่ทรงตัดสินพระราชหฤทัย เชิดชูหรือข่มเหงบุคคลใดๆ ด้วยอำนาจแห่งอคติ หรือความลำเอียง ๔ ประการ กล่าวคือ ลำเอียงเพราะความชอบ ๑, ลำเอียงเพราะความชัง ๑, ลำเอียงเพราะความกลัว ๑ และลำเอียงเพราะความเขลา ๑

หากทรงดำรงพระราชธรรมได้ดังนี้ พระปิตีโสมนัสมหาศาลจักบังเกิดแก่พระองค์ และย่อมทรงเป็นที่สรรเสริญว่าทรงปกครองโดยธรรมเป็นอุบาย คนทั้งหลายก็น้อมเข้าสวามิภักดิ์ต่อพระประมุขผู้ได้ชื่อว่าทรงปกครองโดยธรรม มิใช่โดยอำนาจ ต่างเจริญสุขสวัสดิ์ร่วมกันได้ทุกสถาน

ลำดับนี้ จักรับพระราชทานถวายเป็นวิสาขบูชา ราชสังคหวัตถุจักรวรรดิวัตร และผละกำลังของพระมหากษัตริย์ อันโบราณบัณฑิตแสดงไว้ เพื่อเพิ่มพูนพระราชสิริสวัสดิพิพัฒนามงคลต่อไป

ราชสังคหวัตถุ เป็นพระราชจรรยาอันเป็นที่ตั้งแห่งการสงเคราะห์หน่วยงานน้ำใจประชาชน จำแนกเป็น ๕ ประการ ดังนี้

๑. **สัสสมณะ** ทรงพระปรีชาในการบำรุงเกษตรกรรมให้บริบูรณ์
๒. **ปฐิสเมณะ** ทรงพระปรีชาในการสงเคราะห์ผู้ปฏิบัติงานฉลองพระเดชพระคุณ

๓. **สัมมาปาสะ** ทรงพระปรีชาในการผูกประสานน้ำใจชน ทั้งปวงให้นิยมยินดี
๔. **วาจาเปยะ** ทรงพระปรีชาในการใช้พระวาจาอ่อนหวานจับใจ ทรงปราศรัยกับบุคคลทั่วไป ยังให้เกิดความรักใคร่ชื่นชม
๕. **นิรัคคะ** ทรงพระปรีชาในการยังให้บ้านเมืองมั่นคงปลอดภัย ถึงขนาดอุปมาได้ว่า แม้ประตู่เรือนก็ไม่จำเป็นต้องลงกลอน

ลำดับนี้ จักถวายวิสาขนา **จักรวรรดิวัตร** สำหรับ พระจักรพรรดิผู้เป็นเอกในโลก จำแนกเป็น ๑๒ ประการ ดังนี้

๑. ควรพระราชทานพระบรมราโชวาทและพระบรมราชานุญาตแก่คนภายในคือข้าราชการสำนัก และคนภายนอกคือข้าราชการ ตลอดจนประชาชนทั้งหลาย
๒. ควรผูกพระราชไมตรีกับบรรดานานาประเทศ
๓. ควรส่งเครื่องพระบรมวงศานุวงศ์ตามควรแก่พระอิสริยยศฐานันดร
๔. ควรเกื้อกูลคหบดีทั้งปวง
๕. ควรอนุเคราะห์ประชาชนตามฐานานุกรม
๖. ควรอุปการะบรรพชิตผู้ประพฤติชอบ ด้วยไทยธรรมเกื้อกูลแก่การบำเพ็ญสมณปฏิบัติ
๗. ควรจัดรักษาสัตว์ทั้งจตุบาทแลทวิบาท ด้วยอภัยทาน ป้องกันมิให้ใครทำอันตราย จนถึงขั้นจะสูญพันธุ์

๘. ควรห้ามชนทั้งหลายไม่ให้กระทำชั่ว พร้อมชักนำให้ประกอบ
สัมมาชีพ และกระทำแต่ความดี
๙. ควรแสวงหาหนทางให้ผู้ไม่มีทรัพย์ ได้ประกอบสัมมาชีพ
พร้อมพระราชทานพระราชทรัพย์เจือจาน
๑๐. ควรเสด็จเข้าไปใกล้ชิตบรรพชิตผู้ทรงศีลและทรงสติปัญญา
เพื่อมีพระราชปวงจนถึงกุศลอกุศล
๑๑. ควรห้ามพระจิต งดเว้นไม่เสด็จพระราชดำเนินไปสู่สถานที่ที่
อาจนำมาซึ่งความเสื่อม
๑๒. ควรระงับความโลภในลาภอันไม่สมควรได้

ในลำดับนี้ จักถวาย **พละ ๕** ประการของพระมหากษัตริย์
ดังนี้

- ข้อ ๑ กายพละ** ต้องทรงมีกำลังพระวรกายเข้มแข็ง เพื่อการปฏิบัติ
พระราชกรณียกิจ
- ข้อ ๒ โภคพละ** ต้องมีพระราชทรัพย์ เพื่อการบำรุงเลี้ยงบุคคล
ที่พึงบำรุงเลี้ยง
- ข้อ ๓ อมัจจพละ** ต้องทรงมีข้าทูลละอองธุลีพระบาท และ
ข้าราชการผู้ใหญ่ผู้น้อย เพื่อเป็นกำลังทางนิติบัญญัติ บริหาร
และตุลาการ

ข้อ ๔ อภิจักร์พละ ต้องเสด็จพระราชสมภพในชาติตติยตระกูล อันเป็นผลจากบุพเพกตปุญญา เพื่อให้เป็นที่ยอมรับนับถือของมหาชน

ข้อ ๕ ปัญญาพละ ต้องมีพระปัญญาเฉลียวฉลาดรอบคอบ ทรงชวนชวายนอบรมพระปัญญาให้เพิ่มพูน เพื่อจะได้มีพระญาณหยั่งทราบเหตุผลแจ้งชัดในสรรพสิ่ง

สมเด็จพระบรมพิตร พระราชสมภารเจ้า เพ็งเสด็จดำรงราชไศศวรราชใหม่ เปรียบประดุจพระบรมศาสดาแรกตรัสรู้อนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ เมื่อได้ทรงบำเพ็ญพระราชธรรมให้สำเร็จประโยชน์แก่ประชาชนผู้อยู่ใต้พระบรมโพธิสมภาร ก็เปรียบประดุจพระบรมศาสดาได้บำเพ็ญพระพุทธรกิจบริบูรณ์ กระทั่งทรงบันลือสุรนาว่า “กิจใดพระศาสดาผู้มีกรุณา แสวงหาประโยชน์แก่สาวกจะควรทำ, กิจนั้นเราอาศัยความเอ็นดู ได้กระทำแล้วแก่ท่านทั้งหลายทุกประการ” ดังนี้

ข้อนี้จักสำเร็จเป็นพระบารมีต่อไปในอนาคต ยังพระราชอุปัติของพระองค์ ให้มีผลสมด้วยพระพุทธานุภาพว่า “ภิกษุทั้งหลาย สองบุคคลนี้เมื่อเกิดขึ้นในโลก ย่อมเกิดขึ้นเพื่อประโยชน์สุขแห่งชนเป็นอันมาก เพื่อความต้องการ เพื่อความเกื้อกูล เพื่อความสำราญแห่งชนเป็นอันมาก ทั้งเทวดาและมนุษย์ สองบุคคลนี้คือ พระตถาคต สัมมาสัมพุทธเจ้า ๑ พระราชาจักรพรรดิ ๑” ดังนี้

อันพระราชอุปัติของพระมหากษัตริย์ จักพึงมีผลสมดัง
พระพุทธานุภาพนี้ได้ ก็แต่ด้วยอำนาจแห่งการที่ทรงบำเพ็ญพระราช-
ธรรม ดังรับพระราชทานถวายวิสัยนามาฉะนี้

**พุทธานุภาโว เจว ธมมานุภาโว จ สงฆานุภาโว ปรมเนท-
มหาวชิราลงกรณ มหาราช สราชีนี อภिरกขนตุ นิรันดร.**

ขออานุภาพแห่งพระพุทธเจ้า พระธรรมเจ้า และพระสงฆ์เจ้า
จงอภิบาลรักษา พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินท-
รมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินี
เป็นนิตยกาล

ขอพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชทาน
พระบรมราชูปถัมภ์พระบวรพุทธศาสนา ทรงอภิบาลรักษารัฐมณฑล
เสด็จสถิตอยู่ในสิริราชสมบัติยั่งยืนนาน ทรงปกครองประชาชน
โดยชอบ ทรงมีชัยชนะเป็นนิตยกาล

ความปลอดโปร่ง ความสำเร็จ ความเจริญ ความเป็นใหญ่
เดชาานุภาพ จงมีแต่พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทุก
ประการ

อรหํ สมมาสมพุทโธ

อตุตมํ ธมมมชฌคา

มหาสงฆํ ปโปเธสิ

อิจเจตํ รตนตตยํ.

ด้วยเดชาานุภาพพระรัตนตรัย เป็นปฏิพาหนะบารมี
ขออุปัทวันตรายและอุปสรรคทั้งหลาย จงอย่าได้ถูกต้องพ้องพาน

สยามรัฐสีมาในกาลไหนๆ ขอความเป็นผู้ไม่มีโรค สุขสำราญ
ความเป็นผู้มีอายุยืนนาน และความบริบูรณ์แห่งวัตถุทั้งหลายอันเป็น
ที่ตั้งแห่งวิบูลผล ทั้งสุข โสมนัส สวัสดิ์ทุกสถาน จงเกิดมี จงเป็นไป
แต่สมเด็จบรมบพิตร พระราชสมภารเจ้า ทั้งสองพระองค์ กับทั้ง
พระบรมราชวงศ์

ขอเทพเจ้าผู้สิงสถิตในสยามรัฐมณฑล จงตั้งไมตรีจิตอภิบาล
รักษาสมเด็จบรมบพิตร พระราชสมภารเจ้า ผู้ทรงพระคุณอัน
ประเสริฐ กับไทยรัฐมณฑล บังเกิดอิฏฐวิบูลมณูผลอันเป็นหิตานุ-
หิตประโยชน์ ป้องกันสรรพโทษซึ่งไม่เกื้อกูลแก่ความเจริญอย่าให้
เกิดมี

สิทฺธมตฺถุ สิทฺธมตฺถุ

เอตสฺมี รตนตฺตยสฺมี

สิทฺธมตฺถุ อิทํ พัลลํ

สมปสาทนเจตโส.

ขอผลที่กล่าวนี้ จงเป็นผลสัมฤทธิ์ จงเป็นผลสัมฤทธิ์ จงเป็น
ผลสัมฤทธิ์ แต่สมเด็จบรมบพิตร พระราชสมภารเจ้า ผู้มีพระราช-
หฤทัยเลื่อมใสในพระรัตนตรัย สมพระบรมราชประสงค์จงทุกประการ
เทอญฯ

ขอถวายพระพร

พระสัมโมทนียกถา
ประทานในพิธีเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระพรชัยมงคลแด่
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคล
พระราชพิธีบรมราชาภิเษก พุทธศักราช ๒๕๖๒
ณ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม กรุงเทพมหานคร
วันอังคาร ที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ท่านพระเถรานุเถระ สหธรรมิกทุกท่าน,
นายสุวัพันธุ์ ตันยุวรรธนะ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี,
นายพงศ์พร พราหมณ์แสนท์ ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนา
แห่งชาติ

บัดนี้ เราทั้งหลายมีสมเด็จพระบรมบพิตร พระราชสมภารเจ้า
พุทธศาสนูปถัมภกพระองค์ใหม่ ทรงประกาศมอบพระองค์ถวายไว้
แต่พระพุทธเจ้า พระธรรมเจ้า พระสงฆ์เจ้า ดังที่ประจักษ์ทราบโดย
ทั่วกันแล้ว

ขอเราทั้งหลายผู้เป็นบรรพชิต จงร่วมกันถวายอนุโมทนาสาธุ
การและถวายพระพรให้สมเด็จพระบรมบพิตรพระราชสมภารเจ้า
ทั้งสองพระองค์ ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ทรงเจริญพระชนมสุข

สิริสวัสดิ์เพื่อทรงเป็นหลักชัยของชาติและทรงสามารถพิทักษ์รักษา
พระบวรพุทธศาสนาตามพระราชสถานะ พุทธศาสนูปถัมภก
ได้อย่างเต็มพระกำลังสมดังพระบรมราชปณิธาน

ขอพระภิกษุสามเณรทั่วสังฆมณฑล จงพร้อมเพรียงกัน
ประพฤติตนอยู่ในพระธรรมวินัยอย่างเคร่งครัด ปฏิบัติตามหลัก
ไตรสิกขา สามารถเป็นกำลังของคณะสงฆ์และเป็นที่ยิ่งของสังคมไทย
เพื่อยังความปลอดโปร่งพระราชหฤทัย เป็นการฉลองพระเดช
พระคุณของพระองค์ผู้ทรงเป็นพุทธศาสนูปถัมภกสืบไป

โอกาสนี้ ขอท่านทั้งหลายร่วมกันเจริญจิตภาวนา ถวาย
พระพรชัยมงคล เนื่องในโอกาสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษก
ขอให้ทรงพระเจริญยิ่งยืนนานในสิริราชสมบัติตลอดไป.

พระสัมโมทนียกถา
ประธานในการบำเพ็ญพระกุศลอุทิศถวาย
สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (วาสนมหาเถร)
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
พระองค์ผู้ประธานกำเนิด
ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุวาระแควม
เนื่องในวาระ ๓๓ ปีนับแต่การสถาปนา
ณ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุวาระแควม
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
วันพุธ ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ท่านพระเถรานุเถระ,
เจริญพร ท่านสาธุชนทุกท่าน

ขออนุโมทนาสาธุการที่ท่านทั้งหลายได้มาร่วมกันบำเพ็ญ
กุศลอุทิศถวาย เจ้าพระคุณ สมเด็จพระสังฆราช (วาสนมหาเถร)
และฉลองวันคล้ายวันสถาปนาศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคม
ผู้สูงอายุวาระแควมในวันนี้

โลกของเราจะดำรงอยู่อย่างเป็นปกติสุขได้ ต้องอาศัยคุณธรรมสำคัญ ได้แก่ **“ทาน”** คือการให้ การแบ่งปันซึ่งกันและกัน การให้ในทางพระพุทธศาสนาจำแนกไว้เป็นหลายระดับ แม้การให้วัตถุสิ่งของจะเป็นการให้ที่ดี ที่ควรอนุโมทนา แต่ก็ยังมีการให้อีก ระดับหนึ่งซึ่งเป็นทานอันสูงส่ง ที่เรียกว่า **“อภัยทาน”**

ชีวิตทุกชีวิต ไม่ว่าจะเป็นเทวดา เป็นมนุษย์ หรือสัตว์เดรัจฉาน ล้วนรักตัวกลัวตายเป็นสัญชาตญาณด้วยกันทั้งสิ้น ไม่มีชีวิตใดที่ปรารถนาจะเผชิญกับภัย ไม่ว่าจะมาในรูปแบบใดๆ เพราะคำว่า **“ภัย”** หมายถึง สิ่งที่น่ามาซึ่งความกลัว ในขณะที่ **“อภัย”** คือความไม่น่ากลัว ดังนั้น **อภัยทาน** คือการให้ความไม่มีภัย ให้ความไม่น่ากลัว ให้ความไม่มีโทษ จึงจัดเป็นการให้อย่างสูง โดยไม่จำเป็นต้องใช้วัตถุสิ่งของ หากแต่เป็นการให้ที่เกิดจาก **“กุศลจิต”** ของผู้ให้ ขณะใดบุคคลเกิดกุศลจิต ที่จะงดเว้นจากบาป ไม่ฆ่า ไม่เบียดเบียน ช่วยปลดปล่อยชีวิตให้อยู่รอดปลอดภัย ขณะนั้น บุคคลนั้นย่อมได้ชื่อว่ากำลังบำเพ็ญอภัยทาน

ทานประเภทนี้ เป็นทานที่สมควรบำเพ็ญบ่อยๆ เพื่อละคลายจากความเห็นแก่ตัว ปล่อยวางจากความยึดมั่นถือมั่นว่าเป็นสัตว์ เป็นบุคคล เป็นตัวตน เรา เขา มุ่งมองเห็นทุกชีวิตว่าล้วนมีคุณค่า จนตระหนักได้ว่าไม่มีเหตุอันใดเลยที่ควรจะอาฆาตพยาบาท โกรธเคืองกัน ตั้งแต่คนใกล้ชิดในบ้าน ในที่ทำงาน ในชุมชน เรื่อยไป

จนถึงสมาชิกในสังคมทั่วไปที่แม้ไม่รู้จัก ทุกชีวิตควรแต่จะแผ่ความเมตตากรุณาต่อกันอย่างเสมอหน้า โดยไม่เลือกที่รักมักที่ชัง อันเป็นเป้าหมายที่แท้จริงของการบำเพ็ญอภัยทาน

ท่านทั้งหลายได้มาช่วยกันสร้างชีวิตใหม่แก่ผู้สูงอายุ ให้มีความสุขในวัยชรา ได้มาช่วยกันไถ่ชีวิตที่กำลังจะถูกฆ่า ให้อยู่รอดปลอดภัย และได้ช่วยสร้างคุณภาพชีวิตของเกษตรกรไทย ให้มีปัจจัยในการประกอบสัมมาชีพ นับเป็นการโดยเสด็จพระกุศล เจ้าพระคุณ สมเด็จพระสังฆราช (วาสนมหาเถร) บูรพาจารย์ที่เราทั้งหลายเคารพบูชาอย่างสูงสุด และเป็นบุญกิริยาที่ควรแก่การอนุโมทนาอย่างยิ่ง

ขออำนาจบุญกุศลที่ทุกท่านได้สั่งสมมา จงสำเร็จเป็นเครื่องบูชาพระคุณ เสริมส่งพระบารมีธรรม ถวายแด่เจ้าพระคุณ สมเด็จพระสังฆราช (วาสนมหาเถร) และจงเป็นปัจจัยคลันดาล อภิบาลรักษาให้ทุกท่านเจริญด้วยจตุรพิธพรชัยในที่ทุกสถาน ในกาลทุกเมื่อ เทอญ.

ขอเจริญพร

พระคติธรรม
ประทานเนื่องในวาระ ๑๐๐ ปี
แห่งการพระราชทานกำเนิดกิจการอนุศาสนาจารย์
๑ มิถุนายน ๒๕๖๒

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาทไว้ในบทพระราชนิพนธ์เรื่องเทศนาเสือป่า ความตอนหนึ่งว่า “...การประพฤติตนอยู่ในศีลในธรรมไม่ขัดแกว่าการเป็นทหารเลย แต่ตรงกันข้ามกลับจะทำให้เป็นผู้ที่สมควรได้รับความไว้วางใจยิ่งขึ้น เพราะทหารเป็นผู้รับมอบให้ถืออาวุธในมือ ถ้าเป็นผู้ที่ไม่อยู่ในศีลในธรรมแล้วก็อาจจะใช้อาวุธนั้นเป็นเครื่องมือข่มเหงคะเนงร้ายให้มหาชนได้รับความเดือดร้อนเป็นที่สุด ...การอยู่ในธรรมนั้น เป็นของสำคัญสำหรับทหาร และเป็นประโยชน์แก่ผู้ประพฤตินั้นเองโดยแท้ เพราะฉะนั้นขอผู้ที่รับราชการเป็นทหารและหวังความมั่นคงและความเจริญในราชการ จงอย่าได้หลงเชื่อผู้ที่กล่าวว่าทหารไม่ต้องอยู่ในศีลในธรรมเลยเป็นอันขาด...”

กิจการอนุศาสนาจารย์ได้รับพระราชทานกำเนิดจากสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้าผู้ทรงเป็นจอมปราชญ์ อนุศาสนาจารย์และกำลังพลต่างมุ่งมั่นสนองพระบรมราโชบายมาถึง ๑ ศตวรรษแล้ว เป็น

ที่นำอนุโมทนายกย่อง ขอให้ท่านทั้งหลายพากเพียรฝึกฝนพัฒนาตนให้มีคุณภาพสูงขึ้นเสมอ ด้วยความกตัญญูกตเวทิต่อพระผู้พระราชทานกำเนิดและต่อบูรพาจารย์ เพื่อยังสัมฤทธิ์ผลแห่งราชการ โดยน้อมนำพระบรมราโชวาทที่เชิญมาข้างต้นนี้ ไปปลุกฝังอบรมให้บังเกิดในจิตใจของทวยหาญผู้เป็นกำลังแห่งกองทัพ อันจักอำนวยผลให้ทหารทุกคนเป็นผู้อยู่ในศีลในธรรม พร้อมทำหน้าที่รักษาธรรมได้อย่างเป็นธรรมสืบไป

ขออำนวยพรให้กิจการอนุศาสนาจารย์ เจริญวัฒนาสถาพรสามารถสรรค์สร้างคุณูปการแก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และประชาชน อย่างเต็มกำลังความสามารถตลอดกาลนาน เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒

พระสัมโมทนียกถา
ประทานในการทรงเปิดการประชุมวันวิสาขบูชาโลก ครั้งที่ ๑๖
เรื่อง สติ : จากวิถีธรรมสู่วิถีชีวิต
ณ ศูนย์ประชุมสหประชาชาติ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
วันพฤหัสบดี ที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ท่านพระเถรานุเถระ,
เจริญพร ท่านสาธุชนทุกท่าน

ในนามของคณะสงฆ์ไทยขอต้อนรับท่านพระเถรานุเถระ
ตลอดจนพุทธศาสนิกชนนานาชาติที่มาร่วมการประชุมชาวพุทธ
นานาชาติ หัวข้อ “**สติกับแนวคิดและการประยุกต์ใช้**” เนื่องใน
เทศกาลวิสาขบูชา วันสำคัญสากลของโลก ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๒
ในวันนี้ ด้วยความปรารถนาดีอย่างยิ่ง

พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาแห่งความตื่นรู้ ความตื่นที่หมายถึง
ถึงนี้มีใช่ความตื่นเด่น ความตื่นตม หรือความตื่นข่าว อันมีรากฐาน
มาจากกิเลสเครื่องเศร้าหมอง หากแต่เป็นความตื่นขึ้น จากความ
หลับใหลอยู่ในกิเลสนิทรา

ตามธรรมดาในเวลาที่คุณคิดใคร่กำลังหลับสนิทอยู่ย่อมไม่มีทางที่จะรู้สึกถึงรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส หรือแม้แต่ความคิดนึก ตราบจนเมื่อบุคคลนั้นตื่นขึ้นแล้ว ตาก็จะเริ่มเห็นรูป หูก็จะยินเสียง จมูกก็จะรู้กลิ่น ลิ้นก็จะลิ้มรส กายก็จะรู้สึกสัมผัส และใจก็จะรู้ความคิดนึกที่เกิดขึ้น กล่าวกันตามภาษาทางโลกก็เรียกว่า บุคคลนั้นมีสติตื่นขึ้นมาจากความหลับ อย่างไรก็ตามอย่างไรก็ดี “สติ” ในทางพระพุทธศาสนา มีความหมายลึกซึ้งยิ่งกว่าความรู้สึกตัวพื้นฐานเช่นที่กล่าวข้างต้น เพราะยัง หมายถึงการรู้เท่าทันความปรุงแต่งทั้งปวง ที่เรียกว่า “สังขาร” อันเป็นต้นเหตุแห่งทุกข์ ตามหลักการที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้อีกด้วย

ความชั่ว ความเลวร้ายทั้งหลายในโลกนี้ ไม่อาจเกิดขึ้นได้เลย หากมนุษย์มีสติรู้เท่าทันการเคลื่อนไหวของร่างกาย รู้เท่าทันอารมณ์ที่ปรุงแต่งจิต และรู้เท่าทันความคิดทั้งหลายว่าเป็นเหตุเป็นผลหรือไม่ เพราะฉะนั้น บุคคลผู้มีสติรู้เท่าทันกาย ย่อมจะไม่พูดชั่ว และไม่กระทำชั่ว สามารถรักษาดนอยู่ใน “ศีล” ได้อย่างสมบูรณ์ เมื่อมีสติรู้เท่าทันจิต ก็จะมี “สมาธิ” ตั้งมั่น ไม่ซัดส่ายหวั่นไหววุ่นวายและเมื่อมีสติรู้เท่าทันถึงเหตุผลอย่างชัดเจน “ปัญญา” ก็จะเกิดขึ้น เป็นเครื่องดับทุกข์ได้อย่างแท้จริง

สติจึงเป็น “ธรรมมีอุปการะมาก” คือทำให้ตื่นจากความไม่รู้ เพียงนำมาใช้กับทางโลกก็ยังเกื้อกูลประโยชน์มหาศาล ทั้งต่อการ

ทำงาน ความสัมพันธ์กับบุคคล การจัดระบบความคิด อีกทั้งยังทำให้ไม่มักโกรธ ไม่มัวเมา ไม่ซิมเศร้า ไม่รู้สึกกดดันและถ้าสั่งสมอบรมให้เจริญมากขึ้นจนเป็น “มหาสติ” ก็จะได้ประโยชน์จากทางธรรม เกื้อกูลต่อการเห็นประจักษ์ความจริงของกายและจิต สามารถตื่นจากกิเลสนิทราได้อยู่ทุกเมื่อ สมดังพระพุทธภาษิตที่ว่า **“สติโลกสมิ ชاکโร”** ที่แปลว่า **“สติเป็นเครื่องตื่นในโลก”** ทุกประการ

วันวิสาขบูชา เป็นอุดมสมัยที่ชาวพุทธทั้งหลายจักได้ใช้เป็นโอกาส เริ่มอบรมเจริญสติให้บังเกิดขึ้นอย่างจริงจัง สำหรับเป็นอุปกรณ์ในการพัฒนาตนและพัฒนาสังคม เป็นการเพิ่มพูนสันติภาพในโลกนี้ให้ไพบุลย์สืบไป

ขออนุโมทนากุศลเจตนาของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการจัดการประชุมชาวพุทธนานาชาติครั้งนี้ขออำนวยการให้การประชุมบังเกิดสัมฤทธิผล สมวัตถุประสงค์อันดีงามที่ตั้งไว้จงทุกประการ และขอให้ทุกท่านที่มาประชุมพร้อมเพรียงกัน ณ ที่นี้ ประสบความเจริญอกงามในธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า โดยทั่วกัน เทอญ.

ขอเจริญพร

พระคติธรรม

พิธีเจริญพระพุทธมนต์นานาชาติถวายพระพรชัยมงคล
เนื่องในโอกาสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษก
ณ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระพุทธมนต์หรือบรรดาบทพระปริตร ที่พุทธบริษัทนิยม
เจริญหรือสวดกันเป็นเนืองนิตย์ หากพิจารณาถึงที่มาและความ
หมายจะพบว่า ล้วนเป็นพระพุทธพจน์ที่ทรงสั่งสอนสรรพสัตว์ให้
เจริญเมตตาอย่างไม่มีประมาณ หรือเป็นบทประพันธ์ของพระสาวก
โดยมีเนื้อความสอดคล้องต้องกับพระธรรมวินัย อ่างอิงพระพุทธคุณ
พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ อันเป็นสรณะนำทางชีวิตที่ประเสริฐ
สูงสุด การเจริญพระพุทธมนต์ด้วยดวงจิตตั้งมั่นเป็นสมาธิ และด้วย
ปัญญาสอดส่องถึงความหมายของพระพุทธมนต์แต่ละบทๆ จึงมีคุณ
มหาศาลในการกล่อมเกลาจิตใจผู้สวดและผู้ฟังให้สงบนิ่งด้วย
เอกัคตารมณ์ เป็นกุศโลบายแก้กุลการเจริญสติและปัญญาให้
งอกงามไปบุลย์ ครั้นเมื่อบุคคลถึงพร้อมด้วยสติปัญญาแจ่มแจ้งตาม
วิถีแห่งอริยอัฏฐังคิกมรรคแล้ว สรรพทุกข์ สรรพภัย สรรพโรครย่อม
ปราศไปจากชีวิตได้ตามอานิสงส์ของพระพุทธมนต์

การที่มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และสมาคมสันติภาพโลก จัดพิธีเจริญพระพุทธมนต์นานาชาติ นับเป็นบุญกิริยาที่น่าอนุโมทนายิ่ง ขอทุกท่านจงตั้งใจเจริญและสดับพระพุทธมนต์ พร้อมชวนถวายศึกษาความหมายของมนต์แต่ละบทจนกระจ่างใจ เพื่อเพิ่มพูนปัญญาให้ทวียิ่งขึ้น เพราะปัญญานี้เองคืออานุภาพอันสูงสุดที่จะช่วยอำนวยศุภผลเป็นความเจริญในชีวิตตลอดจนสันติสุขในสังคมประเทศชาติ และในโลกได้ ดังมนุรถปรารภนา

ขออานุภาพแห่งความดีงามจงสำเร็จเป็นพระพรชัยมงคล ถวายแด่ สมเด็จพระบรมพิตร พระราชสมภารเจ้า ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ สมกุศลเจตนาของท่านทั้งหลายทุกประการ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒

พระโอราท

ประทานทรงเปิดการประชุมกรรมการเถรสมาคมธรรมยุต

และประทานตราตั้งพระอุปฌาย์ คณะธรรมยุต

ณ วัดอาวุธวิกสิตาราม เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ท่านเจ้าประคุณ สมเด็จพระวันรัต

ท่านเจ้าคุณเลขาธิการคณะธรรมยุต, ท่านพระสังฆาธิการ,

ท่านพระเถรานุเถระ สหธรรมิกทุกท่าน

ขออนุโมทนาสาธุการที่ได้มาประชุมกัน ด้วยสามัคคีธรรม
และอธิษฐานธรรม ในการประชุมกรรมการเถรสมาคมธรรมยุต
ในวันนี้

ในรอบปีที่ผ่านมา คณะสงฆ์โดยเฉพาะคณะธรรมยุตได้
สูญเสียพระมหาเถระผู้เป็นกำลังสำคัญในการบริหารกิจการ
พระศาสนาไปหลายรูป อันที่จริงความตายก็เป็นธรรมดาของโลก
ไม่ใช่ของน่าอัศจรรย์อะไร แม้สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้ทรงเป็น
เลิศในโลก ก็ยังเสด็จดับขันธปรินิพพาน แต่ที่ผมหยิบยกการถึง
มรณภาพของพระเถระสำคัญๆ ของหมู่คณะขึ้นในที่นี้ ก็เพื่อสะกิดใจ

เราทั้งหลายผู้ยังอยู่ว่าเราทุกรูปทุกคน ล้วนมีหน้าที่ที่จะประกอบกรณียกิจ เพื่อยังหมู่คณะให้เจริญรุ่งเรือง เราล้วนมีหน้าที่ที่จะสั่งสมอบรมเพิ่มพูนสติปัญญา ความสามารถของตน ๆ ให้งอกงามขึ้นอยู่เสมอ トラบเท่าที่ยังไม่จบกิจในพระพุทธศาสนา

เราต่างทราบกันดีอยู่แล้วว่า ชีวิตมนุษย์ไม่ยืนยาวสักเท่าไรอย่างมากที่สุดก็ประมาณร้อยปี แต่พระพุทธศาสนา และหมู่คณะของเราจักดำรงอยู่ยั่งยืนนานอีกนับพันนับหมื่นปี เพื่อเกื้อกูลประโยชน์แก่มหาชนเป็นอันมากต่อไป หากท่านทั้งหลายไม่พากเพียรชวนชวายเป็นกิจที่ชอบที่ควรอย่างเต็มสติกำลังความสามารถนับแต่บัดนี้ ก็เท่ากับเป็นบั่นทอนอายุของหมู่คณะและพระศาสนาให้น้อยลงๆ อย่างน่าเศร้าใจและยังน่าเสียดายโอกาสสำหรับตนเอง ที่ได้เกิดมาเป็นมนุษย์ พบพระพุทธศาสนาได้อาศัยอยู่บนแผ่นดินไทยอันร่มเย็นและที่สำคัญที่สุด คือได้มาดำรงเพศบรรพชิตมีโอกาสสั่งสมบุญกุศล อยู่ในพระธรรมวินัยของสมเด็จพระบรมศาสดา จึงขอให้ระลึกอยู่เสมอทุกๆ วันว่า เราได้สร้างสิ่งดีงามฝากไว้แก่คนรุ่นต่อไป เหมือนเช่นบูรพาจารย์ของเราได้สร้างสรรค์ไว้เพื่อพวกเราแล้วหรือยัง

ขอถวายกำลังใจให้ทุกท่านมีพลังในการดลบันดาลความเจริญวัฒนามาสู่พระบวรพุทธศาสนา ขออำนาจของความกตัญญูทศเวทที่ท่านมีต่อบูรพาจารย์ของเราทั้งหลายเป็นพื้นที่

หยัดยืนอันมั่นคง ให้ทุกท่านสามารถอบรมสั่งสมคุณธรรมอื่นๆ ให้
ทวีคูณขึ้นในตน ส่งผลเป็นความรุ่งเรืองไพบูลย์มาสู่คณะสงฆ์สืบไป
สอดคล้องต้องตามนัยแห่งพระพุทธภาษิตที่ว่า **“ภูมิ เว สปุริสสถานั
กตัญญูกตเวทิตา”** ความกตัญญูกตเวทิตา เป็นพื้นฐานของคนดี

ได้เวลาอันสมควรแล้ว ผมขอเปิดการประชุมกรรมการ
เถรสมาคมธรรมยุต ณ บัดนี้ ขออำนาจพรให้การประชุมบรรลุ
วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทุกประการและขอทุกท่านจงเจริญอกงามใน
ธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายิ่งๆ ขึ้นไป เทอญ.

พระคติธรรม

เชิญไปพิมพ์ลงในหนังสือสมุคภาพมารยาทไทย

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงแสดงเหตุนำมาซึ่งความเจริญที่เรียกว่า “มงคล” ปรากฏเนื้อความอยู่ในมงคลสูตร รวมจำนวน ๓๘ ประการ หากพิจารณาให้ถ่องแท้จะพบว่าหลายข้อที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับจิตใจอันงดงาม เป็นพื้นฐานภูมิของการมีจรรยาเรียบร้อยน่านิยม กล่าวคือ การบูชาบุคคลที่ควรบูชา ความมีวินัยที่ดี ความมีวาจาสุภาพจิต การบำรุงบิดามารดา ความเคารพบุคคลที่ควรเคารพ ความอ่อนน้อมถ่อมตน และความกตัญญูกตเวที ธรรมทั้งหลายที่กล่าวนี้ล้วนเป็นต้นเหตุของความมีมารยาททั้งสิ้น ครั้นบุคคลใดมีมารยาทงาม ก็ย่อมเป็นที่รักในที่ทุกสถาน ก่อไม่ตรีจิตเอื้อเพื่อต่อกัน บันดาลความเจริญสุขมาสู่สังคมที่เปี่ยมไปด้วยผู้คนที่มีความมารยาทดี

สังคมไทยเป็นสังคมอุดมอารยธรรม สืบสมจากรุ่นสู่รุ่นจนเป็นเอกลักษณ์อันน่าภาคภูมิใจ กิริยามารยาทไทยอันเป็นแบบแผนที่ควรสืบสาน ล้วนมีรากฐานมาจากพระธรรมวินัยและวัฒนธรรมประเพณีทางพระพุทธศาสนา สมควรที่จะนำมากล่อมเกลารวมกันทั้งหลายโดยเฉพาะเด็กและเยาวชน ให้ตระหนักถึงคุณค่า ช่วยกันรักษาคุณสมบัติอันพึงประสงค์สืบไปตราบนานเท่านาน

ขอกุศลเจตนาที่ศูนย์จริยศึกษา สธ พิพิธภัณฑสถานจังหวัด
กำแพงเพชร เฉลิมพระเกียรติ และสำนักศิลปะและวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ร่วมกันจัดทำและเผยแพร่หนังสือ
สมุดภาพमारयाทไทย เพื่อเชิดชูเอกลักษณ์ของชาติ จงบรรลุผล
สัมฤทธิ์สมวัตถุประสงค์ทุกประการ เทอญ.

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒

พระโอวาท

ประทานในการประทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา
จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นวันแรก

ณ หอประชุม มวก.๔๘ พรรษา มหาชิราลงกรณ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วันเสาร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ท่านนายกสภา, ท่านอธิการบดี,

ท่านผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย,

บัณฑิตใหม่ และสาธุชนทุกท่าน

ขอแสดงความยินดีด้วยใจจริงแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจาก
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในวันนี้ ขออนุโมทนาใน
กุศลเจตนาและความวิริยอุตสาหะของคณะผู้บริหาร คณาจารย์ และ
บุคลากรที่ได้ร่วมมือร่วมใจกัน ดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัยให้
เจริญก้าวหน้ามาโดยลำดับ

ท่านทั้งหลายได้ชื่อโดยสมมุติว่าเป็น “บัณฑิต” เป็นผู้รู้ใน
สรรพวิชา โดยเฉพาะในทางพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นวิชาเพื่อนำพา
สรรพสัตว์ให้หลุดพ้นจากห้วงทุกข์ได้อย่างถาวรท่านจึงเป็นบุคคลที่

สมควรแก่การเข้าใจ ควรคบหาสมาคม อย่างไรก็ตาม ท่านที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรในมหาวิทยาลัย ก็ไม่ได้หมายความว่าท่านจะเป็น “บัณฑิต” ตามนัยแห่งพระพุทธศาสนา ดังที่กล่าวมาข้างต้นนี้ ทุกคนเพราะฉะนั้น ในเมื่อท่านถูกเรียกว่าเป็นบัณฑิตโดยสมญานามแล้ว ก็ขอให้ท่านใช้ถ้อยคำนี้เป็นเครื่องเตือนจิตสะกิดใจ เร่งชวนช่วยพัฒนาตนให้มีปัญญาเพิ่มพูนขึ้นอย่างไม่หยุดยั้ง อย่าให้ใครปรามาสได้ว่าท่านไม่ใช่บัณฑิตที่แท้จริง

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ประทานพระบรมพุทโธวาทไว้ว่า **“อตฺตานํ ทมยนฺติ ปณฺธิตา.”** แปลความว่า “บัณฑิต ย่อมฝึกตน.” จึงขอบัณฑิตทุกคน จงฝึกตนให้เข้มแข็ง สามารถต่อสู้เอาชนะกิเลสเครื่องเศร้าหมอง ที่จรเข้ามาก่อวนจิตใจอยู่ทุกขณะ จงเร่งลดละบาปอกุศลทุกชนิด เพื่อจักได้บรรลุถึงซึ่งความเป็นบัณฑิตในทางพระพุทธศาสนาควรแก่การคบหาเข้าใจของเพื่อนร่วมสังคมนี้ยิ่งๆ ขึ้นไป

ขออานุภาพแห่งคุณพระรัตนตรัยประกอบกับความมีดวงจิตหนักแน่นมั่นคงในคุณธรรม จงอำนวยผลอันยิ่งใหญ่ คือความงอกงามไพบูลย์ในชีวิตของบัณฑิตใหม่ทุกรูป ทุกคนและขอให้ทุกท่านที่มาประชุมพร้อมกัน ณ ที่นี้ จงประสบความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระโอวาท

ประทานในการประทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา
จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นวันที่สอง

ณ หอประชุม มวก.๔๘ พรรษา มหาชิราลงกรณ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วันอาทิตย์ ที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ท่านนายกสภา, ท่านอธิการบดี,

ท่านผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย,

บัณฑิตใหม่ และสาธุชนทุกท่าน

ขอแสดงความยินดีด้วยใจจริงแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจาก
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เมื่อวานนี้ อุตมภาพได้
ปรารภข้อคิดเรื่องการฝึกตน ให้งอกงามยิ่งๆ ขึ้นเพื่อความเป็น
บัณฑิตที่แท้ วันนี้จะขอกล่าวเสริมถึงวิธีการอบรมตนให้เป็นบัณฑิต
ยิ่งๆ ขึ้นไป

การจะได้ชื่อว่าเป็นผู้รอบรู้ จำเป็นต้องอาศัยคุณธรรมสำคัญ
ที่เรียกว่า “พาหุสัจจะ” อันหมายถึงความเป็นผู้ได้สติมาก การได้
ศึกษาเล่าเรียนมาก การมีความรู้ประสบการณ์มาก เรียกบุคคลผู้มี

ภาวะอย่างนั้นว่าพหูสูต คือผู้ได้ศึกษาเล่าเรียนมามาก มีความรู้มาก คงแก่เรียน เป็นนักปราชญ์

พหุสัจจะ เกิดขึ้นเองไม่ได้ หากจำเป็นต้องอาศัยการศึกษา และการศึกษาที่ดี ล้วนเกิดจากการศึกษา ๔ แบบ คือ ศึกษาด้วยการฟัง ศึกษาด้วยการคิด ศึกษาด้วยการสอบถาม และศึกษาด้วยการจดจำบันทึก มีคาถาบทหนึ่งที่ถือว่าเป็น หัวใจนักปราชญ์ คือ **“สุ จิ ปุ ลิ วินมุตโต ภา โส ปณตโต ภาเว”** แปลความว่า ผู้ปราศจาก สุตตะ จินตะ ปุจฉา และลิขิต จะเป็นบัณฑิตได้อย่างไร

ท่านทั้งหลายสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัย ย่อมมีพื้นฐานของ สุ จิ ปุ ลิ อยู่บ้างแล้ว แต่เมื่อจบออกไป แล้วยังหวังความเจริญอกงามทางสติปัญญา ก็ขอจงอย่าประมาท อย่า ละทิ้งหัวใจนักปราชญ์ทั้ง ๔ ประการนี้ ซึ่งจะทำให้ท่านเป็นผู้มี ปัญญา สามารถเอาชนะปัญหาและอุปสรรคทั้งปวงได้สมความปรารถนา

ขออานุภาพแห่งคุณพระรัตนตรัย ประกอบกับความมีดวงจิต หนักแน่นมั่นคงในคุณธรรม จงอำนวยผลอันยิ่งใหญ่ คือความ อกงามไพบูลย์ในชีวิตของบัณฑิตและขอให้ทุกท่านที่มาประชุม ร่วมกัน ณ ที่นี้ จงประสบความสำเร็จสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

ขออำนวยการพร

